

Õppekava	MÜÜJA-KLIENDITEENINDAJA ERIALA ÕPPEKAVA MOODULI RAKENDUSKAVA				
Sihtrühm		kutseõpe põhihariduse baasil	X	kutsekeskharidusõpe	kutseõpe keskhariduse baasil
Õppevorm	X	statsionaarne (koolipõhine)		statsionaarne (töökohapõhine)	mittestatsionaarne
Õppekeel	Eesti keel				
Mooduli number	1				
Mooduli nimetus	KAUPADE KÄITLEMINE JA KAUBATUNDMINE				
Mooduli maht (EKAP/ tundides)	sh auditoorne töö (sh lõimitud üldained) (EKAP/ tundides)	sh praktiline töö (EKAP/ tundides)	sh praktika (EKAP/ tundides)	sh iseseisev töö (sh lõimitud üldained) (EKAP/ tundides)	
30/ 780	10/ 260	7,5/ 195	9/ 234	3,5/ 91	
Õpetajad	M. Salu, I. Merendi, A. Brük				
Nõuded mooduli alustamiseks	puuduvad				
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime kaupade käitlemisega kaubandusettevõttes, tundes kaupa, lähtudes käitlemise põhimõtetest				
Õpiväljund(id)	Hindamiskriteeriumid (lävendid)				
	Rahuldav/arvestatud		Hea		Väga hea
1. Mõistab kaupade käitlemise põhimõtteid, sh hügieeni ja tunneb kaupa.	<ul style="list-style-type: none"> selgitab müüja-klienditeenindaja rolli kaupade käitlemisel 				
	<ul style="list-style-type: none"> selgitab olemasoleva info põhjal erinevate kaupade koostist, kvaliteeti mõjutavaid tegureid, omadusi ja kasutamisevõimalusi 	<ul style="list-style-type: none"> selgitab olemasoleva info põhjal erinevate kaupade koostist, kvaliteeti mõjutavaid tegureid, omadusi ja kasutamisevõimalusi loob seoseid kvaliteeti mõjutavate tegurite, omaduste ja kasutusvõimaluste kohta arvestades kauba koostist 	<ul style="list-style-type: none"> selgitab olemasoleva info põhjal erinevate kaupade koostist, kvaliteeti mõjutavaid tegureid, omadusi ja kasutamisevõimalusi loob seoseid kvaliteeti mõjutavate tegurite, omaduste ja kasutusvõimaluste kohta arvestades kauba koostist ning kliendi kasu ja hüve põhimõtet 		
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides:	1. Kaubagruppide liigitamine (62 tundi) 1.1 Kaupade liigitamise põhimõtted ja mõisted. Kaupade liigitamise erinevad võimalused (sortimendipüramiid, tarbimisomaduste alusel, päritolu alusel jne).				

<p>teoreetiline töö: 67 tundi praktiline töö: 37 tundi iseseisev töö: 20 tundi praktika: 26 tundi kokku: 150 tundi</p>	<p>1.2 Kaubagruppide nimetused: Eritoit, uuendtoit. Tera- ja kaunviljad ning nendest tooted. Piim ja piimatooted. Liha ja lihatooted. Kala ja kalatooted, mereannid. Munad- ja munatooted. Puu- ja köögiviljad. Joogid. Kohv ja kohvijoogid. Tee ja teejoogid. Maiustused. Suhkur. Suhkruasendajad. Mesi. Maitseained, kastmed. Sool. Toidurasvad. Lemmikloomatoidud ja -tarbed. Tubakatooted. Tarbekeemia. Tekstiil- ja garderoobikaubad. Kooli-, büroo- ja paberikaubad. Kosmeetika- ja parfümeeria kaubad. Mänguasjad. Kodu- ja majapidamiskaubad. Elektriikaubad (lambid, kodumasinad). Vastavalt kaubagrupile: kaupade koostis (kaupade keemiline koostis ja kalorsus, primaarsed ja sekundaarsed koostisosad). Kaupade kasutamine. Kaupade kasutamise tingimused ja võimalused. Erinevate kaupade hooldamine.</p> <p>1.3 Keemia (sh lõimitud 13 tundi)</p> <p>1.4 Füüsika (sh lõimitud 6 tundi)</p> <p>1.5 Arvutiõpetus – esitluse koostamine (teooria 5 tundi, praktilised tööd 17 tundi, iseseisvad tööd 4 tundi)</p> <p>Praktilised tööd (20 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> • praktiline ülesanne - selgitab etteantud ülesande põhjal kaupade kvaliteeti mõjutavaid tegureid • rollimäng - kliendile kauba kohta info edastamine ja kaupade tarbimisomaduste tutvustamine • praktiline ülesanne - koostab ühele kaubagrupile/ või spetsialiseerunud kauplusele sortimendipüramiidi <p>Iseseisvad tööd (16 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> • erinevate kaubagruppidega tutvumine • ühe kaubagrupi iseseisev läbitöötamine ja töölehe täitmine • esitlus - iseseisva töö kaitsmine kaasõpilastele • essee - teemal müüja-klienditeenindaja roll kaupade käitlemisel. <p>Praktika (26 tundi)</p> <ul style="list-style-type: none"> • erinevate kaubagruppidega tutvumine (kaupade koostis (kaupade keemiline koostis ja kalorsus, primaarsed ja sekundaarsed koostisosad), kasutamine, kasutamise tingimused ja võimalused, erinevate kaupade hooldamine) 		
<p>2. Võtab kaubad vastu koguseliselt ja kvaliteedile vastavalt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • võtab meeskonnatööna, sh praktikal kaubad saatedokumentide alusel vastu nii koguseliselt kui kvaliteedile vastavalt, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid ning teavitades kaupade mittevastavusest 	<ul style="list-style-type: none"> • võtab meeskonnatööna, sh praktikal kaubad saatedokumentide alusel vastu nii koguseliselt kui kvaliteedile vastavalt, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid ning teavitades kaupade mittevastavusest • koostab meeskonnatööna skeemi kaupade vastuvõtuprotsessi kohta 	<ul style="list-style-type: none"> • võtab meeskonnatööna, sh praktikal kaubad saatedokumentide alusel vastu nii koguseliselt kui kvaliteedile vastavalt, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid ning teavitades kaupade mittevastavusest • koostab meeskonnatööna skeemi kaupade vastuvõtuprotsessi kohta • selgitab meeskonnatööna kaupade vastuvõtmise

	<ul style="list-style-type: none"> hindab, sh praktikal kaupade kvaliteeti vastavalt kehtestatud nõuetele ja organoleptiliselt toiduainete ja visuaalselt tööstuskaupade kvaliteeti 	<ul style="list-style-type: none"> hindab, sh praktikal kaupade kvaliteeti vastavalt kehtestatud nõuetele ja organoleptiliselt toiduainete ja visuaalselt tööstuskaupade kvaliteeti koostab võrdlustabeli erinevate kaubagruppide kvaliteeti mõjutavate tegurite kohta 	<p>protsessi järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid ja tuues välja tegutsemise lahknevuste korral</p> <ul style="list-style-type: none"> hindab, sh praktikal kaupade kvaliteeti vastavalt kehtestatud nõuetele ja organoleptiliselt toiduainete ja visuaalselt tööstuskaupade kvaliteeti koostab võrdlustabeli erinevate kaubagruppide kvaliteeti mõjutavate tegurite kohta ning selgitab võrdlustabelit
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 43 tundi praktiline töö: 55 tundi iseseisev töö: 19 tundi praktika: 46 tundi kokku: 163 tundi</p>	<p>2. Kaupade kvaliteedi hindamine (24 tundi)</p> <p>2.1 Toiduseadus (kaubandus ettevõtte tunnustamine, uuendtoit ja geneetiliselt muundatud toit, eritoit, toidulisand, vastutus ja järelevalve).</p> <p>2.2 Hügieen (sh toiduhügieen, enesekontroll, tervisetõend, isiklik hügieen, riietus, jalatsid, juuksed, ehted)</p> <p>2.3 Kaupade kvaliteedi hindamine (sensomotoorne ja laboratoorne kvaliteedi hindamine, keemilised ja füüsikalised kvaliteedi näitajad).</p> <p>2.4 Kaupade kvaliteedi mõjurid (mikroorganismid, temperatuur, õhuniiskus, kahjurid, valgus, ventilatsioon, pakkematerjalid).</p> <p>2.5 Keemia (sh lõimitud 7 tundi)</p> <p>2.6 Bioloogia (sh lõimitud 6 tundi)</p> <p>3. Kaupade vastuvõtmine (19 tundi)</p> <p>3.1 Kaupade vastuvõtu käitlemise etapid:</p> <ul style="list-style-type: none"> vastuvõtuala ettevalmistamine, töövahendite olemasolu kontroll; saadetise identifitseerimine; saadetise visuaalne kontroll; kaupade mahalaadimine ja paigutamine vastuvõtualale; kaupade vastuvõtmine ja registreerimine infosüsteemi. <p>3.2 Kaupade vastuvõtu põhimõtted ja liigid. Kaupade vastuvõtmise tähtsus ja meeskonnatöö olulisus kaupade vastuvõtmisel. Materiaalne vastutus. Kaupade koguseline ja kvaliteediline vastuvõtt. Tööstuskaupade ja toidukaupade vastuvõtu erisused. Tekkinud lahknevused kaupade vastuvõtul. Tegutsemine lahknevuste korral. Pretensioonide esitamine hankijale. Liigutuste ergonoomika kaupade vastuvõtul. Töökoha korrashoid ja puhtus.</p> <p>3.3 Dokumentatsioon kauba vastuvõtul. Saatedokumentidele kehtestatud nõuded tulenevalt seadusest, kauba info saatedokumendil-kaubakood, kogus, nimetus, realiseerimiseaeg, hinnainfo, pakend jm. Kaupade tagastamisega seotud dokumendid.</p> <p>3.4 Matemaatika (sh lõimitud 6,5 tundi)</p> <p>3.5 Kehaline kasvatus (praktiline töö 11 tundi, iseseisev töö 2 tundi)</p>		

	<p>Praktilised tööd (44 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> • kaupade kvaliteedi hindamine visuaalselt ja organoleptiliselt • rühmatöö (võtab kaubad vastu meeskonnatööna, võrdleb saabunud koguseid saatedokumendiga, kontrollib kaupade kvaliteeti ja märgistust, registreerib kaubad kaupluse/õppeklassi infosüsteemi. Nõuetele mittevastavad kaubad eraldab teistest kaupadest ja teavitab sellest) <p>Iseseisvad tööd (17 tundi)</p> <ul style="list-style-type: none"> • iseseisev töö (kirjalik töö - arvele kehtestatud nõuded vastavalt raamatupidamisseadusele). <p>Praktika (46 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> • kaupade vastuvõtmine ja - kvaliteedi hindamine 		
<p>3. Ladustab kaubad, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • grupeerib kaubad vastavalt sortimendile, orienteerudes kaubagruppide liigitamise põhimõtetes • nimetab ja võrdleb meeskonnatööna, sh praktikal väljapanekute erinevaid liike ning ladustab kaubad müügi- või laopinnale, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid. 	<ul style="list-style-type: none"> • grupeerib kaubad vastavalt sortimendile, orienteerudes kaubagruppide liigitamise põhimõtetes • nimetab ja võrdleb meeskonnatööna, sh praktikal väljapanekute erinevaid liike ning ladustab kaubad müügi- või laopinnale, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid. • koostab kaupade ladustamise ja väljapanekute joonise 	<ul style="list-style-type: none"> • grupeerib kaubad vastavalt sortimendile, orienteerudes kaubagruppide liigitamise põhimõtetes • nimetab ja võrdleb meeskonnatööna, sh praktikal väljapanekute erinevaid liike ning ladustab kaubad müügi- või laopinnale, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid. • koostab kaupade ladustamise ja väljapanekute joonise ning selgitab joonist

<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 29 tundi praktiline töö: 14 tundi iseseisev töö: 9 tundi praktika: 39 tundi kokku: 91 tundi</p>	<p>4. Kaupade ladustamine (29 tundi)</p> <p>4.1 Kaupade hoiustamise nõuded. Vt teema 5.</p> <p>4.2 Kaupade ladustamise põhimõtted laopinnal. Kasutatavad meetodid kaupade ladustamisel. Kaupade hoiukohtadele paigutamine vastavalt kaubagrupile kehtestatud nõuetele (säilitustemperatuurid, õhuniiskus, valgus, kaubaline naabus, ristsaastumine). Laopinna ratsionaalne kasutamine. Laotehnika ja -sisustus. Laosüsteemid ja –töövahendid. Töökoha korrashoid ja puhtus.</p> <p>4.3 Füüsika (sh lõimitud 7 tundi)</p> <p>4.4 Kehaline kasvatus (praktiline töö 5 tundi, iseseisev töö 1 tundi)</p> <p>Praktilised tööd (9 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> liigitab kaubad vastavalt sortimendile, ladustab kaubad arvestades kaubagrupile kehtestatud säilitamise ja ladustamise põhimõtteid, kasutades ratsionaalselt laopinda <p>Iseseisvad tööd (8 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> kirjalik töö - kaupluses kasutatav laotehnika ja laosisustus <p>Praktika (39 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> liigitab kaubad vastavalt sortimendile, ladustab kaubad arvestades kaubagrupile kehtestatud säilitamise ja ladustamise põhimõtteid, kasutades ratsionaalselt laopinda 		
<p>4. Valmistab kaubad müügiks ette ja paigutab müügipinnale, järgides kauba väljapaneku põhimõtteid.</p>	<ul style="list-style-type: none"> valmistab kaubad müügiks ette, sh praktilal, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid paigutab meeskonnatööna, sh praktilal kaubad müügipinnale, järgides kehtivaid nõudeid varustab kaubad nõuetekohase märgistuse ja hinnainfoga, sh praktilal, jälgides selle vastavust kassasüsteemi andmetega ja paigaldab vajadusel turvaelemendid 	<ul style="list-style-type: none"> valmistab kaubad müügiks ette, sh praktilal, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid koostab tabeli erinevate kaubagruppide müügiks ettevalmistamise kohta paigutab meeskonnatööna, sh praktilal kaubad müügipinnale, järgides kehtivaid nõudeid varustab kaubad nõuetekohase märgistuse ja hinnainfoga, sh praktilal, jälgides selle vastavust kassasüsteemi andmetega ja paigaldab vajadusel turvaelemendid selgitab kaupade nõuetekohast märgistust ja hinnainfot 	<ul style="list-style-type: none"> valmistab kaubad müügiks ette, sh praktilal, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid koostab tabeli erinevate kaubagruppide müügiks ettevalmistamise kohta ning selgitab tabelit paigutab meeskonnatööna, sh praktilal kaubad müügipinnale, järgides kehtivaid nõudeid varustab kaubad nõuetekohase märgistuse ja hinnainfoga, sh praktilal, jälgides selle vastavust kassasüsteemi andmetega ja paigaldab vajadusel turvaelemendid selgitab kaupade nõuetekohast märgistust ja hinnainfot ning

		hinnasiltide erinevusi
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides)</p> <p>Jaotus tundides:</p> <p>teoreetiline töö: 72 tundi</p> <p>praktiline töö: 42 tundi</p> <p>iseseisev töö: 22 tundi</p> <p>praktika: 104 tundi</p> <p>kokku: 240 tundi</p>	<p>5. Kaupade ettevalmistamine müügiks ja müügisaali paigutamine (72 tundi)</p> <p>5.1 Kaupade ettevalmistamine müügiks. Käsitletavate kaubagruppide kaupade hulgapakendist vabastamine, sorteerimine, puhastamine, kvaliteedi kontroll, kaupluse müügipakendisse pakkimine Töökoha korrashoid ja puhtus. Kaubanduslikud seadmed ja inventar (vastuvõtuks, müügiks, säilitamiseks).</p> <p>5.2 Kaupade müügisaali paigutuse ja väljapaneku põhimõtted. Kaupade müügisaali paigutuse eesmärgid (müügiedu, aktiivsed müügipiirkonnad, kaubad ladude läheduses). Kaupade väljapaneku erinevad võimalused (lahtine väljapanek, kinnine väljapanek, väljapanek lettidel ja vitriinides jne). Kaupade väljapaneku põhimõtted (FIFO meetod, kaupade naabrus, suurus ja kuju, kaubamärk, nõudlus, müügiedu, riiulite kõrgus jne). Kaupade väljapaneku erinevad meetodid (ladumine, horisontaalne, vertikaalne, kombineeritud väljapanek, mahuväljapanek, värvi, kuju, suuruse jne järgi väljapanek). Töökoha korrashoid, Tööohutus ja puhtus.</p> <p>5.3 Kaupade märgistamise nõuded. Kaupade markeerimine müügiks vajaliku infoga. Kaupade kohustuslik märgistus. Ohutusmärgistus. Pakendite märgistamine. GDA märgistus. Märgised (kvaliteedi, pakendi, keskkonna jm. märgised).</p> <p>5.4 Kaupade varustamine hinnainfoga. Kaupade varustamine hinnasiltidega. Erinevad hinnasildid (eelpakendatud kaupadele, kaalukaupadele, allahinnatud toodetele, sooduskaupadel/ kampaaniatel jne). Õigusaktidest tulenevad nõuded hinnainfole. Kassasüsteemi- ja müügisaalis olevate hindade võrdlus.</p> <p>5.5 Kaupade turvamine. Kaupade turvamise tähtsus. Erinevad turvaelemendid ja nende kasutamine erinevatel kaubagruppidel. Kaubanduslikud turvaseadmed. Töökoha korrashoid ja puhtus.</p> <p>5.6 Kunst (sh lõimitud 26 tundi)</p> <p>5.7 Kehaline kasvatus (praktiline töö 5 tundi, iseseisev töö 1 tundi)</p> <p>Praktilised tööd (37 tundi)</p> <ul style="list-style-type: none"> • meeskonnatöö - õpilased valmistavad kaubad müügiks ette, kasutades erinevaid kaubanduslike seadmeid ja inventari. Varustades kaubad vastavalt kehtestatud nõuetele vajaliku infoga. Vajadusel varustavad kaubad turvaelementidega. Paigutavad kaubad kaupluses, /õppeklassis müügipinnale vastavalt kaubagrupidale kehtestatud nõuetele, kasutades erinevaid väljapaneku eesmäärke, põhimõtteid ja võtteid • kontrollib kaupadel oleva märgistuse vastavust nõuetele ja varustab kaubad vajaliku hinnainfoga, kujundab hinnasilte lähtuvalt kehtestatud nõuetest <p>Iseseisvad tööd (21 tundi)</p> <ul style="list-style-type: none"> • kaupadel kasutavad märgised ja nende selgitused • joonistab kaupade väljapanekuks müügisaali planogrammi <p>Praktika (104 tundi)</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • kontrollib kaupadel oleva märgistuse vastavust nõuetele ja varustab kaubad vajaliku hinnainfoga, kujundab hinnasilte lähtuvalt kehtestatud nõuetest 			
5. Käitleb pakendeid ja ohtlikke jäätmeid vastavalt käitlemise nõuetele.	<ul style="list-style-type: none"> • käitleb tööprotsessis pakendeid ja ohtlikke jäätmeid, sh praktikal, järgides käitlemise nõudeid ja kehtestatud korda 			
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 11 tundi praktiline töö: 9 tundi iseseisev töö: 6 tundi praktika: 6 tundi kokku: 32 tundi	6. Pakendite, taara ja ohtlike jäätmete käitlemine (11 tundi) 6.1 Jäätmekäitluse põhimõtted. Keskkonnastrateegia ja säästva arengu põhimõtted. Jäätmeseadus. 6.2 Jäätmete teke ja liigitamine. Kaubandus ettevõttes tekkivad jäätmed sh ohtlikud jäätmed. Jäätmete kogumine, sorteerimine, ladustamine, vedu, taaskasutamine ning utiliseerimine järgides kehtestatud nõudeid ja õigusakte. 6.3 Pakendiseadus (pakendi mõiste, liigitus otstarbe, materjali ja kasutuskorduse järgi. Pakendite ladustamine ja tagastamine kaubandus ettevõttes. Pandipakend/tagatisraha. Pandipakendi märgistusele esitatavad nõuded). 6.4 Bioloogia (sh 6 lõimitud tundi) Praktilised tööd (9 tundi): <ul style="list-style-type: none"> • jäätmete sorteerimine vastavalt kehtivatele nõuetele Iseseisvad tööd (6 tundi) <ul style="list-style-type: none"> • töölehe täitmine pakendiseaduse põhjal Praktika (6 tundi) <ul style="list-style-type: none"> • jäätmete sorteerimine vastavalt kehtivatele nõuetele 			
6. Kontrollib kaupade vastavust realiseerimise nõuetele.	<table border="1"> <tr> <td> <ul style="list-style-type: none"> • kontrollib säilitustemperatuure ja realiseerimisaegu ja mittevastavuse korral kõrvaldab kaubad müügilt, tehes seda ka praktikal </td> <td> <ul style="list-style-type: none"> • kontrollib säilitustemperatuure ja realiseerimisaegu ja mittevastavuse korral kõrvaldab kaubad müügilt, tehes seda ka praktikal • koostab võrdlustabeli erinevate kaubagruppide säilitustemperatuuride ja realiseerimisaegade kohta </td> <td> <ul style="list-style-type: none"> • kontrollib säilitustemperatuure ja realiseerimisaegu ja mittevastavuse korral kõrvaldab kaubad müügilt, tehes seda ka praktikal • koostab võrdlustabeli erinevate kaubagruppide säilitustemperatuuride ja realiseerimisaegade kohta ning selgitab võrdlustabelit </td> </tr> </table>	<ul style="list-style-type: none"> • kontrollib säilitustemperatuure ja realiseerimisaegu ja mittevastavuse korral kõrvaldab kaubad müügilt, tehes seda ka praktikal 	<ul style="list-style-type: none"> • kontrollib säilitustemperatuure ja realiseerimisaegu ja mittevastavuse korral kõrvaldab kaubad müügilt, tehes seda ka praktikal • koostab võrdlustabeli erinevate kaubagruppide säilitustemperatuuride ja realiseerimisaegade kohta 	<ul style="list-style-type: none"> • kontrollib säilitustemperatuure ja realiseerimisaegu ja mittevastavuse korral kõrvaldab kaubad müügilt, tehes seda ka praktikal • koostab võrdlustabeli erinevate kaubagruppide säilitustemperatuuride ja realiseerimisaegade kohta ning selgitab võrdlustabelit
<ul style="list-style-type: none"> • kontrollib säilitustemperatuure ja realiseerimisaegu ja mittevastavuse korral kõrvaldab kaubad müügilt, tehes seda ka praktikal 	<ul style="list-style-type: none"> • kontrollib säilitustemperatuure ja realiseerimisaegu ja mittevastavuse korral kõrvaldab kaubad müügilt, tehes seda ka praktikal • koostab võrdlustabeli erinevate kaubagruppide säilitustemperatuuride ja realiseerimisaegade kohta 	<ul style="list-style-type: none"> • kontrollib säilitustemperatuure ja realiseerimisaegu ja mittevastavuse korral kõrvaldab kaubad müügilt, tehes seda ka praktikal • koostab võrdlustabeli erinevate kaubagruppide säilitustemperatuuride ja realiseerimisaegade kohta ning selgitab võrdlustabelit 		
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 8 tundi	7. Kaupade realiseerimisaegade jälgimine (8 tundi) 7.1 Kaupade realiseerimisajad (realiseerimisaegade märkimise nõuded kaupadele. Kõlblik kuni ja parim enne kaupade realiseerimisajad). 7.2 Kvaliteedinõuetele mittevastava kauba käitlemine. Müügisaalis purunenud kaup. Realiseerimisaja ületanud kaubad. Kaubandusliku			

<p>praktiline töö: 8 tundi iseseisev töö: 4 tundi praktika: 13 tundi kokku: 33 tundi</p>	<p>välimuse kaotanud kaubad (deformeerunud, kuivanud, pleekinud, mädanenud jne kaubad). Märgistusnõuetele mittevastavad kaubad. Töökoha korrashoid ja puhtus.</p> <p>7.3 Keemia (sh lõimitud 6 tundi)</p> <p>Praktilised tööd (8 tundi)</p> <ul style="list-style-type: none"> • õppekeskkonnas/praktikal kaupade realiseerimisaegade kontroll. Realiseerimiseaja ületanud kaubad. Ettepanekud realiseerimisaja ületanud kaupade edasiseks käitlemiseks <p>Iseseisvad tööd (4 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> • esitlus - õigusaktidest tulenevad nõuded kaupade säilitustemperatuuridele ja realiseerimise aegadele <p>Praktika (13 tundi)</p> <ul style="list-style-type: none"> • kaupade realiseerimisaegade kontroll ja sorteerimine vastavalt säilitustemperatuurile
<p>7. Mõistab kaupade inventeerimise põhimõtteid ja osaleb kaupade inventeerimisel.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab kaupade inventeerimise põhimõtteid vastavalt kehtestatud nõuetele • fikseerib meeskonnatööna kaupade inventeerimisel kaupade kogused
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 19 tundi praktiline töö: 20 tundi iseseisev töö: 6 tundi kokku: 45 tundi</p>	<p>8. Kaupade inventeerimine (19 tundi)</p> <p>8.1 Kaupade inventeerimise põhimõtted. Kaupade inventeerimise tähtsus ja eesmärk/id. Kaubajäägiarvestus. Inventeerimisel kasutatavad seadmed.</p> <p>8.2 Kaupade inventeerimise dokumentatsioon. Laoarvestusprogrammid, kaupade inventeerimise lehed.</p> <p>8.3 Matemaatika (sh lõimitud 20 tundi)</p> <p>Praktilised tööd (20 tundi)</p> <ul style="list-style-type: none"> • praktiline ülesanne koos selgitusega – järgides inventeerimise põhimõtteid, meeskonnatööna fikseerida kaupade kogused ja täidab inventeerimise lehed. <p>Iseseisvad tööd (6 tundi)</p> <ul style="list-style-type: none"> • inventeerimislehtede täitmine, etteantud ülesande põhjal
<p>8. Kasutab kaupade käitlemise ja kaubatundmisega seotud terminoloogiat ning väljendab ennast eesti keeles arusaadavalt</p>	<ul style="list-style-type: none"> • õpiväljundi saavutamist hinnatakse läbi sama mooduli teiste õpiväljundite

<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 11 tundi praktiline töö: 11 tundi iseseisev töö: 4 tundi kokku: 26 tundi</p>	<p>9. Erialane eesti keel (11 tundi) Kaubanduslik sõnavara, terminoloogia, erialane kirjandus</p> <p>Praktilised tööd (11 tundi)</p> <ul style="list-style-type: none"> • korrektse sõnavara kasutamine <p>Iseseisvad tööd (4 tundi)</p> <ul style="list-style-type: none"> • tutvumine erialase kirjandusega
<p>sh praktika</p>	<ul style="list-style-type: none"> • võtab meeskonnatööna, sh praktilikal kaubad saatedokumentide alusel vastu nii koguseliselt kui kvaliteedile vastavalt, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid ning teavitades kaupade mittevastavusest • hindab, sh praktilikal kaupade kvaliteeti vastavalt kehtestatud nõuetele ja organoleptiliselt toiduainete ja visuaalselt tööstuskaupade kvaliteeti • nimetab ja võrdleb meeskonnatööna, sh praktilikal väljapanekute erinevaid liike ning ladustab kaubad müügi- või laopinnale, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid • valmistab kaubad müügiks ette, sh praktilikal, järgides kaubagrupile kehtestatud nõudeid • paigutab meeskonnatööna, sh praktilikal kaubad müügi- ja laopinnale, järgides kehtivaid nõudeid • varustab kaubad nõuetekohase märgistuse ja hinnainfoga, sh praktilikal, jälgides selle vastavust kassasüsteemi andmetega ja paigaldab vajadusel turvaelemendid • käitleb tööprotsessis pakendeid ja ohtlikke jäätmeid, sh praktilikal, järgides käitlemise nõudeid ja kehtestatud korda • kontrollib säilitustemperatuure ja realiseerimisaegu ja mittevastavuse korral kõrvaldab kaubad müügit, tehes seda ka praktilikal
<p>Õppemeetodid</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. õv – rollimäng, esitlus, aktiivne loeng, praktilised ülesanded, mõttega lugemine, kogemuste kohvik 2. õv – rühmatöö, loeng, esitlus, praktilised ülesanded, test 3. õv – loeng, esitlus, paaristöö, iseseisev töö, praktilised ülesanded 4. õv – loeng, esitlus, meeskonnatöö, praktilised ülesanded, joonistamine, test 5. õv – loeng, esitlus, paaristöö 6. õv – esitlus, praktilised ülesanded 7. õv – esitlus, praktilised ülesanded, iseseisev töö 8. õv – loeng, mõistekaardid, praktilised ülesanded
<p>Mooduli hinde kujunemine (hindekriteeriumid, kokkuvõtva hinde kujunemine)</p>	<p>Moodulit hinnatakse eristavalt. Hindamise eelduseks on õppeprotsessi testide, praktiliste tööde ning praktika positiivne sooritamine. Mooduli hinne kujuneb läbi praktiliste tööde ja praktika hindekriteeriumite kaalutud keskmisena. Mooduli hinne kujuneb kompleksülesande lahendamisel, mis koosneb kogu mooduli õpiväljundeid hõlmavast testist ja praktilisest</p>

	tööst. 1. Test koosneb iga hindamiskriteeriumi kohta vähemalt 3 küsimusest. Test koosneb kolmest osast: esimene osa valikvastustega test, teine osa avatud küsimustega ja kolmas osa situatsioonülesanne. 2. Praktiline töö: võtab kaubad vastu arve alusel, kvaliteediliselt ja koguseliselt, sorteerib kaubad vastavalt kauba liigile, kontrollib realiseerimiseaegu ja kvaliteeti, valmistab kaubad müügiks ette, varustab kaubad nõuetekohase infoga ja paigutab kaubad müügipinnale järgides ergonoomika põhimõtteid. Selgitab suuliselt kauba kohta olemasoleva info põhjal erinevate kaupade koostist, kvaliteeti mõjutavaid tegureid, omadusi ja kasutamise võimalusi. 3. Eneseanalüüsi sisaldava õpimapi koostamine, süstematiseerides ja vormistades dokumente vastavalt kooli kirjalike tööde juhendile. 4. Õpimapi esitlemine, järgides esitluse head tava. 5. Praktikaaruande koostamine vastavalt praktikajuhendile ja kooli kirjalike tööde juhendile.			
sh hindamise meetodid	praktiliste tööde demonstratsioon, esitlus, õpimapp, testid, kontrolltööd, probleemi lahendamine			
Õppematerjal	1. Antson, A. (2000). Eri- ja uuendtoit. http://sites.google.com/site/eritoit/ 2. Antson, A. (2000). Geneetiliselt muundatud toit. http://web.zone.ee/tammeniit/geneetiliselt/ 3. Antson, A. (2000). Lastetoit. http://web.zone.ee/tammeniit/lastetoidud/ 4. Antson, A. (2000). Maiustused. http://web.zone.ee/tammeniit/maiustused 5. Eesti Kaupmeeste Liit. (2010). Kaupluse hea hügieenitava juhend. http://www.kaupmeesteliit.ee/images/files/Kaupluse%20hea%20h%C3%BCgieenitava%20juhend%20viimane%20variant.pdf 6. Joosu, E. (s.a.). Piim- ja piimatooted. http://endla.joosu.ee/piim-ja-piimatooted/ 7. Kikas, H., Antson, A., Joosu, E., Kiivit, E., Koger, E., Pärn, K., Vetka, V. (2012). Kaubandusalane toidukaupade õpik. http://www.ekk.edu.ee/vvfiles/0/kaubandusalane_toidukaupade_6pik.pdf 8. Kikas, H., Mets, S., Koger, E. (2007). Tööstuskaubaõpetus. Tallinn: Argo. 9. Mallene, Ü. (2005). Müük ja müügikorraldus kaupluses. Tallinn: Koolibri. 10. Siimon, A. (2014). Kaubandus: põhimõisted ja –seosed. Tallinn: Innove. 11. Sõõru, E. Kaupade käitlemisega seotud tegevused kaupluses. http://users.khk.ee/maarja.kask/vanker/kaubakaitlus/kaupade_kaitlemisega_seotud_tegevused_kaupluses/			
Mooduli number	2			
Mooduli nimetus	TEENINDAMINE JA MÜÜMINE			
Mooduli maht (EKAP/ tundides)	sh auditoorne töö (sh lõimitud üldained) (EKAP/ tundides)	sh praktiline töö (EKAP/ tundides)	sh praktika (EKAP/ tundides)	sh iseseisev töö (sh lõimitud üldained) (EKAP/ tundides)
33/ 858	12/ 312	8,5/ 221	9/ 234	3,5/ 91

Õpetajad	M. Muskat		
Nõuded mooduli alustamiseks	Karjääriplaneerimise ja ettevõtluse aluste moodulis teema „Suhtlemise alused“ läbitud		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime klientide teenindamise ja kaupade müümisega kaubandusettevõttes nii tava- kui muutuvates olukordades, järgides klienditeeninduse põhimõtteid		
Õpiväljund(id)	Hindamiskriteeriumid (lävendid)		
	Rahuldav/arvestatud	Hea	Väga hea
1. Mõistab müüja-klienditeenindaja vastutust ja rolli kliendisuhete kujundamisel kaubandusettevõttes.	<ul style="list-style-type: none"> analüüsib klienditeeninduse tähtsust ja rolli kaubandusettevõttes, seostades kutsealase ettevalmistuse nõudeid kliendisuhete loomisel, hoidmisel ja arendamisel, tehes seda ka praktikal. 		
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 17 tundi praktiline töö: 6 tundi iseseisev töö: 3 tundi kokku: 26 tundi	1. Kliendikontakti loomine ja kliendi vajaduste väljaselgitamine (17 tundi) 1.1 Teenindaja roll tänapäeval. 1.2 Teenindusühiskond ja teenindusliku mõttekultuuri olemus. 1.3 Terviklik mõtteviis teeninduses. 1.4 Teenindaja kui ettevõtte esindaja. Roll ja rollikäitumine. 1.5 Teenindaja vastutus klientide turvalisuse ja ohutuse eest. 1.6 Kutsetika, teenindusstandard. Praktilised tööd (6 tundi): <ul style="list-style-type: none"> suhtlustreeningud Iseseisvad tööd (3 tundi): <ul style="list-style-type: none"> õpimapi koostamine. Õpimapi kohustuslikud osad: esse teemal „Erinevate klienditüüpide ja erinevast kultuurist klientide teenindamine“, müügisituatsiooni eneseanalüüs ja vaatluseanalüüs, praktiliste tööde kokkuvõtteid 		
2. Loob kliendikontakti ja selgitab kliendi vajadused, rakendades suhtlemisoskust.	<ul style="list-style-type: none"> teenindab meeskonnaliikmena klienti, sh praktikal, kasutades suhtlemistehnikaid ja järgides klienditeeninduse põhimõtteid 	<ul style="list-style-type: none"> algatab positiivselt kliendikontakti ja selgitab kliendi vajadused, kasutades aktiivse kuulamise ja küsitlemise tehnikaid, tehes seda ka praktikal viib läbi lisamüüki, lähtudes 	<ul style="list-style-type: none"> algatab positiivselt kliendikontakti ja selgitab kliendi vajadused, kasutades aktiivse kuulamise ja küsitlemise tehnikaid, tehes seda ka praktikal pakub täiendavaid võimalusi kaupade
		<ul style="list-style-type: none"> algatab positiivselt kliendikontakti ja selgitab kliendi vajadused, kasutades aktiivse kuulamise ja küsitlemise tehnikaid, tehes seda ka praktikal pakub täiendavaid võimalusi kaupade 	<ul style="list-style-type: none"> algatab positiivselt kliendikontakti ja selgitab kliendi vajadused, kasutades aktiivse kuulamise ja küsitlemise tehnikaid, tehes seda ka praktikal pakub täiendavaid võimalusi kaupade

	<p>kliendikeskse teenindamise põhimõtetest</p>	<p>hoolduseks, kasutuseks, valmistamiseks</p> <ul style="list-style-type: none"> • viib läbi lisamüüki, lähtudes kliendikeskse teenindamise põhimõtetest 	<p>hoolduseks, kasutuseks, valmistamiseks</p> <ul style="list-style-type: none"> • viib läbi lisamüüki, lähtudes kliendikeskse teenindamise põhimõtetest • käsitleb kliendi vastuväiteid sobiva lahenduse leidmiseni
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 92 tundi praktiline töö: 52 tundi iseseisev töö: 25 tundi praktika: 78 tundi kokku: 247 tundi</p>	<p>Kliendikontakti loomine ja kliendi vajaduste väljaselgitamine (76 tundi)</p> <p>1.7 Kliendikontakti ettevalmistamine. Töökoht, töövahendid, tööriietus, psühholoogiline ettevalmistus - enese häälestamine tööks.</p> <p>1.8 Kliendikontakti alustamine. Psühholoogilise ja sõnalise kontakti võtmine, suhtlemist soodustav kehakeel, ruumisuhetega arvestamine, erinevad klienditüübid.</p> <p>1.9 Kliendi soovi kaardistamine. Klienti abistavate küsimuste esitamine tulenevalt spetsialiseerumisest, aktiivne kuulamine. Tagasiside püsikliendiga.</p> <p>1.10 Eesti keel (sh lõimitud 13 tundi)</p> <p>1.11 Inglise keel (teooria 16 tundi, praktilised tööd 6 tundi, iseseisev töö 4 tundi)</p> <p>Praktilised tööd (46 tundi)</p> <ul style="list-style-type: none"> • kaupade tutvustamine, kliendi nõustamine, müümine <p>Iseseisvad tööd (21 tundi)</p> <ul style="list-style-type: none"> • õpimapi koostamine. Õpimapi kohustuslikud osad: esse teemal „Erinevate klienditüüpide ja erinevast kultuurist klientide teenindamine“, müügisituatsiooni eneseanalüüs ja vaatluseanalüüs, praktiliste tööde kokkuvõtted <p>Praktika (78 tundi)</p> <ul style="list-style-type: none"> • kaupade tutvustamine, kliendi nõustamine, müümine 		
<p>3. Tutvustab kaupu ja nõustab klienti, lähtudes kliendikeskse teenindamise põhimõtetest.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tutvustab kaupu, sh praktiliselt kaupadele kehtestatud nõuetest lähtuvalt ning nõustab klienti, arvestades kliendi soove, vajadusi ja õigusi • viib läbi lisamüüki, lähtudes kliendikeskse teenindamise põhimõtetest 		
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 108 tundi praktiline töö: 80 tundi iseseisev töö: 33 tundi praktika: 104 tundi</p>	<p>2. Kaupade tutvustamine, kliendi nõustamine, müümine (88 tundi)</p> <p>2.1 Erinevate klienditüüpide ja erinevast kultuurist klientide teenindamine.</p> <p>2.2 Kaupade hüve ja kasu väljatoomine kasutades erinevaid müügitehnikaid, tulenevalt spetsialiseerumisest.</p> <p>2.3 Teenindamine teenindusletis, tulenevalt spetsialiseerumisest.</p> <p>2.4 Kliendi vastuväidete käsitlemine.</p> <p>2.5 Lisamüügi teostamine, tulenevalt spetsialiseerumisest.</p> <p>2.6 Erinevate closingutehnikate kasutamine.</p>		

<p>kokku: 325 tundi</p>	<p>2.7 Eesti keel (sh lõimitud 13 tundi) 2.8 Inglise keel (teooria 15 tundi, praktilised tööd 7 tundi, iseseisev töö 4 tundi) 2.9 Arvutiõpetus (teooria 5 tundi, praktilised tööd 17 tundi, iseseisev töö 4 tundi)</p> <p>Praktilised tööd (56 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> tutvustab kliendile kaupu ja nõustab klienti vastavalt kliendi soovidele, vajadustele ja õigustele <p>Iseseisvad tööd (25 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> õpimapi koostamine. Õpimapi kohustuslikud osad: esse teemal „Erinevate klienditüüpide ja erinevast kultuurist klientide teenindamine“, müügisituatsiooni eneseanalüüs ja vaatluseanalüüs, praktiliste tööde kokkuvõtted <p>Praktika (104 tundi)</p> <ul style="list-style-type: none"> tutvustab kliendile kaupu ja nõustab klienti vastavalt kliendi soovidele, vajadustele ja õigustele 		
<p>4. Lõpetab kliendikontakti, lähtudes kliendikesksest suhtlemisest.</p>	<ul style="list-style-type: none"> lõpetab positiivselt kliendikontakti, tekitades kliendis soovi tagasi tulla, tehes seda ka praktikal 		
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 5 tundi praktiline töö: 17 tundi iseseisev töö: 4 tundi praktika: 26 tundi kokku: 52 tundi</p>	<p>3. Kliendikontakti lõpetamine (5 tundi)</p> <p>3.1 Positiivne kliendikontakti lõpetamine. 3.2 Eesti keel (sh lõimitud 13 tundi) 3.3 Inglise keel (praktilised tööd 11 tundi, iseseisev töö 2 tundi)</p> <p>Praktilised tööd (6 tundi)</p> <ul style="list-style-type: none"> müügisituatsiooni ülesanded <p>Iseseisvad tööd (2 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> õpimapi koostamine. Õpimapi kohustuslikud osad: esse teemal „Erinevate klienditüüpide ja erinevast kultuurist klientide teenindamine“, müügisituatsiooni eneseanalüüs ja vaatluseanalüüs, praktiliste tööde kokkuvõtted <p>Praktika (26 tundi)</p> <ul style="list-style-type: none"> lõpetab kliendikontakti positiivselt nii, et kliendil tekib soov tagasi tulla 		
<p>5. Käsitleb pretensioone vastavalt nõuetele.</p>	<ul style="list-style-type: none"> võtab vastu ja käsitleb, sh praktikal kliendi pretensiooni, leides lahenduse vastavalt nõuetele kliendiga positiivse kontakti loomine, vajaduse väljaselgitamine asjakohaste 	<ul style="list-style-type: none"> võtab vastu ja käsitleb, sh praktikal kliendi pretensiooni, leides lahenduse vastavalt nõuetele kliendiga positiivse kontakti loomine, vajaduse väljaselgitamine asjakohaste 	<ul style="list-style-type: none"> võtab vastu ja käsitleb, sh praktikal kliendi pretensiooni, leides lahenduse vastavalt nõuetele kliendiga positiivse kontakti loomine, vajaduse väljaselgitamine asjakohaste

	<p>küsimustega, aktiivne kuulamine täpsustavate küsimuste kaudu, kauba tutvustamine ja kasu väljatoomine, kaasneva või asendava kauba pakkumine, vastuväidete korral kliendile sobiliku lahenduse leidmine, kauba müümine ja kliendiga positiivne kontakti lõpetamine</p>	<p>küsimustega, aktiivne kuulamine täpsustavate küsimuste kaudu, kauba tutvustamine ja kasu väljatoomine, kaasneva või asendava kauba pakkumine, vastuväidete korral kliendile sobiliku lahenduse leidmine, kauba müümine ja kliendiga positiivne kontakti lõpetamine. Müügi protsessi juhtimine.</p>	<p>küsimustega, aktiivne kuulamine täpsustavate küsimuste kaudu, kauba tutvustamine ja kasu väljatoomine, kaasneva või asendava kauba pakkumine, vastuväidete korral kliendile sobiliku lahenduse leidmine, kauba müümine ja kliendiga positiivne kontakti lõpetamine. Müügi protsessi juhtimine. Erivajadustega kliendi teenindamine.</p>			
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 80 tundi praktiline töö: 32 tundi iseseisev töö: 18 tundi praktika: 26 tundi kokku: 156 tundi</p>	<p>4. Müügi järgne teenindamine (80 tundi) 4.1 Pretensioonide käsitlemine. Kaupade tagastamine, ümbervahetamine, asendamine, müügi järgne hooldus tulenevalt spetsialiseerumisest, vajadusel lähtudes õigusaktidest. 4.2 Matemaatika (sh lõimitud 26 tundi)</p> <p>Praktilised tööd (32 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> teostab müüki, nõustab kliente, suhtleb erinevate klientidega lähtudes klienditeeninduse põhimõtetest, käsitleb pretensioone vastavalt õigusaktidele <p>Iseseisvad tööd (18 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> õpimapi koostamine. Õpimapi kohustuslikud osad: esse teemal „Erinevate klienditüüpide ja erinevast kultuurist klientide teenindamine“, müügisituatsiooni eneseanalüüs ja vaatluseanalüüs, praktiliste tööde kokkuvõtted <p>Praktika (26 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> teostab müüki, nõustab kliente, suhtleb erinevate klientidega lähtudes klienditeeninduse põhimõtetest, käsitleb pretensioone vastavalt õigusaktidele 					
<p>6. Kasutab teenindamisel ja müümisel erialast terminoloogiat ning väljendab ennast eesti ja inglise keeles arusaadavalt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> kasutab müügi protsessis korrektset eestikeelset erialast sõnavara kasutab müügi protsessis korrektset inglise keelt <table border="1" data-bbox="544 1230 2161 1423"> <tr> <td data-bbox="544 1230 1070 1423"> <ul style="list-style-type: none"> kliendiga positiivse kontakti loomine, vajaduse väljaselgitamine asjakohaste küsimustega, aktiivne kuulamine täpsustavate küsimuste kaudu, kauba tutvustamine ja kasu </td> <td data-bbox="1070 1230 1621 1423"> <ul style="list-style-type: none"> kliendiga positiivse kontakti loomine, vajaduse väljaselgitamine asjakohaste küsimustega, aktiivne kuulamine täpsustavate küsimuste kaudu, kauba tutvustamine ja kasu väljatoomine, </td> <td data-bbox="1621 1230 2161 1423"> <ul style="list-style-type: none"> kliendiga positiivse kontakti loomine, vajaduse väljaselgitamine asjakohaste küsimustega, aktiivne kuulamine täpsustavate küsimuste kaudu, kauba tutvustamine ja kasu väljatoomine, </td> </tr> </table>			<ul style="list-style-type: none"> kliendiga positiivse kontakti loomine, vajaduse väljaselgitamine asjakohaste küsimustega, aktiivne kuulamine täpsustavate küsimuste kaudu, kauba tutvustamine ja kasu 	<ul style="list-style-type: none"> kliendiga positiivse kontakti loomine, vajaduse väljaselgitamine asjakohaste küsimustega, aktiivne kuulamine täpsustavate küsimuste kaudu, kauba tutvustamine ja kasu väljatoomine, 	<ul style="list-style-type: none"> kliendiga positiivse kontakti loomine, vajaduse väljaselgitamine asjakohaste küsimustega, aktiivne kuulamine täpsustavate küsimuste kaudu, kauba tutvustamine ja kasu väljatoomine,
<ul style="list-style-type: none"> kliendiga positiivse kontakti loomine, vajaduse väljaselgitamine asjakohaste küsimustega, aktiivne kuulamine täpsustavate küsimuste kaudu, kauba tutvustamine ja kasu 	<ul style="list-style-type: none"> kliendiga positiivse kontakti loomine, vajaduse väljaselgitamine asjakohaste küsimustega, aktiivne kuulamine täpsustavate küsimuste kaudu, kauba tutvustamine ja kasu väljatoomine, 	<ul style="list-style-type: none"> kliendiga positiivse kontakti loomine, vajaduse väljaselgitamine asjakohaste küsimustega, aktiivne kuulamine täpsustavate küsimuste kaudu, kauba tutvustamine ja kasu väljatoomine, 				

	väljatoomine, kaasneva või asendava kauba pakkumine, vastuväidete korral kliendile sobiliku lahenduse leidmine, kauba müümine ja kliendiga positiivne kontakti lõpetamine	kaasneva või asendava kauba pakkumine, vastuväidete korral kliendile sobiliku lahenduse leidmine, kauba müümine ja kliendiga positiivne kontakti lõpetamine. Müügi protsessi juhtimine	kaasneva või asendava kauba pakkumine, vastuväidete korral kliendile sobiliku lahenduse leidmine, kauba müümine ja kliendiga positiivne kontakti lõpetamine. Müügi protsessi juhtimine. Erivajadustega kliendi teenindamine
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 10 tundi praktiline töö: 34 tundi iseseisev töö: 8 tundi kokku: 52 tundi	<p>5. Eesti keel (teooria 5 tundi, praktilised tööd 17 tundi, iseseisev töö 4 tundi) Erialane eesti keel</p> <p>6. Inglise keel (teooria 5 tundi, praktilised tööd 17 tundi, iseseisev töö 4 tundi) Erialane inglise keel</p> <p>Praktilised tööd (34 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> • kasutab müügi protsessis korrektset eesti- ja inglise keelt <p>Iseseisvad tööd (8 tundi)</p> <ul style="list-style-type: none"> • õpimapi koostamine. Õpimapi kohustuslikud osad: esse teemal „Erinevate klienditüüpide ja erinevast kultuurist klientide teenindamine“, müügisituatsiooni eneseanalüüs ja vaatluseanalüüs, praktiliste tööde kokkuvõtted 		
Iseseisev töö moodulis	<p>Õpimapi koostamine. Õpimapi kohustuslikud osad: esse teemal „Erinevate klienditüüpide ja erinevast kultuurist klientide teenindamine“, müügisituatsiooni eneseanalüüs ja vaatluseanalüüs, praktiliste tööde kokkuvõtted.</p>		
sh praktika	<ul style="list-style-type: none"> • analüüsib, klienditeeninduse tähtsust ja rolli kaubandusettevõttes, seostades kutsealase ettevalmistuse nõudeid kliendisuhete loomisel, hoidmisel ja arendamisel, tehes seda ka praktikal • teenindab meeskonnaliikmena klienti, sh praktikal, kasutades suhtlemistehnikaid ja järgides klienditeeninduse põhimõtteid • algatab positiivselt kliendikontakti ja selgitab kliendi vajadused, kasutades aktiivse kuulamise ja küsitlemise tehnikaid, tehes seda ka praktikal • tutvustab kaupu, sh praktikal kaupadele kehtestatud nõuetest lähtuvalt ning nõustab klienti, arvestades kliendi soove, vajadusi ja õigusi • lõpetab positiivselt kliendikontakti, tekitab kliendis soovi tagasi tulla, tehes seda ka praktikal • võtab vastu ja käsitleb, sh praktikal kliendi pretensiooni, leides lahenduse vastavalt nõuetele 		

Õppemeetodid	<ol style="list-style-type: none"> 1. õv – loeng, meeskonnatöö, iseseisevtöö (sh E-õpe), esitlus, situatsioonülesanne (sh suhtlustreeningud), kirjalik töö, videotreening, „pildi sisse minek“ 2. õv – videotreening, situatsioonülesanne (sh suhtlustreeningud), meeskonnatöö, kogemusõpe, diskussioon 3. õv – videotreening, situatsioonülesanne (sh suhtlustreeningud), kogemusõpe 4. õv – videotreening, situatsioonülesanne (sh suhtlustreeningud), kogemusõpe 5. õv – arutelu, praktiline töö, kogemusõpe, situatsioon-ülesanne. 6. õv – videotreening, situatsioonülesanne (sh suhtlustreeningud), kogemusõpe, arutelu
Mooduli hinde kujunemine (hindekriteeriumid, kokkuvõtva hinde kujunemine)	<p>Moodulit hinnatakse eristavalt. Hindamise eelduseks on praktilistes töödes osalemine. Moodulit hinnatakse:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. praktiline müügisituatsioon (õv 2, 3, 4) - kliendiga positiivse kontakti loomine, vajaduse väljaselgitamine asjakohaste küsimustega, aktiivne kuulamine täpsustavate küsimuste kaudu, kauba tutvustamine ja kasu väljatoomine, vajadusel kaasneva või asendava kauba pakkumine, vastuväidete korral kliendile sobiliku lahenduse leidmine, kauba müümine ja kliendiga positiivne kontakti lõpetamine 2. eneseanalüüsi sisaldava õpimapi koostamine, süstematiseerides ja vormistades dokumente vastavalt kooli kirjalike tööde juhendile 3. õpimapi esitlemine, järgides esitluse head tava 4. praktikaaruande koostamine vastavalt praktikajuhendile ja kooli kirjalike tööde juhendile
sh hindamismeetodid	praktiliste tööde demonstratsioon, esitlus, essee, õpimapp, probleemi lahendamine.
Õppematerjal	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bolton, R. (2002). Igapäevaoskused: kuidas ennast kehtestada, teisi kuulata ja konflikte lahendada. Puhja: Väike Vanker. 2. Israel, S. (2011). Küsi, kuula, peegelda. Väärtuspõhise müügi käsiraamat. Tallinn: Äripäev. 3. Jalak, K. (1997). Müügiotsessi seitse astet. Tallinn: Elmatar. 4. Karjatse, M. (1998). Miks klient rahul ei ole? Tallinn: Ilo. 5. Malmberg, K. (2005). Tahte tekitajad: Kuidas luua motiveeritud töökeskkonda. Tallinn: Äripäev. 6. Muring, T. (2003). Isiklik müük. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus. 7. McKay, M., Davis, M., Fanning, P. (2000). Suhtlemisõskused: kehakeel. Tutvuste sõlmimine. Peresuhted. Seksuaalsuhted. Partneri mõjutamine. Suhted tööl. Tartu: Greif. 8. Mitchell, J. (2009). Kallista oma töökaaslasi: järeleproovitud viis töötajate palkamiseks, innustamiseks ja tunnustamiseks ning märkimisväärsete tulemuste saavutamiseks. Tallinn: Varrak. 9. Niiberg, T. (2011). Suhtlemise kuldreeglid: Tunnusta, naerata ja kehtesta. Tallinn: Pegasus. 10. Saareväli, R. (2011). Suhtlemisõskused I. http://www.hkhk.edu.ee/suhtlemine/index.html 11. Saareväli, R. (2012). Suhtlemine II. http://www.hkhk.edu.ee/vanker/suhtlemine2/

	<p>12. Saareväli, R. (2013). Suhtlemine III. http://www.hkhk.edu.ee/vanker/suhtlemine3/</p> <p>13. Saareväli, R. (2014). Suhtlemine IV. http://www.hkhk.edu.ee/vanker/suhtlemine4/</p> <p>14. Soomre, M. (2008). Belbini teejuht: Kuidas tööl edu saavutada. Tallinn: Äripäev.</p> <p>15. Soone, I.(2010). Kliendilojaalsuse kuldraamat: kuidas võita ja hoida kliente. Tallinn: Äripäev.</p> <p>16. Suhtlemine ja meeskonnatöö. http://e-ope.khk.ee/ek/kommunikatsioonII/sisukaart.html</p> <p>17. Zemke, R., Anderson. K. (2003).Tippteenindaja raskused ja rõõmud. Tallinn: Koolibri.</p> <p>18. Teenindaja.ee. Hea klienditeeninduse ABC. http://www.teenindaja.ee/category/hea-klienditeeninduse-abc/</p> <p>19. Teenindaja.ee. 5 praktilist soovitus paremaks klienditeeninduseks. http://www.teenindaja.ee/category/teenindus-ja-personalijuhile/</p> <p>20. Tooman, H., Mae, A. (1999). Inimeselt inimesele. Tallinn: Avita.</p> <p>21. Vadi, M. (2001). Müügisuhtlemine. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.</p>			
Mooduli number	3			
Mooduli nimetus	KASSATÖÖ			
Mooduli maht (EKAP/ tundides)	sh auditoorne töö (sh lõimitud üldained) (EKAP/ tundides)	sh praktiline töö (EKAP/ tundides)	sh praktika (EKAP/ tundides)	sh iseseisev töö (sh lõimitud üldained) (EKAP/ tundides)
17/ 442	6/ 156	5,5/ 143	3/ 78	2,5/ 65
Õpetajad	K. Kuiv, I. Merendi, M. Salu			
Nõuded mooduli alustamiseks	puuduvad			
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime kliendiga arveldamisega ja sellega seotud aruandlusega kaubandusettevõttes			
Õpiväljund(id)	Hindamiskriteeriumid (lävendid)			
	Rahuldav/arvestatud	Hea	Väga hea	
1. Mõistab kassatöö olulisust kaubandusettevõtte tegevuses.	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab kassatöö põhitoiminguid, sh praktilal oma vastutusala piires 			
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 11 tundi praktiline töö: 10 tundi	<p>1. Kassatoimingud ja arvete koostamine (11 tundi)</p> <p>1.1 Kassatöö põhitoimingud (tehnilised vahendid sh tarkvara, turvaelemendid, maksevahendid, kaubakoodid, hügieeni- ja ohutusnõuete järgimine töökoha ettevalmistamine ja korrashoid jne).</p> <p>1.2 Kaalud ja teised tehnilised vahendid</p>			

<p>iseseisev töö: 5 tundi kokku: 26 tundi</p>	<p>Praktilised tööd (10 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> • müügi registreerimine kassaaparaadil • müügi teostamine arvutikassas • arvete koostamine • rollimäng - kassateenindus <p>Iseseisvad tööd (5 tundi)</p> <ul style="list-style-type: none"> • õpimapi koostisosad: hügieeninõuded (õigusaktide alusel), turvaelemendid kassatöös (sh raha, tehnilised vahendid), töökoha ettevalmistus ja korrashoid (prakтикаettevõtte näitel) 		
<p>2. Arveldab klientidega ja koostab arveid vastavalt nõuetele.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • arveldab klientidega, sh praktilikal, järgides hügieeni, tööohutuse, töötervishoiu ja turvanõudeid • koostab nõuetekohaselt vormistatud arve 		
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 45 tundi praktiline töö: 29 tundi iseseisev töö: 17 tundi prakтика: 52 tundi kokku: 143 tundi</p>	<p>2. Klientidega arveldamine ja nõuetekohase arve koostamine (õigusaktid) (45 tundi) Matemaatika (sh lõimitud 13 tundi)</p> <p>Praktilised tööd (29 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> • müügi registreerimine kassaaparaadil • müügi teostamine arvutikassas • arvete koostamine • arveldamine kliendiga • rollimäng - kassateenindus <p>Iseseisvad tööd (17 tundi)</p> <ul style="list-style-type: none"> • õpimapi koostisosad: hügieeninõuded (õigusaktide alusel), turvaelemendid kassatöös (sh raha, tehnilised vahendid), töökoha ettevalmistus ja korrashoid, ergonoomika (prakтикаettevõtte näitel) <p>Prakтика (52 tundi)</p> <ul style="list-style-type: none"> • müügi registreerimine kassaaparaadil • müügi teostamine arvutikassas 		
<p>3. Mõistab müüja-klienditeenindaja rolli raha käitlemisel kaubandusettevõttes.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • käitleb raha, järgides kehtivaid nõudeid ja reegleid, tehes seda ka praktilikal • kontrollib raha turvaelemente visuaalselt ja tehnilisi vahendeid kasutades, sh praktilikal 	<ul style="list-style-type: none"> • käitleb raha, järgides kehtivaid nõudeid ja reegleid, tehes seda ka praktilikal • kontrollib raha turvaelemente visuaalselt ja tehnilisi vahendeid 	<ul style="list-style-type: none"> • käitleb raha, järgides kehtivaid nõudeid ja reegleid, tehes seda ka praktilikal • kontrollib raha turvaelemente visuaalselt ja tehnilisi vahendeid kasutades, sh praktilikal

		kasutades, sh praktikal <ul style="list-style-type: none"> koostab ideekaardi turvaelementide ja kontrolliks vajalike tehniliste vahendite kohta 	<ul style="list-style-type: none"> koostab ideekaardi turvaelementide ja kontrolliks vajalike tehniliste vahendite kohta ning esitleb ideekaarti
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 30 tundi praktiline töö: 14 tundi iseseisev töö: 8 tundi kokku: 52 tundi	3. Raha käitlemine (30 tundi). 3.1 Raha (lugemine, pakkimine, hügieeninõuete järgimine, turvaelementide kontroll tehniliste vahendite abil, inkassatsioon sh turvanõuded) 3.2 Matemaatika (sh 26 tundi) Praktilised tööd (14 tundi): <ul style="list-style-type: none"> raha turvaelementide tundmaõppimine raha käitlemine Iseseisvad tööd (8 tundi) <ul style="list-style-type: none"> õpimapi koostisosad: hügieeninõuded (õigusaktide alusel), turvaelemendid kassatöös (sh raha, tehnilised vahendid), töökoha ettevalmistus ja korrashoid, ergonoomika (praktikaettevõtte näitel) 		
4. Koostab kassaaruande vastavalt nõuetele.	<ul style="list-style-type: none"> koostab nõuetekohaselt vormistatud kassaaruande, sh praktikal oma vastutusala piires 	<ul style="list-style-type: none"> koostab nõuetekohaselt vormistatud kassaaruande, sh praktikal oma vastutusala piires koostab nõuetekohaselt vormistatud kassaaruande 	<ul style="list-style-type: none"> koostab nõuetekohaselt vormistatud kassaaruande, sh praktikal oma vastutusala piires koostab nõuetekohaselt vormistatud kassaaruande ning selgitab kassaaruande sisu
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 29 tundi praktiline töö: 15 tundi iseseisev töö: 8 tundi praktika: 26 kokku: 78 tundi	4. Kassaaruande koostamine (29 tundi) 4.1 Õigusaktid (+ kaubandusettevõtetes kasutatavad nõuded) 4.2 Kassaaruande koostamise põhimõtted 4.3 Matemaatika (sh 26 tundi) Praktilised tööd (15 tundi): <ul style="list-style-type: none"> kassaaruande koostamine Iseseisvad tööd (8 tundi) <ul style="list-style-type: none"> õpimapi koostisosad: hügieeninõuded (õigusaktide alusel), turvaelemendid kassatöös (sh raha, tehnilised vahendid), töökoha ettevalmistus ja korrashoid, ergonoomika (praktikaettevõtte näitel) 		

	Praktika (26 tundi): <ul style="list-style-type: none"> • kassaaruande koostamine 		
5. Järgib kassas töötades ergonoomika nõudeid.	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab erinevate harjutuste mõju erinevatele lihasgruppidele ja töövõimele 		
	<ul style="list-style-type: none"> • sooritab töövõimet taastavate harjutuste kompleksi koos põhjendustega vastavalt etteantud juhendile 	<ul style="list-style-type: none"> • sooritab töövõimet taastavate harjutuste kompleksi koos põhjendustega vastavalt etteantud juhendile • koostab tabeli töövõimet taastavatest harjutustest erinevatele lihasgruppidele 	<ul style="list-style-type: none"> • sooritab töövõimet taastavate harjutuste kompleksi koos põhjendustega vastavalt etteantud juhendile • koostab tabeli töövõimet taastavatest harjutustest erinevatele lihasgruppidele • demonstreerib tabelis toodud harjutusi
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: praktiline töö: 40 tundi iseseisev töö: 12 tundi kokku: 52 tundi	5. Ergonoomika nõuded Kehaline kasvatus Praktilised tööd (42 tundi): <ul style="list-style-type: none"> • harjutuste sooritamise kehalise vormi hoidmiseks ja taastamiseks Iseseisvad tööd (10 tundi): <ul style="list-style-type: none"> • harjutuste komplekti koostamine müüja tööks vajaliku kehalise vormi hoidmiseks ja taastamiseks 		
6. Kasutab kassatööga seotud terminoloogiat ning väljendab ennast eesti ja inglise keeles arusaadavalt.	<ul style="list-style-type: none"> • töötab kassas, kasutades erinevaid maksevahendeid ja -liike ning tehnilisi vahendeid ohutult, tehes seda ka praktiliselt 		
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 42 tundi praktiline töö: 35 tundi iseseisev töö: 14 tundi kokku: 91 tundi	6. Eesti keel (teooria 11 tundi, praktilised tööd 11 tundi, iseseisev töö 4 tundi) Erialane eestikeelne kassatöö terminoloogia 7. Inglise keel (teooria 31 tundi, praktilised tööd 24 tundi, iseseisev töö 10 tundi) Erialane inglisekeelne kassatöö terminoloogia Praktilised tööd (35 tundi): <ul style="list-style-type: none"> • müügi registreerimine kassaaparaadil • müügi teostamine arvutikassas • rollimäng - kassateenindus Iseseisvad tööd (14 tundi)		

	<ul style="list-style-type: none"> • õpimapi koostisosad: hügieeninõuded (õigusaktide alusel), turvaelemendid kassatöös (sh raha, tehnilised vahendid), töökoha ettevalmistus ja korrashoid, ergonoomika (praktikaettevõtte näitel)
Iseseisev töö moodulis	<p>Õpimapi koostisosad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hügieeninõuded (õigusaktide alusel) • Turvaelemendid kassatöös (sh raha, tehnilised vahendid) • Töökoha ettevalmistus ja korrashoid, ergonoomika (praktikaettevõtte näitel)
sh praktika	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab kassatöö põhitõimingu, sh praktikal oma vastutusala piires • töötab kassas, kasutades erinevaid maksevahendeid ja -liike ning tehnilisi vahendeid ohutult, tehes seda ka praktikal • arveldab klientidega, sh praktikal, järgides hügieeni, tööohutuse, tervishoiu ja turvanõudeid • käitleb raha, järgides kehtivaid nõudeid ja reegleid, tehes seda ka praktikal • kontrollib raha turvaelemente visuaalselt ja tehnilisi vahendeid kasutades, sh praktikal • koostab nõuetekohaselt vormistatud kassaaruande, sh praktikal oma vastutusala piires
Õppemeetodid	<ol style="list-style-type: none"> 1. õv – loeng, näitlikustamine 2. õv – rollimäng, aktiivõppemeetodid, kogemusõpe, diskussioon 3. õv – harjutused 4. õv – rollimäng, aktiivõppemeetodid, kogemusõpe, diskussioon 5. õv – loeng, arutelu, praktiline töö 6. õv – loeng, arutelu, praktiline töö
Mooduli hinde kujunemine (hindekriteeriumid, kokkuvõtva hinde kujunemine)	<p>Moodulit hinnatakse eristavalt.</p> <p>Hindamise eelduseks on praktika ja õppeprotsessi kõikide praktiliste tööde ning testide positiivne sooritamine.</p> <p>Moodulit hinnatakse:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. situatsioonülesandega: kassateenindus ühe kliendi baasil algusest lõpuni koos aruande väljatrükiga 2. eneseanalüüsi sisaldava õpimapi koostamine, süstematiseerides ja vormistades dokumente vastavalt kooli kirjalike tööde juhendile 3. õpimapi esitlemine, järgides esitluse head tava 4. praktikaaruande koostamine vastavalt praktikajuhendile ja kooli kirjalike tööde juhendile
sh hindamismeetodid	praktiline töö, test, praktiliste tööde demonstratsioon, esitlus, õpimapp, iseseisev töö
Õppematerjal	<ol style="list-style-type: none"> 1. Eesti Pank. (s.a.). Europangatahed. http://www.eestipank.ee/sularaha/europangatahed 2. Maasik, L. (2011). Kassad ja lisaseadmed. http://lvrkk.ee/kristiina/Liina_Maasik/kassad/index.html 3. Narva Kutseõppekeskus. Tax Free vormistamine kaupluses. http://nvtc.ee/e-oppe/aleksandra/taxfree/ 4. Nets Estonia AS. Teenused kaupmeestele. http://www.estcard.ee/publicweb/html/est/teenusedkaupmeestele.html

	5. Ojala, J. (s.a). Kaubanduslikud arvutused.			
Mooduli number	4			
Mooduli nimetus	MÜÜGITÖÖ KORRALDUS			
Mooduli maht (EKAP/ tundides)	sh auditoorne töö (sh lõimitud üldained) (EKAP/ tundides)	sh praktiline töö (EKAP/ tundides)	sh praktika (EKAP/ tundides)	sh iseseisev töö (sh lõimitud üldained) (EKAP/ tundides)
10/ 260	4/ 105	3/ 71	2/ 52	1/ 26
Õpetajad	M. Salu, I. Merendi			
Nõuded mooduli alustamiseks	puuduvad			
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime kaupade tellimise, hindade määramise ja väljapanekute kujundamisega kaubandusettevõttes, lähtudes müügitöö korraldamise põhimõtetest.			
Õpiväljund(id)	Hindamiskriteeriumid (lävendid)			
	Arvestatud			
1. Mõistab kaubanduse rolli majanduses, lähtudes peamistest majanduse arengusuundadest.	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab meeskonnatöona kaubanduse kui olulise majandusharu rolli, selle ajalugu ja arenguid Eestis ning mujal maailmas • loetleb ja võrdleb kaubanduse erinevaid vorme ja kaupluste tüüpe vastavalt jaekaubanduse ettevõtete klassifikatsioonile 			
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 43 tundi praktiline töö: 15 tundi iseseisev töö: 7 tundi kokku: 65 tundi	<p>1. Kaubanduse roll majanduses</p> <p>1.1 Kaubanduse mõiste, roll ja ülesanded, ajalooline areng</p> <p>1.2 Kaubanduse erinevad vormid (jae, hulgi- ja vahenduskaubandus)</p> <p>1.3 Jaekaubanduse keskkond.</p> <p>1.4 Jaekaubandust mõjutavad tegurid</p> <p>1.5 Kaupluste tüübid</p> <p>1.6 Ajalugu (sh lõimitud 26 tundi)</p> <p>1.7 Ühiskonnaõpetus (sh lõimitud 26 tundi)</p> <p>Praktilised tööd (14 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> • rühmatöö - „Kaubanduse kui olulise majandusharu rolli, selle ajalugu ja arenguid Eestis ning mujal maailmas“ <p>Iseseisvad tööd (8 tundi):</p>			

	<ul style="list-style-type: none"> • õpimapi koostamine. Õpimapi kohustuslikud osad: rühmatöö, tööleht, situatsioonülesande lahendus, hinna arvutamise töölehed
2. Edastab kliendi tagasiside vastavalt nõuetele.	<ul style="list-style-type: none"> • edastab info klientide tagasiside põhjal sortimendi muutmise vajaduse kohta vastavalt nõuetele, sh ka praktikal
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: praktiline töö: 11 tundi iseseisev töö: 2 tundi praktika: 13 tundi kokku: 26 tundi	2. Kliendi tagasiside edastamine 2.1 Kliendi tagasiside võtmise viisid 2.2 Tagasiside analüüs (sh klientide rahulolu ja pikaajaline kliendisuhe) Praktilised tööd (11 tundi): <ul style="list-style-type: none"> • lahendab probleemülesande sortimendi kujundamise, klientide nõustamise osas Iseseisvad tööd (2 tundi): <ul style="list-style-type: none"> • õpimapi koostamine. Õpimapi kohustuslikud osad: rühmatöö, tööleht, situatsioonülesande lahendus, hinna arvutamise töölehed Praktika (13 tundi): <ul style="list-style-type: none"> • lahendab probleemülesande sortimendi kujundamise, klientide nõustamise osas
3. Kontrollib kaupade olemasolu ja hindab tellimuse vajadust vastavalt kaubavarude juhtimise põhimõtetele.	<ul style="list-style-type: none"> • kontrollib kaupade olemasolu ja piisavust tuginedes müügiandmetele, sh ka praktikal
	<ul style="list-style-type: none"> • koostab kaupadele tellimuse vastavalt nõuetele, sh praktikal

<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teooria: 20 tundi praktiline töö: 14 tundi iseseisev töö: 5 tundi praktika: 13 tundi kokku: 52 tundi</p>	<p>3. Kaubavarude juhtimine (tellimine, laovarude ja müügi analüüs) (20 tundi)</p> <p>3.1 Sihtrühm ja selle määratlemine 3.2 Kaubavalik ja sortimendi mõiste. 3.3 Kaubavaru mõiste ja moodustamine 3.4 Kaupade sissetuleku allikad. 3.5 Kaupade tellimise põhimõtted ja viisid 3.6 Matemaatika (sh lõimitud 13 tundi)</p> <p>Praktilised tööd (14 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> • kaupade olemasolu kontrollimine, kaubatellimuse koostamine <p>Iseseisvad tööd (5 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> • õpimapi koostamine. Õpimapi kohustuslikud osad: rühmatöö, tööleht, situatsioonülesande lahendus, hinna arvutamise töölehed <p>Praktika (13 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> • kaupade olemasolu kontrollimine, kaubatellimuse koostamine
<p>4. Arvutab kaupadele hinna, järgides hinnakujunduse põhimõtteid ja nõudeid.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • arvutab kaubale müügi- ja ühikuhinna hinnakujunduse põhimõtetest ja nõuetest lähtudes, sh praktilikal
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teooria: 20 tundi praktiline töö: 14 tundi iseseisev töö: 5 tundi praktika: 13 tundi kokku: 52 tundi</p>	<p>4. Hindade kujundamine (20 tundi)</p> <p>4.1 Hinnakujundamise alused sh müügi- ja ühikuhindade arvutamine. 4.2 Hindade alandamine ja müügikampaaniad. 4.3 Müügisaali hinnainfo kujundamise põhimõtted. 4.4 Matemaatika (sh lõimitud 26 tundi)</p> <p>Praktilised tööd (14 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> • kaupadele müügi- ja ühikuhinna arvutamine, allahindluste arvutamine <p>Iseseisvad tööd (5 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> • õpimapi koostamine. Õpimapi kohustuslikud osad: rühmatöö, tööleht, situatsioonülesande lahendus, hinna arvutamise töölehed <p>Praktika (13 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> • kaupadele müügi- ja ühikuhinna arvutamine, allahindluste arvutamine
<p>5. Kujundab kaupade väljapanekut vastavalt</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kujundab meeskonnaliikmena kampaaniakaupade väljapanekut vastavalt etteantud juhiste

väljapanekute kujundamise põhimõtetele.	
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teooria: 22 tundi praktiline töö: 13 tundi iseseisev töö: 4 tundi praktika: 13 tundi kokku: 52 tundi	<p>5. Kaupade väljapanekute kujundamine (22 tundi)</p> <p>5.1 Eriväljapanekute kujundamine – visuaalne kaubandus (kampaania, hooajaline, tähtpäevaline)</p> <p>5.2 Kunst (sh lõimitud 26 tundi)</p> <p>Praktilised tööd (13 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> eriväljapanekute kujundamine <p>Iseseisvad tööd (4 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> õpimapi koostamine. Õpimapi kohustuslikud osad: rühmatöö, tööleht, situatsioonülesande lahendus, hinna arvutamise töölehed <p>Praktika (13 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> eriväljapanekute kujundamine
6. Kasutab müügitöö korraldamisega seotud terminoloogiat ning väljendab ennast eesti keeles arusaadavalt.	<ul style="list-style-type: none"> õpiväljundi saavutamist hinnatakse läbi sama mooduli teiste õpiväljundite
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: praktiline töö: 11 tundi iseseisev töö: 2 tundi kokku: 13 tundi	<p>6. Eesti keel</p> <p>Erialane eestikeelne müügitöö korraldamisega seotud terminoloogia</p> <p>Praktilised tööd (11 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> lahendab probleemülesande sortimendi kujundamise, klientide nõustamise osas <p>Iseseisvad tööd (2 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> õpimapi koostamine. Õpimapi kohustuslikud osad: rühmatöö, tööleht, situatsioonülesande lahendus, hinna arvutamise töölehed
Iseseisev töö moodulis	<p>Õpimapi koostamine.</p> <p>Õpimapi kohustuslikud osad: rühmatööde kokkuvõtted, praktiline ülesanne kliendi tagasiside põhjal, kirjalik töö eriväljapaneku kohta, praktiline töö/ülesanne kaubavarude kohta, hinna arvutamise töölehed.</p>
sh praktika	<ul style="list-style-type: none"> edastab info klientide tagasiside põhjal sortimendi muutmise vajaduse kohta vastavalt nõuetele, sh ka praktikal kontrollib kaupade olemasolu ja piisavust, tuginedes müügiandmetele, sh ka praktikal koostab kaupade tellimuse vastavalt nõuetele, sh ka praktikal arvutab kaubale müügi- ja ühikuhinna hinnakujuanduse põhimõtetest ja nõuetest lähtudes, sh praktikal

Õppemeetodid	<ol style="list-style-type: none"> 1. õv – loeng, arutelu, praktiline tööLoeng, rühmatööd, iseseisvad tööd, probleemülesannete lahendamine, essee 2. õv – loeng, rühmatööd, iseseisvad tööd, probleemülesande lahendamine 3. õv – loeng, rühmatööd, iseseisvad tööd, probleemülesande lahendamine 4. õv – loeng, praktilised ülesanded 5. õv – loeng, arutelu, praktiline töö, rühmatöö 6. õv – loeng, mõistekaart, ideekaart, praktilised ülesanded
Mooduli hinde kujunemine (hindekriteeriumid, kokkuvõtva hinde kujunemine)	<p>Moodulit hinnatakse mitteeristavalt Hindamise eelduseks on praktilistes töödes osalemine.</p> <p>Mooduli hinne kujuneb õpimapi (8) ja selle esitluse (9) alusel: rühmatööde kokkuvõtted (1,2 – õv 1), praktiline ülesanne kliendi tagasiside põhjal (3 - õv 2) , praktiline töö/ülesanne kaubavarude kohta (4,5 – õv 3), hinna arvutamise töölehed (6 – õv 4), kirjalik töö eriväljapaneku kohta (7 – õv 5), praktika aruanne (10 – õv 7).</p> <p>Hindekriteeriumid:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. selgitab meeskonnatöona kaubanduse kui olulise majandusharu rolli, selle ajalugu ja arenguid Eestis ning mujal maailmas 2. loetleb ja võrdleb kaubanduse erinevaid vorme ja kaupluste tüüpe vastavalt jaekaubanduse ettevõtete klassifikatsioonile 3. edastab info klientide tagasiside põhjal sortimendi muutmise vajaduse kohta vastavalt nõuetele, sh ka praktikal 4. kontrollib kaupade olemasolu ja piisavust, tuginedes müügiandmetele, sh ka praktikal 5. koostab kaupade tellimuse vastavalt nõuetele, sh ka praktikal 6. arvutab kaubale müügi- ja ühikuhinna hinnakujunduse põhimõtetest ja nõuetest lähtudes, sh praktikal 7. kujundab meeskonnaliikmena kampaaniakaupade väljapanekut vastavalt etteantud juhistelekoostab ja esitleb õpimappi, mis 8. koostab eneseanalüüsi sisaldava õpimapi, süstematiseerides ja vormistades dokumente vastavalt kooli kirjalike tööde juhendile 9. esitleb õpimappi, järgides esitluse head tava 10. koostab praktikaaruande vastavalt praktikajuhendile ja kooli kirjalike tööde juhendile
sh hindamise meetodid	praktiliste tööde demonstratsioon, esitlus, essee, õpimapp, testid, kontrolltööd, probleemi lahendamine, rühmatöö
Õppematerjal	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brooks, I. (2008). Organisatsioonikäitumine. Tallinn: Tallinna Raamatutrukikoda. 2. Kaubandus.ee. http://www.kaubandus.ee 3. Maasik, L., Kirikal, H., Murulaid, T., Noorväli, H. (Koost.) (2012). Kategooriajuhtimine kaubanduses. Mõdriku: Lääne-Viru Rakenduskõrgkool. 4. Mallene, Ü. (2005). Müük ja müügikorraldus kaupluses. Tallinn: Koolibri. 5. Siimon, A. (2014). Kaubandus: põhimõisted ja –seosed. Tallinn: Innove. 6. Sõõru, E. (s.a.). Kaubanduse olemus ja areng. http://users.khk.ee/maarja.kask/kaubandus/index.html 7. Tonndorf, H., G. (1995). Jaekaubandus, Muutused tulevik edu. Tallinn: Külim.

8. Virovere, A., Alas, R., Liigand, J. (2008). Organisatsioonikäitumine: käsiraamat. Tallinn: Külim

Mooduli number	5			
Mooduli nimetus	KARJÄÄRIPLANEERIMINE JA ETTEVÕTLUSE ALUSED			
Mooduli maht (EKAP/ tundides)	sh auditoorne töö (sh lõimitud üldained) (EKAP/ tundides)	sh praktiline töö (EKAP/ tundides)	sh praktika (EKAP/ tundides)	sh iseseisev töö (sh lõimitud üldained) (EKAP/ tundides)
6/ 156	2,7/ 70	2,4/ 62	-	0,9/ 24
Õpetajad	M. Muskat, T. Krist, P. Vähi, A. Brük			
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad			
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime oma karjääri planeerimisega kaasaegses majandus-, ettevõtlus- ja töökeskkonnas lähtudes elukestva õppe põhimõtetest			
Õpiväljund(id)	Hindamiskriteeriumid (lävendid)			
	Arvestatud			
1. Mõistab oma vastutust teadlike otsuste langetamisel elukestvas karjääriplaneerimise protsessis.	<ul style="list-style-type: none"> • analüüsib juhendamisel oma isiksust ja kirjeldab oma tugevaid ja nõrku külgi • seostab kutse, eriala ja ametialase ettevalmistuse nõudeid tööturul rakendamise võimalustega • leiab iseseisvalt informatsiooni tööturu, erialade ja õppimisvõimaluste kohta • leiab iseseisvalt informatsiooni praktika- ja töökohtade kohta • koostab juhendi alusel elektroonilisi kandideerimisdokumente (CV, sh võõrkeelse, motivatsioonikirja, sooviavalduse), lähtudes dokumentide vormistamise heast tavast • valmistab ette ja osaleb näidistööintervjuul • koostab juhendamisel oma lühi- ja pikaajalise karjääriplaani 			
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 11 tundi praktiline töö: 11 tundi iseseisev töö: 4 tundi	<p>1. Karjääri planeerimine (11 tundi)</p> <p>1.2 Enesetundmine karjääri planeerimisel. Isiksuseomadused: närvisüsteemi tüüp, temperament ja iseloom. Väärtused, vajadused, motivatsioon, hoiak, emotsioonid, mõtlemine, võimed, intelligentsus, huvid, oskused (üldoskused, erioskused). Eneseanalüüsi läbiviimine oma tugevate ja nõrkade külgede väljaselgitamise kaudu.)</p> <p>1.3 Õppimisvõimaluste ja tööjõuturu tundmine karjääri planeerimisel. Haridustee: kaubanduse valdkonna erialad, haridussüsteem, mitteformaalne haridus, hariduse ja tööturu vahelised seosed, õpimotivatsioon ja elukestev õpe. Tööjõuturg ja selle muutumine</p>			

<p>kokku: 26 tundi</p>	<p>kaubanduse valdkonnas: nõudlus ja pakkumine, konkurents, trendid ja arengusuunad, prognoosid. Ettevõtluse vormid kaubanduse valdkonnas, tööandjate ootused, töötamist mõjutavad õiguslikud alused. Kutsestandardid, kutse ja kutseoskused, kutse-eelistused ja kutseriskid müüja-klienditeenindaja eriala näitel. Töömotivatsioon. Töötus ja tööturuteenused.</p> <p>1.4 Planeerimine ja karjääriotsuste tegemine. Karjääriotsuseid mõjutavad tegurid, alternatiivid ja valiku tegemise tagajärjed. Karjääriplaneerimine kui elukestev protsess: karjäär, karjääriplaneerimine, karjääriinfo allikad ja karjääriinfo otsimine. Karjääriteenused ja karjäärinõustamine. Muutustega toimetulek, elurollid ja elulaad. Töötamine: töötamisallikad ja tööinfo otsimine. Kandideerimisdokumendid, tööintervjuu müüja-klienditeenindaja näitel. Isikliku karjääriplaani koostamine. Karjääriplaani koostamine: eesmärkide seadmine, tegevuste ja aja planeerimine. Lühi- ja pikaajaline karjääriplan kaubanduse valdkonna näitel.</p> <p>Praktilised tööd (11 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> • tööintervjuud, iseseisev töö arvutis <p>Iseseisvad tööd (4 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> • koostada juhendi alusel kandideerimisdokumendid (CV, motivatsioonikiri, sooviavaldus). Hindamine – mitteeristav • koostada juhendamisel lühi- ja pikaajaline karjääriplan. Hindamine – mitteeristav
<p>2. Mõistab majanduse olemust ja majanduskeskkonna toimimist.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab juhendamisel oma majanduslikke vajadusi, lähtudes ressursside piiratusest • selgitab nõudluse ja pakkumise ning turutasakaalu kaudu turumajanduse olemust • koostab juhendi alusel elektrooniliselt oma leibkonna ühe kuu eelarve • loetleb Eestis kehtivaid otseseid ja kaudseid makse • täidab juhendamisel etteantud andmete alusel elektroonilise näidistuludeklaratsiooni • leiab iseseisvalt informatsiooni peamiste pangateenuste ja nendega kaasnevate võimaluste ning kohustuste kohta • kasutab majanduskeskkonnas orienteerumiseks juhendi alusel riiklikku infosüsteemi „e-riik“
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 5 tundi praktiline töö: 6 tundi iseseisev töö: 2 tundi kokku: 13 tundi</p>	<p>2. Majandus ja ettevõtlus (5 tundi)</p> <p>2.1 Mina ja majandus. Majanduslikud otsused. Turg. Raha, selle funktsioonid ja omadused.</p> <p>2.2 Piiratud ressursid ja piiramatud vajadused. Ressursid majanduses. Majanduse põhivalikud. Alternatiivkulu. Erinevad majandussüsteemid.</p> <p>2.3 Pakkumine ja nõudlus. Nõudlus, pakkumine. Turu tasakaal. Turuhind.</p> <p>2.4 Maksud. Riigi roll majanduses. Otsesed ja kaudsed maksud. Riigieelarve tulud ja kulud.</p> <p>2.5 Finantsasutused Eestis. Eestis tegutsevad pangad. Pankade teenused. Kiirraenus.</p> <p>Praktilised tööd (6 tundi):</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • perekonna eelarve koostamine <p>Iseseisev töö (2 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> • koostada elektrooniliselt juhendi alusel enda leibkonna 1 kuu eelarve. Hindamine – mitteeristav
<p>3. Mõtestab oma rolli ettevõtluskeskkonnas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab meeskonnatööna ettevõtluskeskkonda Eestis oma õpitavas valdkonnas • võrdleb iseseisvalt oma võimalusi tööturule sisenemisel palgatöötaja ja ettevõtjana, lähtudes ettevõtluskeskkonnast • kirjeldab meeskonnatööna vastutustundliku ettevõtluse põhimõtteid • selgitab meeskonnatööna ühe ettevõtte majandustegevust ja seda mõjutavat ettevõtluskeskkonda • kirjeldab meeskonnatööna kultuuridevaheliste erinevuste mõju ettevõtte majandustegevusele • kirjeldab ja analüüsib ettevõtte äriideed õpitava valdkonna näitel ja koostab juhendi alusel meeskonnatööna elektrooniliselt lihtsustatud äriplaani
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 6 tundi praktiline töö: 5 tundi iseseisev töö: 2 tundi kokku: 13 tundi</p>	<p>Majandus ja ettevõtlus (6 tundi) 2.6 Ettevõtlus Eestis. Eesti ja kodumaakonna ettevõtlus. Ettevõtluse olemus. Ettevõtluse areng ja olukord Eestis ning kodumaakonnas. 2.7 Ettevõtja ja töövõtja ettevõtluskeskkond. Poliitiline keskkond. Majanduslik keskkond. Sotsiaalne keskkond. Tehnoloogiline keskkond. 2.8 Äriidee ja selle elluviimine. Äriideede leidmine ja hindamine. Äriplaani olemus ja näidisstruktuur. Äriplaani koostamine.</p> <p>Praktilised tööd (5 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> • äriplaani koostamine <p>Iseseisev töö (2 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> • koostada juhendi alusel lihtsustatud äriplaani. Hindamine – mitteeristav
<p>4. Mõistab oma õigusi ja kohustusi töökeskkonnas toimimisel.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • loetleb ja selgitab iseseisvalt tööandja ja töötajate põhilisi õigusi ning kohustusi ohutu töökeskkonna tagamisel • tunneb ära ja kirjeldab meeskonnatööna töökeskkonna üldist füüsilisi, keemilisi, bioloogilisi, psühhosotsiaalseid ja füsioloogilisi ohutegureid ja meetmeid nende vähendamiseks • tunneb ära tööõnnetuse ja loetleb meeskonnatööna lähtuvalt õigusaktides sätestatud töötaja õigusi ja kohustusi seoses tööõnnetusega • kirjeldab tulekahju ennetamise võimalusi ja oma tegevust tulekahju puhkemisel töökeskkonnas • leiab juhtumi näitel iseseisvalt eri allikatest, sh elektrooniliselt töötervishoiu ja tööohutuse alast informatsiooni • leiab iseseisvalt töölepinguseadusest informatsiooni töölepingu, tööajakorralduse ja puhkuse kohta • nimetab töölepingu, töövõtulepingu ja käsunduslepingu peamisi erinevusi ja kirjeldab töölepinguseadusest, soolise võrdõiguslikkuse seaduse ning võrdse kohtlemise seadusest tulenevaid töötaja ja tööandja õigusi, kohustusi ja vastutust • arvestab juhendi abil iseseisvalt ajatöö, tükitöö ja majandustulemustelt makstava tasu bruto- ja netotöötasu ning ajutise töövõimetuse hüvitist • koostab ja vormistab juhendi alusel iseseisvalt elektrooniliselt algatus- ja vastuskirja ning e-kirja, sh allkirjastab digitaalselt

	<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab iseseisvalt dokumentide säilitamise vajadust organisatsioonis ja seostab seda isiklike dokumentide säilitamisega
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides)</p> <p>Jaotus tundides:</p> <p>teoreetiline töö: 43 tundi</p> <p>praktiline töö: 21 tundi</p> <p>iseseisev töö: 12 tundi</p> <p>kokku: 78 tundi</p>	<p>3. Töötervishoid ja tööohutus (11 tundi)</p> <p>3.1 Sissejuhatus töökeskkonda. Töökeskkonna riiklik strateegia. Töökeskkonnaga tegelevad struktuurid. Töövõime säilitamise olulisus.</p> <p>3.2 Töökeskkonnaalase töö korraldus. Tööandja ja töötaja õigused ja kohustused. Riskianalüüs müüja – klienditeenindaja erialal.</p> <p>3.3 Töökeskkonna ohutegurid. Töökeskkonna füüsilised, keemilised, bioloogilised, füsioloogilised ja psühhosotsiaalsed ohutegurid müüja- klienditeenindaja erialal sh. kutsehaigused. Meetmed ohutegurite mõju vähendamiseks.</p> <p>3.4 Töökeskkonnaalane teave. Erinevad töökeskkonnaalase teabe allikad.</p> <p>3.5 Tööõnnetused. Tööõnnetuse mõiste. Õigused ja kohustused seoses tööõnnetusega müüja-klienditeenindaja eriala näitel.</p> <p>3.6 Tuleohutus. Tulekahju ennetamine. Tegutsemine tulekahju puhkemisel müüja-klienditeenindaja eriala näitel.</p> <p>Praktilised tööd (11 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> • iseseisev töö arvutis <p>Iseseisev töö (4 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> • koostada analüüs peamistest ohuteguritest ja riskiteguritest, mis tulenevad töökeskkonna iseloomust. Hindamine – mitteeristav <p>4. Töötamise õiguslikud alused (16 tundi)</p> <p>4.1 Lepingulised suhted töö tegemisel (müüja-klienditeenindaja erialal). Lepingu mõiste. Lepingute sõlmimine, muutmine ja lõpetamine. Lepingute liigid. Töölepingu mõiste ja sisu. Tähtajalise töölepingu sõlmimine. Katseaeg. Töölepingu muutmine. Töötaja ja tööandja kohustused ja vastutus. Varalise vastutuse kokkulepe. Töölepingu lõppemine, töölepingu ülesütlemine ja hüvitise maksmine. Töövaidluste lahendamine. Teenuste osutamine käsunduslepingu ja töövõtulepinguga. Töötamine avalikus teenistuses. Töötamine välisriigis: välisriigi seaduste kohaldamine töötajale, maksude arvestus ja tasumine. Kollektiivsed töösuhted ja kollektiivleping. Töötajate usaldusisik. Kollektiivne töötüli, streik ja töösulg.)</p> <p>4.2 Töökorraldus (müüja klienditeenindaja erialal). (Tööandja kehtestatud reeglid töökorraldusele. Ametijuhend Tööaeg ja selle korraldus: töönorm, ületunnitöö, öötöö, riigipühal tehtav töö, valveaeg, töö tegemise aja ja öötöö piirang, tööpäevasisene vaheaeg, igapäevane puhkeaeg, iganädalane puhkeaeg. Lähetus. Puhkuse korraldamine, puhkuse liigid: põhipuhkus, vanemapuhkused, õppepuhkus. Puhkuse tasustamine ja kasutamata puhkuse hüvitamine.)</p> <p>4.3 Töö tasustamine ja sotsiaalsed tagatised. Töötasus kokkuleppimine, miinimumpalk. Töötasu arvutamise viisid (ajatöö, tükitöö, majandustulemustelt ja tehingutelt makstav tasu). Töö tasustamine ületunnitöö, öötöö, riigipühal tehtava töö ja valveaja korral. Töötasu maksmise kord. Töötasult kinnipeetavad maksud ja maksed. Ajutise töövõimetuse hüvitis ja selle liigid, töövõimetusleht. Töötuskindlustushüvitis. Vanemahüvitis. Riiklik pension.</p>

	<p>Praktilised tööd (5 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> • iseseisev töö arvutis <p>Iseseisev töö (5 tundi)</p> <ul style="list-style-type: none"> • koostada võrdlus: töölepingu, käsunduslepingu ja töövõtulepingu peamised erisused ja nende kirjeldus. Hindamine – mitteeristav <p>5. Asjaajamine ja dokumendihaldus (16 tundi)</p> <p>5.1 Asjamine ja dokumendihaldus organisatsioonis. Dokument, asjaajamine, dokumendihaldus, dokumendihaldussüsteem. Dokumentide haldamise vajalikkus. Dokumenti elukäik, dokumenti omadused. Dokumendihalduse õiguskeskkond (seadused, määrused, standardid, juhised). Organisatsiooni dokumendisüsteemi alusdokumendid (asjaajamiskord, dokumentide liigitamine.) Üldnõuded dokumentidele. Dokumenti elemendid. Dokumentide liigid. Dokumentiplank. Dokumentiplankide liigid. Kiri. Kirja elemendid. Kirja esitusvorm. Kirja koostamine ja vormistamine. Kirja liigid. Algatuskirja, vastuskirja, koostamine ja vormistamine</p> <p>5.2 Dokumentide loomine. Tekstitöötlusprogrammi kasutamine dokumentide vormistamisel. E-kiri. E-kirja elemendid. E-kirja esitusvorm. E-kirja koostamine ja vormistamine. E-kirja saatmine. E-post. E-posti haldamine.</p> <p>5.3 Dokumentide, sh digitaaldokumentide säilitamine. Dokumentide hoidmine, dokumentide säilitamise vajalikkus, dokumentide säilitamise tingimused, säilitustähtajad, dokumentide hävitamine.</p> <p>Praktilised tööd (5 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> • iseseisev töö arvutis <p>Iseseisvad tööd (5 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> • koostada juhendi alusel aja- ja tükitöö tasustamise arvestus (haigushüvitis, puhkusehüvitis). Hindamine – mitteeristav • koostada ja vormistada juhendi alusel elektrooniline e-kiri , algatus- ja vastuskiri ning digiallkirjastada. Hindamine – mitteeristav
<p>5. Käitub vastastikust suhtlemist toetaval viisil.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kasutab situatsiooniga sobivat verbaalset ja mitteverbaalset suhtlemist nii ema- kui ka võõrkeeles • kasutab eri suhtlemisvahendeid, sh järgib telefoni- ja internetisuhtluse head tava • järgib üldtunnustatud käitumistavasid • selgitab tulemusliku meeskonnatöö eeldusi • kirjeldab juhendi alusel meeskonnatööna kultuurilisi erinevusi suhtlemisel
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides:</p>	<p>6. Suhtlemise alused (5 tundi)</p> <p>6.1. Suhtlemine. Suhtlemisvajadused ja –ülesanded. Verbaalne ja mitteverbaalne suhtlemine. Suulise esitluse läbiviimine grupile. Vahetu- ja vahendatud suhtlemine. Ametlik ja mitteametlik suhtlemine. Telefonisuhtlus. Internetisuhtlus ja suhtlusvõrgustikud.</p>

<p>teoreetiline töö: 5 tundi praktiline töö: 17 tundi iseseisev töö: 4 tundi kokku: 26 tundi</p>	<p>Kirjalik suhtlemine. Erinevad suhtlemissituatsioonid. Suhtlemine erinevate kulutuuride esindajatega, kultuuridevahelised erinevused ja nende arvestamine suhtlemissituatsioonides. Suhtlemisbarjäär ja selle ületamise võimalused. Isikutaju eripära ja seda mõjutavad tegurid. Tõepärane enesehinnang suhtlemisoskuste kohta.</p> <p>6.2. Käitumine suhtlemissituatsioonides. Töölase käitumise etikett. Koosolekud ja läbirääkimised. Positiivse mulje loomine. Käitumisviisid. Kehtestav käitumine. Konfliktid ja veaolukorrad ning nende tekkepõhjused. Toimetulek konfliktidega. Grupp ja meeskond. Grupi arengu etapid. Eesmärkidest lähtuvad reeglid ja normid grupis. Meeskonnatöö põhimõtted. Meeskonda kuulumise positiivsed ja negatiivsed küljed. Loovus ja isiklik areng meeskonnas. Meeskonna juhtimine ja liidri roll.</p> <p>Praktilised tööd (17 t):</p> <ul style="list-style-type: none"> • teenindussituatsioonide läbimängimine <p>Iseseisev töö (4 t). Hindamine – mitteeristav</p> <ul style="list-style-type: none"> • teenindussituatsioonide läbimängimine
<p>Iseseisev töö moodulis</p>	<p>Õpimapi koostamine ja vormindamine.</p>
<p>sh praktika</p>	<p>Praktika puudub</p>
<p>Õppemeetodid</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Õv – loeng, arutelu, praktiline töö, esitlus, rühmatöö, rollimäng. 2. Õv – loeng, esitlus, situatsioonülesanne, kirjalik töö, kirjeldus, analüüs. 3. Õv – meeskonnatöö, selgitus, seostus, arvestus, võrdlus. 4. Õv – loeng, arutelu, analüüs, meeskonnatöö, praktiline töö. 5. Õv – loeng, arutelu, meeskonnatöö, situatsioonülesande lahendamine, rollimäng.
<p>Mooduli hinde kujunemine (hindekriteeriumid, kokkuvõtva hinde kujunemine)</p>	<p>Moodulit hinnatakse mitteeristavalt.</p> <p>Mooduli hinne kujuneb õpimapi (33, 36 – õv 5) ja selle esitluse (33, 34, 35 – õv 5) alusel. Õpimapi kohustuslikud osad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kandideerimisdokumendid (CV, sh võõrkeelne, motivatsioonikiri, sooviavaldus) (5 – õv 1) • Lühi- ja pikaajaline karjääriplaan (1, 2, 3, 4, 6, 7 – õv 1) • Enda leibkonna 1 kuu eelarve (8, 10, 11, 12, 13 – õv 2) • Lihtsustatud äriplaan (9, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 31, 32 – õv 2, 3, 5) • Peamised ohutegurid kaubandusettevõttes ja nende kirjeldus (21, 22, 23, 24, 25 – õv 4) • Töölepingu, käsunduslepingu ja töövõtulepingu peamised erisused ja nende kirjeldus (26, 27 – õv 4) • Aja- ja tükitöö tasustamise arvestus (haigushüvitis, puhkusehüvitis) (28 – õv 4) • Algatus- ja vastuskiri, e-kiri, digitaalalkiri (29, 30 – õv 4) <p>Hindekriteeriumid:</p>

Moodul loetakse arvestatuks, kui õpilane koostab õpimapi kohustuslikud osad ja esitab vastutavale õpetajale.

1. analüüsib juhendamisel oma isiksust ja kirjeldab oma tugevaid ja nõrku külgi
2. seostab kutse, eriala ja ametialase ettevalmistuse nõudeid tööturul rakendamise võimalustega
3. leiab iseseisvalt informatsiooni tööturu, erialade ja õppimisvõimaluste kohta
4. leiab iseseisvalt informatsiooni praktika- ja töökohtade kohta.
5. koostab juhendi alusel elektroonilisi kandideerimisdokumente (CV, sh võõrkeelse, motivatsioonikirja, sooviavalduse), lähtudes dokumentide vormistamise heast tavast
6. valmistab ette ja osaleb näidistööintervjuul
7. koostab juhendamisel oma lühi- ja pikaajalise karjääri plaani
8. kirjeldab oma majanduslikke vajadusi, lähtudes ressursside piiratusest.
9. selgitab nõudluse ja pakkumise ning turutasakaalu kaudu turumajanduse olemust
10. koostab juhendi alusel elektrooniliselt oma leibkonna ühe kuu eelarve
11. loetleb Eestis kehtivaid otseseid ja kaudseid makse
12. täidab juhendamisel etteantud andmete alusel elektroonilise näidistuludeklaratsiooni
13. leiab iseseisvalt informatsiooni peamiste pangateenuste ja nendega kaasnevate võimaluste ning kohustuste kohta
14. kasutab majanduskeskkonnas orienteerumiseks juhendi alusel riiklikku infosüsteemi „e-riik“
15. kirjeldab meeskonnatööna ettevõtluskeskkonda Eestis oma õpitavas valdkonnas
16. võrdleb iseseisvalt oma võimalusi tööturule sisenemisel palgatöötaja ja ettevõtjana, lähtudes ettevõtluskeskkonnast
17. kirjeldab meeskonnatööna vastutustundliku ettevõtluse põhimõtteid
18. selgitab meeskonnatööna ühe ettevõtte majandustegevust ja seda mõjutavat ettevõtluskeskkonda
19. kirjeldab meeskonnatööna kultuuridevaheliste erinevuste mõju ettevõtte majandustegevusele
20. kirjeldab ja analüüsib ettevõtte äriideed õpitava valdkonna näitel ja koostab juhendi alusel meeskonnatööna elektrooniliselt lihtsustatud äriplaani
21. loetleb ja selgitab iseseisvalt tööandja ja töötajate peamisi õigusi ning kohustusi ohutu töökeskkonna tagamisel
22. tunneb ära ja kirjeldab meeskonnatööna töökeskkonna üldisi füüsilisi, keemilisi, bioloogilisi, psühhosotsiaalseid ja füsioloogilisi ohutegureid ning meetmeid nende vähendamiseks
23. tunneb ära tööõnnetuse ja loetleb meeskonnatööna lähtuvalt õigusaktides sätestatud töötaja õigusi ja kohustusi seoses tööõnnetusega
24. kirjeldab tulekahju ennetamise võimalusi ja oma tegevust tulekahju puhkemisel töökeskkonnas
25. leiab juhtumi näitel iseseisvalt eri allikatest, sh elektrooniliselt töötervishoiu ja tööohutuse alast informatsiooni
26. leiab iseseisvalt töölepinguseadusest informatsiooni töölepingu, tööajakorralduse ja puhkuse kohta

	<p>27. nimetab töölepingu, töövõtulepingu ja käsunduslepingu peamisi erinevusi ja kirjeldab töölepinguseadusest, soolise võrdõiguslikkuse seadusest ning võrdse kohtlemise seadusest tulenevaid töötaja ja tööandja õigusi, kohustusi ja vastutust</p> <p>28. arvestab juhendi abil iseseisvalt ajatöö, tükitöö ja majandustulemustelt makstava tasu bruto- ja netotöötasu ning ajutise töövõimetuse hüvitist</p> <p>29. koostab ja vormistab juhendi alusel iseseisvalt elektrooniliselt algatus- ja vastuskirja ning e-kirja, sh allkirjastab digitaalselt</p> <p>30. kirjeldab iseseisvalt dokumentide säilitamise vajadust organisatsioonis ja seostab seda isiklike dokumentide säilitamisega</p> <p>31. kasutab situatsiooniga sobivat verbaalset ja mitteverbaalset suhtlemist nii ema- kui võõrkeeles</p> <p>32. kasutab eri suhtlemisvahendeid, sh järgib telefoni- ja internetisuhtluse head tava</p> <p>33. järgib üldtunnustatud käitumistavasid</p> <p>34. selgitab tulemusliku meeskonnatöö eeldusi</p> <p>35. kirjeldab juhendi alusel meeskonnatööna kultuurilisi erinevusi suhtlemisel</p> <p>36. koostab eneseanalüüsi sisaldava õpimapi, süstematiseerides ja vormistades dokumente vastavalt kooli kirjalike tööde juhendile</p> <p>37. esitleb õpimappi, järgides esitluse head tava.</p>
sh hindamismeetodid	esitlus, õpimapp/ portfoolio, probleemsituatsiooni lahendamine
Õppematerjal	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ettevõtluse alused. http://www.tthk.ee/bw_client_files/tthk/public/img/File/Oppematerjal/Ettev_alused.pdf 2. Amundson, N., Poehnell G. (2011). Karjääriteed. Tallinn: Eesti Töötukassa. 3. Suppi, K. (Koost.). (2013). Ettevõtlusõpik- käsiraamat. Tartu: Altex 4. Erne, J. (s.a.). Töö- ja teenuste osutamise lepingute koostamine. http://e-ope.khk.ee/oo/erne_lepingud/tvtuleping_ja_ksundusleping.html 5. Mägi, J. (2011). Ettevõtluse ja äriplaani koostamise alused. http://www.e-ope.ee/download/euni_repository/file/2168/Ettevõtlus_2011%20tekst.pdf 6. Tööinspektsioon Töötervishoid ja tööohutus. http://www.ti.ee/est/avaleht/ . 7. Töötervishoiu ja tööohutuse seadus https://www.riigiteataja.ee/akt/106072012060 8. Töötervishoiu ja tööohutuse käsiraamat kutsekoolidele Sotsiaalministeerium, Tallinn 2012 9. Tööseadusandluse alused https://moodle.e-ope.ee/enrol/index.php?id=1240 10. Töölepingu seadus https://www.riigiteataja.ee/akt/122122012030 11. Palgaseadus - https://www.riigiteataja.ee/akt/12869872 12. Asjaajamise alused https://moodle.e-ope.ee/enrol/index.php?id=1307 13. Schumann, S. (2012). Klienditeeninduse alused lihtsas keeles. http://www.innove.ee/UserFiles/Kutseharidus/Kutsehariduse%20programm/HEV/Lihtsa%20keelega%20klienditee%20nindus%202.pdf 14. Oja, A. (2005) Klienditeenindus valguses ja varjus. Äripäev

15. Rekkor, S., Eerik, R., Parm, T., Vainu, A. (2013). Teenindamise kunst: toitlustamine. Vastuvõtude korraldamine. Tallinn: Argo.

Mooduli number	6			
Mooduli nimetus	GARDEROOBICAUBAD			
Mooduli maht (EKAP/ tundides)	sh auditoorne töö (EKAP/ tundides)	sh praktiline töö (EKAP/ tundides)	sh praktika (EKAP/ tundides)	sh iseseisev töö (EKAP/ tundides)
27/ 702	10/ 265	5/ 131	9/ 234	3/ 72
Õpetajad	M. Pill, K. Veisner, M. Salu, I. Merendi, M. Ints, J. Einard			
Nõuded mooduli alustamiseks	alustatud mooduliga kaupade käitlemine ja kaubatundmine			
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane tunneb põhjalikult garderoobikaupu, lähtudes müüja-klienditeenindaja töö eripärast			
Õpiväljund(id)	Hindamiskriteeriumid (lävendid)			
	Rahuldav	Hea	Väga hea	
1. Tunneb põhjalikult garderoobikaupade kaubamärke, lähtudes müüja-klienditeenindaja töö eripärast.	<ul style="list-style-type: none"> selgitab meeskonnatöona garderoobikaupade kaubamärke, lähtudes kaupade käitlemise põhimõtetest sh praktilal 	<ul style="list-style-type: none"> selgitab meeskonnatöona garderoobikaupade kaubamärke, lähtudes kaupade käitlemise põhimõtetest sh praktilal annab lisainfot (tootja päritolumaa, kaubamärgi kujunemise, kaubamärgi alla kuuluvate toodete kohta) 	<ul style="list-style-type: none"> selgitab meeskonnatöona garderoobikaupade kaubamärke, lähtudes kaupade käitlemise põhimõtetest sh praktilal annab lisainfot (tootja päritolumaa, kaubamärgi kujunemise, kaubamärgi alla kuuluvate toodete kohta) juhhib töörühma või kirjutab üles rühma poolt pakutud argumente või osaleb ettekandmisel 	
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teooria: 22 tundi iseseisev töö: 4 tundi	1. Kaubamärgid (22 tundi) 1.1 Rõivakaubad 1.2 Jalatsid 1.3 Suka-sokitooted 1.4 Pesu			

<p>praktika: 13 tundi kokku: 39 tundi</p>	<p>1.5 Kangad 1.6 Aksessuaarid (sh dekoratiivkosmeetika, parfüümid) 1.7 Loodusgeograafia (sh lõimitud 13 tundi)</p> <p>Praktilised tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pakendilt kaubamärkide leidmine ja selgitamine <p>Iseseisvad tööd (4 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> • kaubamärkide uurimine valitud kaubagrupi lõikes. Ühe kaubagrupi iseseisev läbitöötamine ja esitluse koostamine • praktika aruande koostamine ja vormistamine <p>Praktika (13 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> • pakendilt kaubamärkide leidmine ja selgitamine
<p>2. Tunneb põhjalikult garderoobikaupade märgistust, lähtudes müüja-klienditeenindaja töö eripärast.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab garderoobikaupade märgistust, lähtudes kaupade käitlemise ning teenindamise ja müümise põhimõtetest sh praktikal
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teooria: 17 tundi iseseisev töö: 4 tundi praktiline töö: 5 tundi praktika: 26 tundi kokku: 52 tundi</p>	<p>2. Märgistus (17 tundi)</p> <p>2.1 Märgistusele esitatavad nõuded 2.2 Kaupade kohustuslik ja vabatahtlik märgistus. 2.3 Pakendite märgistamine. 2.4 Ohutusmärgistus. 2.5 Märgistusnõuetele mittevastavad kaubad. 2.6 Kaupade markeerimine müügiks vajaliku infoga. 2.7 Erinevate regioonide suurusnumbrid ja tähistused</p> <p>Praktilised tööd (5 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> • kontrollib kaupadel oleva märgistuse vastavust nõuetele <p>Iseseisvad tööd (4 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> • märgistuse uurimine valitud kaubagrupi kohta • ühe kaubagrupi iseseisev läbitöötamine ja esitluse koostamine • praktika aruande koostamine ja vormistamine <p>Praktika (26 tundi):</p>

<p>3. Tunneb põhjalikult garderoobikaupade materjale, lähtudes müüja-klienditeenindaja töö eripärast.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kontrollib kaupadel oleva märgistuse vastavust nõuetele 		
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teooria: 67 tundi iseseisev töö: 15 tundi praktiline töö: 16 tundi praktika: 26 tundi kokku: 124 tundi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab garderoobikaupade materjale, lähtudes kaupade käitlemise ning teenindamise ja müümise põhimõtetest sh praktikal 	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab garderoobikaupade materjale, lähtudes kaupade käitlemise ning teenindamise ja müümise põhimõtetest sh praktikal • annab ülevaate garderoobikaupade materjalide omadustest, kaubanduslikest nimetustest 	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab garderoobikaupade materjale, lähtudes kaupade käitlemise ning teenindamise ja müümise põhimõtetest sh praktikal • annab ülevaate garderoobikaupade materjalide omadustest, kaubanduslikest nimetustest • selgitab kaubanduslike nimetusi, seostab kanga omadusi ja eripära neist valmistatud rõivastega • võrdleb samalaadsete toodete koostist, omadusi ja toob välja nende erisused
<p>3. Koostis (67 tundi) 3.1 Tekstiilkiudude üldandmed, mõisted, liigitus, koodlühendid 3.2 Tekstiilkiude liigitus ja omadused 3.3 Nahkmaterjal 3.4 Keemia (sh lõimitud 13 tundi) 3.5 Bioloogia (sh lõimitud 6 tundi)</p> <p>Praktilised tööd (16 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> • toodete koostise leidmine ja selgitamine • võrdlustabel - samalaadsete toodete omaduste kohta <p>Iseseisvad tööd (15 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> • koostise uurimine valitud kaubagrupi lõikes • ühe kaubagrupi iseseisev läbitöötamine ja esitluse koostamine • raport õppekäigust • praktika aruande koostamine ja vormistamine <p>Praktika (26 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> • toodete koostise leidmine ja selgitamine 			

<p>4. Tunneb põhjalikult garderoobikaupade kvaliteedi- ja hoiustamisnõudeid, lähtudes müüja-klienditeenindaja töö eripärast.</p>	<ul style="list-style-type: none"> võrdlustabel - samalaadsete toodete omaduste kohta 		
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teooria: 17 tundi iseseisev töö: 5 tundi praktiline töö: 10 tundi praktika: 26 tundi kokku: 58 tundi</p>	<ul style="list-style-type: none"> selgitab garderoobikaupade kvaliteedi ja hoiustamisnõudeid, lähtudes kaupade käitlemise, teenindamise ja müümise ning kassatöö põhimõtetest sh praktilikal 	<ul style="list-style-type: none"> selgitab garderoobikaupade kvaliteedi ja hoiustamisnõudeid, lähtudes kaupade käitlemise, teenindamise ja müümise ning kassatöö põhimõtetest sh praktilikal selgitab kauba kvaliteeti mõjutavaid tegureid ja nende mõju kaupadele ning kaupade säilitamisnõudeid pakendil oleva info põhjal selgitab garderoobikaupade kvaliteeti tuues näiteid mittekvaliteetsetest ja kvaliteetsetest kaupadest koostab praktikaaruandes võrdlustabeli kvaliteeti mõjutavate tegurite ja hoiustamisnõuete kohta 	<ul style="list-style-type: none"> selgitab garderoobikaupade kvaliteedi ja hoiustamisnõudeid, lähtudes kaupade käitlemise, teenindamise ja müümise ning kassatöö põhimõtetest sh praktilikal selgitab kauba kvaliteeti mõjutavaid tegureid ja nende mõju kaupadele ning kaupade säilitamisnõudeid pakendil oleva info põhjal selgitab garderoobikaupade kvaliteeti tuues näiteid mittekvaliteetsetest ja kvaliteetsetest kaupadest, eristab kvaliteetseid ja mittekvaliteetseid kaupasid koostab praktikaaruandes võrdlustabeli kvaliteeti mõjutavate tegurite ja hoiustamisnõuete kohta ning selgitab praktikaaruandes võrdlustabelit
<p>4. Kvaliteet ja hoiustamisnõuded (17 tundi) 4.1 Kaupade kvaliteedi mõjurid 4.2 Kaupade hoiustamisnõuded 4.3 Kaupade kvaliteedinõuded 4.4 Kvaliteedinõuetele mittevastava kauba käitlemine. 4.5 Bioloogia (sh lõimitud 6 tundi)</p> <p>Praktilised tööd (11 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> kaupade väljapanek vastavalt hoiustamisnõuetele <p>Iseseisvad tööd (6 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> kvaliteedi- ja hoiustamisnõuete uurimine valitud kaubagrupi kohta ühe kaubagrupi iseseisev läbitöötamine ja esitluse koostamine praktika aruande koostamine ja vormistamine <p>Praktika (13 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> kaupade väljapanek vastavalt hoiustamisnõuetele 			

<p>5. Tunneb põhjalikult garderoobikaupade kasutamist ja hooldamist, lähtudes müüja-klienditeenindaja töö eripärast.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab garderoobikaupade kasutamise ja hooldamise võimalusi, lähtudes kaupade käitlemise ning teenindamise ja müümise põhimõtetest sh praktikal 	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab garderoobikaupade kasutamise ja hooldamise võimalusi, lähtudes kaupade käitlemise ning teenindamise ja müümise põhimõtetest sh praktikal • selgitab garderoobikaupade kasutamise võimalusi vastavalt kehatüübile ja hooldamise võimalusi tuues välja sobivaid hooldusvahendeid (kaubamärkidena) 	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab garderoobikaupade kasutamise ja hooldamise võimalusi, lähtudes kaupade käitlemise ning teenindamise ja müümise põhimõtetest sh praktikal • selgitab garderoobikaupade kasutamise võimalusi vastavalt kehatüübile ja hooldamise võimalusi tuues välja sobivaid hooldusvahendeid (kaubamärkidena) • selgitab garderoobikaupade kasutamist vastavalt otstarbele, stiilile (nõustab klienti), loob seoseid erinevate kaupade kasutamise võimaluste vahel
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teooria: 142 tundi iseseisev töö: 44 tundi praktiline töö: 100 tundi praktika: 143 tundi kokku: 429 tundi</p>	<p>5. Kasutamine (120 tundi) (Rõivakaubad, jalatsid, suka-sokitooted, pesu, kangad, aksessuaarid sh dekoratiivkosmeetika, parfüümid, lipsusõlmede tegemine)</p> <p>5.1 Liigitused</p> <p>5.2 Sortiment (seelik, bleiser, kampsun, jope, mantel, frakk, pintsak, kleit jms)</p> <p>5.3 Pisisparandused toodetel</p> <p>5.4 Erinevad lõiked (raglaan, printsess, kimono, printsess, A-lõikeline, püstkrae, reväärkrae jms)</p> <p>5.5 Kehatüübid (sh garderoobi koostamine vastavalt kehatüübile)</p> <p>5.6 Värvid rõivastuses ja optiline illusioon</p> <p>5.7 Stiilide nimetused</p> <p>5.8 Garderoobi planeerimine</p> <p>5.9 Hooldus (sh aurutamine, pressimine, triikimine, rõivaste pakkimine)</p> <p>5.10 Füüsika (sh lõimitud 13 tundi)</p> <p>5.11 Keemia (sh lõimitud 13 tundi)</p> <p>5.12 Loodusgeograafia (sh lõimitud 13 tundi)</p> <p>5.13 Arvutiõpetus (teooria 17 tundi, praktiline töö 5 tundi, iseseisev töö 4 tundi)</p> <p>5.14 Eesti keel (teooria 5 tundi, praktiline töö 17 tundi, iseseisev töö 4 tundi)</p> <p>Praktilised tööd (11 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> • etteantud kaubagruppide kasutusvõimaluste tutvustamine 		

	<p>Iseseisvad tööd (6 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> • kasutamise võimaluste väljatoomine valitud kaubagrupi kohta • ühe kaubagrupi iseseisev läbitöötamine ja esitluse koostamine • praktika aruande koostamine ja vormistamine <p>Praktika (13 tundi):</p> <ul style="list-style-type: none"> • etteantud kaubagruppide kasutusvõimaluste tutvustamine
Iseseisev töö moodulis	<ol style="list-style-type: none"> 1. Referaat 3 eestimaise ja 3 välismaise kaubamärgi kohta. 2. Kirjalik töö: garderoobikaupadel kasutatavad märgid ja nende selgitused. 3. Vabalt valitud toote tutvustus lähtudes koostisest ja omadustest. 4. Teooria ja praktika võrdlus: kaupade kvaliteet ja hoiustamine. 5. Ülesanne: garderoobi koostamine. 6. Praktika aruande koostamine.
sh praktika	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab meeskonnatööna garderoobikaupade kaubamärke, lähtudes kaupade käitlemise põhimõtetest sh praktikal • selgitab garderoobikaupade materjale, lähtudes kaupade käitlemise ning teenindamise ja müümise põhimõtetest sh praktikal • selgitab garderoobikaupade märgistust, lähtudes kaupade käitlemise ning teenindamise ja müümise põhimõtetest sh praktikal • selgitab garderoobikaupade kvaliteedi ja hoiustamisnõudeid, lähtudes kaupade käitlemise, teenindamise ja müümise ning kassatöö põhimõtetest sh praktikal • selgitab garderoobikaupade kasutamise ja hooldamise võimalusi, lähtudes kaupade käitlemise ning teenindamise ja müümise põhimõtetest sh praktikal
Õppemeetodid	<ol style="list-style-type: none"> 1. Õv – mini loeng, esitlus, meeskonnatöö, õppekäik tootmisettevõttesse 2. Õv – mini loeng, esitlus, aaretejaht, mõttega lugemine, õppekäik kaubandusettevõttesse, praktiline töö 3. Õv – kõitev loeng, mõttega lugemine, arutelu, esitlus, rühmatöö, õppekäik kaubandusettevõttesse, ideekaart, peidetud sõnad, pusle – mõisted ja keemiline koostis, võrdlustabelsamalaadsete toodete omaduste kohta, kogemusõpe 4. Õv – mini loeng, esitlus, lugude rääkimine, arutelu, situatsioonülesanne, kogemusõpe, meeskonnatöö 5. Õv – kõitev loeng, esitlus, mosaiikrühm, diskussioon e vestlus, arutelu, kogemusõpe, situatsioonülesanne, meeskonnatöö
Mooduli hinde kujunemine (hindekriteeriumid, kokkuvõtva hinde kujunemine)	<p>Moodulit hinnatakse eristavalt.</p> <p>Hindamise eelduseks on õppeprotsessi kõikide hindamisülesannete, praktiliste tööde ning praktika positiivne sooritamine.</p> <p>Õpimapi kohustuslikud osad: iseseisvad ja praktilised tööd</p> <p>Moodulit hinnatakse:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. eneseanalüüsi sisaldava õpimapi koostamine, süstematiseerides ja vormistades dokumente vastavalt kooli kirjalike tööde juhendile

	2. õpimapi esitlemine, järgides esitluse head tava 3. praktikaaruande koostamine vastavalt praktikajuhendile ja kooli kirjalike tööde juhendile			
sh hindamismeetodid	praktiliste tööde demonstratsioon, esitlus, õpimapp, testid, kontrolltööd, probleemi lahendamine, iseseisvad tööd, praktilised tööd.			
Õppematerjal	1. Boncamper, I. (2000). Tekstiilkiud: käsiraamat. Tallinn: Eesti Rõiva- ja Tekstiililiit. 2. Cosgrave, B. (2002). Rõivas & mood: arengulugu. Tallinn: Varrak. 3. Einberg, V. (2000). Rätid. Sallid. Lipsud. Kaelasidemed: seotud elegantselt ja fantaasiaküllaselt. Tallinn: Ersen. 4. Groom, N. (2002). Parfüüm- teekond lõhnamaailma. Tallinn: Valgus. 5. Kolmann, K. (2011). Praktiline perenaine 2: puhas kodu loodussõbralikult ja keemiata. Tallinn: Agitaator. 6. Kroom, G. (2006). Tõelise naise figuuritüübid L XL XXL. Tallinn: Odamees. 7. Kukk, U. (1992). Karusnahakaubad. Tallinn: Eesti Õppekirjanduse Keskus. 8. Kuura, E. (2012). Tekstiilide hooldus. http://www.hariduskeskus.ee/opiobjektid/tekstiilid/?Avaleht 9. Liukkonen, I. (2008). Terved jalad. Tallinn: Medicina. 10. Ojavee, A. (s.a.). Ülerõivad. http://uleroivas.weebly.com/ 11. Padu, L., Schumann, S. (2004). Puhas kodu ja puhtad rõivad. Tallinn: Ilo. 12. Piras, C., Roetzel, B. (2003). Daam: klassikalise naistemoe käsiraamat. Tallinn: Tormikiri. 13. Sepp, K. (2013). Rõivastus. http://www.hariduskeskus.ee/opiobjektid/roivastus/ 14. Tartarotti M. (2000). Riietumise peen kunst. Tallinn: Odamees. 15. Tervonen, A. (2006). Kangad. Tallinn: Argo. 16. Tuulik, D. (2011). Sissejuhatus tekstiilmaterjaliõpetusse. http://ekool.ttk.ee/failid/O/objekt/11/tekstiil/index.html 17. Tuulik, D. (2013). Kangaste ettevalmistavad ja esteetilised viimistlused. http://eprints.ttk.ee/264/2/oo1/index.html 18. Viikna, A. (2005). Kiuteadus. Tallinn: Tallinna Tehnikaülikooli Kirjastus. 19. Viikna, A. (2004). Tekstiilikeemia. I. Ettevalmistusprotsessid. Tallinn: Tallinna Tehnikaülikooli Kirjastus. 20. Viikna, A. (2004). Tekstiilikeemia II Tekstiilmaterjalide värvimine. Tallinn: Tallinna Tehnikaülikooli Kirjastus. 21. Viikna, A. (2005). Tekstiilikeemia III. Tallinn: Tallinna Tehnikaülikooli Kirjastus.			
Mooduli number	7			
Mooduli nimetus	KEEL JA KIRJANDUS			
Mooduli maht (EKAP/ tundides)	sh auditoorne töö (EKAP/ tundides)	sh praktiline töö (EKAP/ tundides)	sh praktika (EKAP/ tundides)	sh iseseisev töö (EKAP/ tundides)
6 /156	5,2/136			0,77 /20
Õpetajad	H. Asveit, K. Soop			
Nõuded mooduli alustamiseks	Põhikoolis omandatud või sellele vastavad teadmised ja oskused			

Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane mõistab loetud tekste ning väljendab ennast õppekeeles selgelt ja arusaadavalt nii suuliselt kui ka kirjalikult.		
Õpiväljund(id)	Hindamiskriteeriumid (lävendid)		
	Rahuldav/arvestatud	Hea	Väga hea
1) Väljendub selgelt, eesmärgipäraselt ja üldkirjakeele normidele vastavalt nii suuliselt kui ka kirjalikus suhtluses.	1. Kõneleb arusaadavalt, valib sobiva sõnakasutuse vastavalt suhtlussituatsioonile. 2. Teab ja kasutab keeleõpetuse põhimõisteid ning õigekirjutuse põhireegleid, teeb kirjas kergemaid ja mõningaid raskemaid õigekirjavigu. 3. Kasutab õigekeelsussõnaraamatut: leiab võõrsõnadele tähendusi, seletab lühendeid, moodustab võrdlusastmeid, tüüpsõna järgi käänamisel vajab õpetaja poolset suunamist.	2. Teab ja kasutab keeleõpetuse põhimõisteteid ja õigekirjutuse põhireegleid, teeb kirjas kergemaid õigekirjavigu. 3. Kasutab õigekeelsussõnaraamatut: leiab võõrsõnadele tähendusi, seletab lühendeid, moodustab võrdlusastmeid, käänab tüüpsõna järgi.	2. Teab ja järgib keeleõpetuse põhimõisteid ja õigekirjutuse põhireegleid. 3. Kasutab õigekeelsussõnaraamatut: leiab võõrsõnadele tähendusi, seletab lühendeid, moodustab võrdlusastmeid, käänab tüüpsõna järgi. Kasutab õigekeelsussõnaraamatut enda kontrollimiseks, nii kontrolltööde, eksamite sooritamisel kui ka igapäevases elus.
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides)	Suulise ja kirjaliku keele ning teksti erinevused. Õigekiri. Sõnastus, sõnavara. (25 tundi)		
2) Koostab eri liiki tekste, kasutades alustekstidena nii teabe- ja ilukirjandustekste kui ka teisi allikaid neid kriitiliselt hinnates. 3) Arutleb loetud, vaadatud või kuulatud teksti põhjal teemakohaselt ja põhjendatult.	1. Mõistab suulise ja kirjaliku keelekasutuse erinevusi. Teeb vahet tarbe- ja kunstitekstidel. Tunneb ära kujundliku keelekasutuse. 2. Nimetab ametliku, teadusliku, ilukirjandusliku, ajakirjandusliku ja argistiili olulisemaid tunnuseid.	1. Mõistab suulise ja kirjaliku keelekasutuse erinevusi. Eristab eri tekstitüüpe, tunneb ära kujundliku keelekasutuse. 2. Analüüsib erinevate tekstide eesmärke. Nimetab ametliku, teadusliku, ilukirjandusliku, ajakirjandusliku ja argistiili tunnuseid.	1. Mõistab suulise ja kirjaliku keelekasutuse erinevusi. Eristab eri tekstitüüpe, tunneb ära kujundliku keelekasutuse. Analüüsib erinevate tekstide eesmärke ja vormi. 2. Oskab tekstikatkendit järgi öelda, kes on selle adressaat. Nimetab ametliku, teadusliku, ilukirjandusliku, ajakirjandusliku ja argistiili tunnuseid ning toob tekstikatkendit põhjal nende kohta näiteid.

	3. Annab oma mõtteid kõnes ja kirjas edasi, arvestades eesmärki, adressaati, olukorda, ent seisukohad ei ole alati põhjendatud. Argumenteerimisoskus on rahuldav.	3. Põhjendab oma mõtteid ja seisukohti. Argumenteerimisoskus on hea.	3. Põhjendab oma mõtteid ja seisukohti, toob näiteid. Analüüsib probleemi erinevatest vaatenurkadest. Argumenteerimisoskus on suurepärase.
	4. Koostab ja vormistab avaldust, elulookirjeldust, ametikirja ja kaaskirja. Sobiva stiili valimine võib valmistada raskusi, vormistus pole alati laitmatu.	4. Koostab ja vormistab eri liiki tekste mõne üksiku eksimusega.	4. Koostab ja vormistab eri liiki tekste nii käsikirjaliselt kui elektrooniliselt.
	5. Refereerib kokkuvõtlikult loetut ja kuulatut, ent teksti põhiidee välja toomine valmistab raskusi. Väljendab teksti põhjal oma arvamust.	5. Refereerib kokkuvõtlikult loetut ja kuulatut. Toob välja teksti põhiidee. Analüüsib teksti ning teeb järeldusi ja loob seoseid varemloetuga.	5. Refereerib kokkuvõtlikult loetut ja kuulatut. Toob välja teksti põhiidee. Analüüsib teksti ning teeb järeldusi ja loob seoseid varemloetuga. Kasutab saadud infot oma tekstides ja igapäevaelus.
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides)	Tekstiliigid: teabe- ja ilukirjandustekstid. Stiil: ametlik, ilukirjanduslik, teaduslik, ajakirjanduslik ja argistiil. Teksti tunnused ja ülesehitus (tarbetekstid, referaadid, ametikirjad). Tsiteerimine, viitamine, refereerimine. Loovtekst: arutlemine, teema arendus, lõpetus. Sõnastus- ja lauseõpetus. (40 tundi)		
4) Loeb ja mõistab sidumata tekste (tabel, graafik, diagramm), hindab neis esitatud infot, teeb järeldusi ja loob uusi seoseid.	1. Leiab sidumata tekstist vajaliku info ja kasutab saadud teavet eesmärgipäraselt suulises esinemises või enda loodud tekstides. 2. Analüüsib sidumata tekste: hindab neis esitatud infot, teeb järeldusi, loob uusi seoseid – ent analüüs on pinnapealne, argumenteerimisoskus nõrk. Koostab etteantud faktide põhjal tabeli või diagrammi.	1. Leiab sidumata tekstist vajaliku info ja kasutab saadud teavet eesmärgipäraselt suulises esinemises või enda loodud tekstides. 2. Analüüsib sidumata tekste: hindab neis esitatud infot kriitiliselt, teeb järeldusi, loob uusi seoseid – argumenteerimisoskus on hea. Koostab tabeli või diagrammi vastavalt juhendile.	1. Leiab sidumata tekstist vajaliku info ja kasutab saadud teavet eesmärgipäraselt suulises esinemises või enda loodud tekstides. 2. Analüüsib sidumata tekste: hindab neis esitatud infot kriitiliselt, teeb järeldusi, loob seoseid varem õpituga. Koostab tabeli või diagrammi vastavalt juhendile. Kasutab sidumata tekste referaatide koostamisel ja igapäevases elus.
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides)	Sidumata tekstid (tabelid, graafikud, diagrammid). (5 tundi)		
5) Väärtustab lugemist, suhestab loetut iseendaga ja tänapäeva elunähtustega,	1. Väljendab loetud teoste kohta suuliselt ja kirjalikult oma arvamust. Põhjendab oma lugemiseelistusi. Suhestab loetut iseendaga.	1. Väljendab loetud teoste kohta suuliselt ja kirjalikult oma arvamust. Põhjendab oma	1. Väljendab loetud teoste kohta suuliselt ja kirjalikult oma arvamust. Põhjendab oma lugemiseelistusi. Suhestab loetut

<p>oma kodukohaga.</p> <p>6) Tõlgendab ja analüüsib kirjandusteost, seostab seda ajastu ühiskondlike ja kultuuriliste sündmustega.</p>	<p>2. Kasutab poeetika põhimõisteid. Kirjeldab üldjoontes kirjanduse arenguhooni tänapäevani. Nimetab eesti ja maailmakirjanduse olulisemaid esindajad ja teoseid ainekava piires.</p> <p>3. Tutvustab ainekava piires loetud kirjandusteoste autoreid, kirjeldab tegevusaega ja –kohta ning olulisi sündmusi, iseloomustab tegelasi.</p> <p>4. Arutleb teose probleemide ja väärtushinnangute üle, argumenteerimisel kasutab loo sündmuste ümberjutustamist.</p>	<p>lugemiseelistusi. Suhestab loetut iseendaga, tänapäeva elunähtustega ja oma kodukohaga.</p> <p>2. Kasutab poeetika põhimõisteid. Iseloomustab kirjanduse põhivoolusid ning nimetab tuntumaid esindajaid. Nimetab eesti ja maailmakirjanduse olulisemaid esindajad ja teoseid.</p> <p>3. Iseloomustab ainekava piires loetud kirjandusteoste autoreid, kirjeldab tegevusaega ja –kohta ning olulisi sündmusi; iseloomustab, analüüsib ja võrdleb tegelasi kirjandusteose raames.</p> <p>4. Arutleb teose probleemide ja väärtushinnangute üle, kasutab oma väidete kinnitamiseks tekstinäiteid.</p>	<p>iseendaga, tänapäeva elunähtustega, oma kodukohaga ja varem loetuga.</p> <p>2. Orienteerub poeetika põhimõistetes ning kasutab neid nii suulises kui ka kirjalikus keelekasutuses. Analüüsib ja võrdleb erinevaid kirjanduse põhivoolusid. Nimetab ajastule iseloomulikumaid teoseid. Nimetab eesti ja maailmakirjanduse olulisemaid esindajad ja teoseid ning iseloomustab neid.</p> <p>3. Võrdleb ainekava piires loetud kirjandusteoseid, kirjeldab kirjandusteoste tegevusaega ja –kohta, olulisi sündmusi; iseloomustab, analüüsib ja võrdleb erinevate kirjandusteoste tegelasi omavahel.</p> <p>4. Arutleb teose probleemide ja väärtushinnangute, kasutab oma väidete kinnitamiseks tekstinäiteid ja tsitaate kirjandusteostest.</p>
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides)</p>	<p>Ilukirjanduse põhiliigid ja –žanrid. Lüürika. Dramaatika. Eepika. Eesti kirjandus 20.-21. sajandil. Maailmakirjandus (antiikaeg, keskaeg, renessanss, valgustus, romantism, realism, modernism, postmodernism). Teksti analüüs. (63 tundi)</p>		
<p>Iseseisev töö moodulis 23m tundi</p>	<p>Loeb läbi kõik kohustusliku kirjanduse teosed. Sooritab järgmised iseseisvad tööd: referaat, arvustus, tarbeteksti kirjutamine (23 tundi).</p>		
<p>sh praktika</p>			
<p>Õppemeetodid</p>	<p>Loeng, arutleva loovteksti koostamine, kus põhjendatakse valitud väitega nõustumist või mittenoustumist oma poolt- või vastuargumentidega. Loetud tekstist (tekstidest) kokkuvõtva teksti loomine. Meeskonnatöö, ajurünnak, mõttega lugemine, jutustamine, diskussioon, intervjuud, rollimäng jne.</p>		
<p>Mooduli hinde kujunemine (hindekriteeriumid, kokkuvõtva</p>	<p>Mooduli hinne kujuneb õppetöökalendaris määratud perioodi hinnete põhjal . Eeldused moodulihinde kujunemiseks on osavõtt õppetööst ja protsessihinded, mis tõendavad mooduli väljundite omandamist ja võimaldavad hinnata õpilase individuaalset arengut.</p>		

hinde kujunemine)				
sh hindamismeetodid	esitlus, essee, õpimapp, testid, kontrolltööd			
Õppematerjal	Kraut, Liivaste, Tarvo. Eesti õigekeel. Tallinn, 2000. Kilgi, Maanso. Keeleviit. Tallinn, 2004. Riismaa, Rätsep, Õunapuu. Eelmise sajandi eesti kirjandus. Tallinn, 2006. Rebane. Maailmakirjandus. Tallinn, 2004. Rebane. Eesti kirjandus. Tallinn, 2004.			
Mooduli number	8			
Mooduli nimetus	INGLISE KEEL			
Mooduli maht (EKAP/ tundides)	sh auditoorne töö (EKAP/ tundides)	sh praktiline töö (EKAP/ tundides)	sh praktika (EKAP/ tundides)	sh iseseisev töö (EKAP/ tundides)
4,5/117	3,9 /101			0,6 /16
Õpetajad	E. Lavin, O. Borodina			
Nõuded mooduli alustamiseks	Inglise keel oskus A2 tasemel.			
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õppija suhtleb õpitavas võõrkeeles argisuhtluses nii kõnes kui kirjas iseseisva keelekasutajana.			
Õpiväljund(id)	Hindamiskriteeriumid (lävendid)			
	Rahuldav/arvestatud	Hea	Väga hea	

<p>1) Suhtleb inglise keeles argisuhtluses nii kõnes kui kirjas iseseisva keeletekasutajana, esitab ja kaitseb erinevates mõttevahetustes / suhtlussituatsioonides oma seisukohti.</p> <p>2) Kirjeldab võõrkeeles iseennast, oma võimeid ja huvisid, mõtteid, kavatsusi ja kogemusi seoses valitud erialaga ja kasutab võõrkeeleoskuse arendamiseks endale sobivaid võõrkeele õppimise strateegiaid ja teabeallikaid.</p> <p>3) Mõistab Eesti ja teiste rahvaste elukeskkonda ja</p>	<p><u>RÄÄKIMINE:</u></p> <p>1. Väljendab ennast lühidalt igapäevateemadel (pereking, huvialad, töö, reisimine, päevasündmused) kasutades põhisõnavara, kuigi jutus tuleb ette takerdus.</p> <p>2. Kasutab tavaolukorras õigesti levinumaid tüüpkeelendeid ja moodustusmalle.</p> <p>3. Väljendub enamasti arusaadavalt ja teeb sageli pause kõnelõigu korral, et otsida sõnu ja grammatilisi vorme. Ei korrigeeri sõnastust.</p> <p>4. Alustab, jätkab ja lõpetab lihtsat silmast silma vestlust, kui kõneaine on talle tuttav või huvipakkuv. Ei korda eelkõneleja öeldut, et kinnitada vastastikust mõistmist.</p> <p>5. Ühendab mõnikord lühemaid ja lihtsamaid sisuüksusi lihtsaks seotud järjendiks.</p>	<p><u>RÄÄKIMINE:</u></p> <p>1. Väljendab ennast igapäevateemadel (pereking, huvialad, töö, reisimine, päevasündmused) kasutades põhisõnavara, kuigi jutus võib ette tulla takerdus.</p> <p>2. Kasutab tavaolukorras õigesti tüüpkeelendeid ja moodustusmalle.</p> <p>3. Väljendub arusaadavalt, kuigi pikema kõnelõigu korral teeb sageli pause, et otsida sõnu ja grammatilisi vorme või korrigeerida sõnastust.</p> <p>4. Alustab, jätkab ja lõpetab lihtsa silmast silma vestluse, kui kõneaine on talle tuttav või huvipakkuv. Kordab enamasti eelkõneleja öeldut, et kinnitada vastastikust mõistmist.</p> <p>5. Ühendab enamasti lühemaid ja lihtsamaid sisuüksusi lihtsaks seotud järjendiks.</p>	<p><u>RÄÄKIMINE:</u></p> <p>1. Väljendab ennast igapäevateemadel (pereking, huvialad, töö, reisimine, päevasündmused) kasutades põhisõnavara ilma takerduseta.</p> <p>2. Kasutab tavaolukorras õigesti konkreetsesse olukorda sobivaid tüüpkeelendeid ja moodustusmalle.</p> <p>3. Väljendub arusaadavalt, kuigi pikema kõnelõigu korral teeb loomulikke pause, et otsida sõnu ja grammatilisi vorme või korrigeerida sõnastust.</p> <p>4. Alustab, jätkab ja lõpetab lihtsa silmast silma vestluse, kui kõneaine on talle tuttav või huvipakkuv. Kordab eelkõneleja öeldut, et kinnitada vastastikust mõistmist.</p> <p>5. Ühendab lühemaid ja lihtsamad sisuüksused lihtsaks seotud järjendiks.</p>
--	---	--	---

<p>kultuuri ning arvestab nendega võõrkeeles suhtlemisel</p> <p>4) On teadlik edasiõppimise ja tööturul kandideerimise rahvusvahelistest võimalustest; koostab tööle asumiseks vajalikud võõrkeelsed taotlusdokumendid.</p> <p>5) Kasutab võõrkeeleskuse arendamiseks endale sobivaid võõrkeele õppimise strateegiaid ja teabeallikaid, seostades võõrkeeleõpet elukestva õppega</p>	<p><u>KUULAMINE</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Mõistab lühikesi lihtsalt, selgelt ja aeglaselt hääldatud fraase ja väljendeid, juhiste või teadaannete põhisisu, mis on seotud esmatahtsate eluvaldkondadega. Vestleb inglise keelt kõnelejatega ja suudab tabada mõttevahetuse teemat, kui räägitakse aeglaselt ja selgelt. Telesaadete ja filmide vaatamisel suudab tabada sündmusi, õnnetusi jms kirjeldavate teleuudiste põhisisu, kui pilt kommentaare toetab. 	<p><u>KUULAMINE:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Mõistab lihtsamat tehnilist või suunavat infot, suudab järgida üksikasjalikke juhtnööre nii peamist sõnumit kui ka spetsiifilisi üksikasju, kui hääldus on selge ja tuttavlik. Vestledes inglise keelt kõnelejatega suudab üldiselt jälgida pikema mõttevahetuse põhipunkte eeldusel, et hääldus on selge. Telesaadete ja filmide vaatamisel mõistab suurt osa, kui teema pakub huvi ja räägitakse suhteliselt aeglaselt. 	<p><u>KUULAMINE:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Mõistab normaalse kiirusega edastatud teadaandeid ja sõnumeid konkreetsetel ja abstraktsetel teemadel suhteliselt pika ja keeruka ühiskeelse jutu. Suudab vähese pingutusega mõista, mida tema ümber inglise keelt kõnelejad räägivad ja suudab kaasa mõelda elavale mõttevahetusele. Mõistab telesaadete jm päevakajaliste saadete enamikku juttu.
	<p><u>LUGEMINE:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Loeb ja mõistab mõne leheküljelisi lihtsa sõnastusega faktipõhilisi tekste (nt kirjad, tabelid, graafikud, diagrammid, veebiväljaanded, infovoldikud, kasutusjuhendid) ja hindab neis esitatud infot, teeb järeldusi ning loob uusi seoseid. Mõistab jutustavat laadi teksti põhiideed ning suudab jälgida sündmuste arengut. Saab loetust vähesel määral aru, vajab abivahendite (nt sõnaraamatud, e-sõnaraamatud jne) kasutamise osas korduvat õpetajapoolset juhendamist. Täidab iseseisvalt 50%-74% testi ülesannetest õigesti. Eristab võõrkeelseid teabeallikaid info otsimiseks, kasutab neid ja hindab nende 	<p><u>LUGEMINE:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Loeb ja mõistab mõne leheküljelisi lihtsa sõnastusega faktipõhilisi tekste (nt kirjad, tabelid, graafikud, diagrammid, veebiväljaanded, infovoldikud, kasutusjuhendid) ja hindab neis esitatud infot, teeb järeldusi ning loob uusi seoseid. Loeb ja mõistab jutustavat laadi teksti põhiideed ning suudab jälgida sündmuste arengut. Suudab leida vajalikku infot teatmeteostest ja internetist. Kasutab kakskeelseid sõnastikke. Saab loetust osaliselt aru. Vastab teksti kohta esitatud küsimustele, eristab loetud tekstis fakte ja seisukohti, 	<p><u>LUGEMINE:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Loeb ja mõistab mõne leheküljelisi lihtsa sõnastusega faktipõhilisi tekste (nt kirjad, tabelid, graafikud, diagrammid, veebiväljaanded, infovoldikud, kasutusjuhendid) ja hindab neis esitatud infot, teeb järeldusi ning loob uusi seoseid. Loeb ja mõistab mõne leheküljelisi selge arutluskäiguga tekste erinevatel teemadel (nt noortele mõeldud meediatekstitid, mugandatud ilukirjandustekstitid). Leiab vajalikku infot pikemast arutlevast laadi tekstist. Kogub teemakohast infot mitmest tekstist. Kasutab erinevaid lugemisstrateegiaid (nt üldlugemine, valiklugemine). Tekstides esitatud detailid ja nüansid võivad

	usaldusväärst.	kasutab tekstist leitud infot teksti edasiandmisel. 4. Täidab iseseisvalt 75%-89% testi ülesannetest õigesti. 5. Eristab võõrkeelseid teabeallikaid info otsimiseks, kasutab neid ja hindab nende usaldusväärst.	jääda selgusetuks. 4. Täidab iseseisvalt vähemalt 90% testi ülesannetest õigesti. 5. Eristab võõrkeelseid teabeallikaid info otsimiseks, kasutab neid ja hindab nende usaldusväärst.	
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides)	<p>1. MINA JA MAAILM (38 tundi sh iseseisev töö 5 tundi) : Mina ja eakaaslased – kutseõppurid; Mina ja Eesti; Erinevad inimesed ja rahvad, elukeskkond, kultuuritraditsioonid ja - normid</p> <p>2. KESKKOND JA TEHNOLOOGIA (41 tundi sh iseseisev töö 6 tundi) :Mina ja keskkond; Keskkonnakaitse probleemid; Tervislik eluviis; Keeletehnoloogilised rakendused igapäevaelus ja suhtluskeskkonnad; Erinevad leiutised ja kaasaegsed tehnoloogilised saavutused Eestis ja maailmas</p> <p>3. HARIDUS JA TÖÖ (38 tundi sh iseseisev töö 5 tundi): Mina õppijana; Mina tööturul; Kool ja eriala tutvustus, praktika ja edasiõppimise võimalused; Tööintervjuu, CV/europass, kandideerimine töökohale/praktikakohale.</p>			
Iseseisev töö moodulis	Iseseisva töö maht on 16 tundi. Sooritab järgmised iseseisvad tööd: <ol style="list-style-type: none"> 1. CV koostamine Europassis 2. Kaaskirja kirjutamine 3. PowerPointi esitlus oma eriala kohta 4. Referaat inglise keelt kõneleva maa kohta 			
Õppemeetodid	Rühmatöö; intervjuu/dialog; lugemis- ja/või kuulamisülesande täitmine juhendi alusel, filmi vaatamine ja juhendi alusel kokkuvõtte tegemine, õpimapi koostamine, mõistekaardid, ristsõna koostamine ja lahendamine, essee kirjutamine, ametlike kirjade kirjutamine, aruande kirjutamine, rollimäng, internetiotsing, uurimuslik töö, PowerPoint esitluse koostamine ja ettekandmine.			
Mooduli hinde kujunemine (hindekriteeriumid, kokkuvõtva hinde kujunemine)	Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb õpiväljundite omandamisel tehtud tööde (õpimapp, iseseisev töö jms) hinnete keskmisena, võttes aluseks õppetööst osavõtu ja protsessihinded, mis tõendavad mooduli väljundite omandamist ja võimaldavad hinnata õppija individuaalset arengut.			
sh hindamismeetodid	Isiklik, poolametlik ja ametlik kiri, poster, PowerPoint esitlus, video/filmi arutelu, sõnavara ja grammatika test, essee, aruanne, ristsõna koostamine ja lahendamine, töölehtede täitmine, mõistekaardid, rollimängud, referaat.			
Mooduli number	9			
Mooduli nimetus	MATEMAATIKA			
Mooduli maht (EKAP/ tundides)	sh auditoorne töö (EKAP/ tundides)	sh praktiline töö (EKAP/ tundides)	sh praktika (EKAP/ tundides)	sh iseseisev töö (EKAP/ tundides)

5 /130	4,4 /114	0	0	0,6 /16
Õpetajad	J. Kravets			
Nõuded mooduli alustamiseks	Põhikoolis omandatud või sellele vastavad teadmised ja oskused			
Mooduli eesmärk	Matemaatikaõpetusega taotletakse, et õppija kasutab oma matemaatikateadmisi elus edukalt toimetulekuks			
Õpiväljund(id)	Hindamiskriteeriumid (lävendid)			
	Rahuldav/arvestatud	Hea	Väga hea	
1. Lahendab elulisi ülesandeid peast, kirjalikult ja taskuarvutiga, teisendab murde, rakendab tehete järjekorda, ümardab arve, leiab arvu absoluutväärtuse ja esitab arvu standardkujul ning annab vastuse lähtudes ülesande mõttest	Arvutab peast, kirjalikult ja taskuarvutiga ning ümardab arve etteantud täpsuseni; lahendab lihtsamaid ülesandeid rakendades õiget tehete järjekorda, kasutab kirjalikke ülesandeid lahendades õigesti matemaatilisi sümboleid	Arvutab peast, kirjalikult ja taskuarvutiga, ümardab arve etteantud täpsuseni; lahendab teatmiku abil lihtsamaid elulisi ülesandeid rakendades õiget tehete järjekorda, kasutab kirjalikke ülesandeid lahendades õigesti matemaatilisi sümboleid	Arvutab peast, kirjalikult ja taskuarvutiga, õigesti ümardab arve etteantud täpsuseni; lahendab iseseisvalt elulisi ülesandeid rakendades õiget tehete järjekorda, täiendab lahenduskäiku vajadusel joonisega/skeemiga	
	Astendab abimaterjaliga naturaalarvulise, negatiivse ja ratsionaalarvulise astendajaga ratsionaalarve	Astendab naturaalarvulise, negatiivse ja ratsionaalarvulise astendajaga ratsionaalarve kasutades astendamise reegleid teatmiku abil	Astendab naturaalarvulise, negatiivse ja ratsionaalarvulise astendajaga ratsionaalarve kasutades astendamise reegleid iseseisvalt	
	Lahendab abimaterjaliga lihtsamad absoluutväärtuse ülesandeid	Kirjutab absoluutväärtuse definitsiooni ja lahendab lihtsamad absoluutväärtuse ülesandeid	Tõlgendab arvu absoluutväärtust kui kaugust arvtelje nullpunktist. Lahendab iseseisvalt absoluutväärtust sisaldavad ülesandeid	
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides)	ARVUTAMINE (10h) Tehted ratsionaalarvudega. Arvu absoluutväärtus. Arvude ümardamine. Arvu aste. Arvu standardkuju			
2. Teisendab pikkus-, raskus-, pindala-, ruumala-, mahu-, aja- ja rahaühikuid ja leiab nende mõõtühikute vahelisi seoseid nii paber kandjal kui Internetis leiduvatest teabeallikatest	Teisendab pikkus-, raskus-, pindala, ruumala, mahu, aja- ja rahaühikuid kasutades vähemalt 4 (kilo-, detsi-, senti- ja milli-) eesliiteid	Teisendab pikkus-, raskus-, pindala, ruumala, mahu, aja- ja rahaühikuid kasutades vähemalt 6 (mega-, kilo-, detsi-, senti-, milli- ja mikro-) eesliiteid	Teisendab pikkus-, raskus-, pindala, ruumala, mahu, aja- ja rahaühikuid kasutades vähemalt 8 (giga-, mega-, kilo-, detsi-, senti-, milli-, mikro- ja nano-) eesliiteid	
	Võrdleb SI-süsteemi mõõtühikutega väljendatud suurusi kasutades õpetaja poolt koostatud juhendit või õpikut	Võrdleb SI-süsteemi mõõtühikutega väljendatud suurusi kasutades vajaliku teabe leidmiseks nii paber kandjal kui Internetis	Võrdleb erineva maade mõõtühikutega väljendatud suurusi kasutades vajaliku teabe leidmiseks nii paber kandjal kui Internetis	

	leiduvaid teabeallikaid		leiduvaid teabeallikaid
	Esitab tõepäraseid vastuseid lähtuvalt igapäevaelust (aja planeerimine, säästlik tarbimine, isikliku eelarve koostamine) kasutades vajaliku teabe leidmiseks nii paberandjal kui Internetis leiduvaid teabeallikaid		
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides)	MÕÕTÜHIKUD (10h) Mõõtühikute vahelised seosed, teisendamine. Elulise sisuga tekstülesanded		
3. Avaldab valemist otsitavat suurust, lihtsustades ja tegurdades hulkliikmeid abivalemitega, lahendab elulisi ülesandeid, koostades ja lahendades selleks sobivat võrrandit, võrratust või nende süsteeme ning esitab tõepäraseid vastuseid lähtuvalt igapäevaelust	Lihtsustab ja tegurdab avaldise kasutades summa ja vahe ruudu ning ruutude vahe valemite abil ning avaldab valemist otsitavat suurust.	Lihtsustab ja tegurdab avaldise kasutades summa ja vahe ruudu ning ruutude vahe valemist iseseisvalt, kasutab summa ja vahe kuubi valemite abil ning avaldab valemist otsitavat suurust.	Lihtsustab ja tegurdab avaldise kasutades summa ja vahe ruudu ning ruutude vahe valemist iseseisvalt ning lihtsustab ja tegurdab avaldise kasutades summa ja vahe kuubi ning kuupide vahe valemite abil ning avaldab valemist otsitavat suurust.
	Lahendab lineaar- ja lihtsamaid ruutvõrrandeid ning lineaarvõrrandsüsteeme kasutades liitmisvõtet. Loeb graafikult lineaar- ja ruutvõrrandi lahendeid.	Lahendab iseseisvalt lineaar- ja ruutvõrrandeid ning lineaarvõrrandsüsteeme kasutades liitmisvõtet. Joonistab lineaarfunktsiooni graafikut ja loeb graafikult lahendeid. Lahendab murdvõrrandi, kus tundmatu esineb lugejas.	Lahendab iseseisvalt lineaar- ja ruutvõrrandeid ning lineaarvõrrandsüsteeme kasutades sobivat lahendamisevõtet. Kasutab taandatud ruutvõrrandi lahendit. Lahendab murdvõrrandi, kus tundmatu esineb lugejas.
	Lahendab lihtsamaid lineaarvõrratusi ja lineaarvõrratuste süsteeme.	Lahendab lineaarvõrratusi ja lineaarvõrratuste süsteeme.	Iseseisvalt lahendab lineaarvõrratusi ja lineaarvõrratuste süsteeme ning esitab lahendihulgad graafiliselt.
	Leiab lihtsamatest tekstülesandest olulised andmed ja koostab vajadusel joonise või skeemi. Teostab vajalikud arvutused, otsustab tulemuse tõepärasuse üle lähtuvalt igapäevaelust.	Lahendab lihtsaid tekstülesandeid ja koostab vajadusel joonise või skeemi. Teostab vajalikud arvutused, otsustab tulemuse tõepärasuse üle lähtuvalt igapäevaelust.	Lahendab tekstülesandeid ja koostab vajadusel joonise või skeemi. Teostab vajalikud arvutused ja kirjutab seletusi, otsustab tulemuse tõepärasuse üle lähtuvalt igapäevaelust.
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides)	AVALDISED. VÕRRANDID JA VÕRRATUSED (15h) Hulkliikmete teisendamine. Lineaar- ja ruutvõrrandid ning võrrandite süsteemid. Lineaar- ja ruutfunktsioonid. Lineaar- ja ruutvõrratused Tekstülesanded.		
4. Arvutab protsente ja	Arvutab protsenti ja promilli õpetaja poolt	Arvutab protsenti ja promilli.	Arvutab protsenti ja promilli. Lahendab

promilli ning kasutab neid eluliste ülesannete lahendamisel	koostatud juhendi või õpiku abil. Kirjeldab tekstülesannete lahenduskäiku, vajadusel illustreerib seda joonise või skeemiga. Teostab vajalikud arvutused lihtsamatel ülesannetel ja kontrollib lahenduskäigu õigsust.	Kirjeldab tekstülesannete lahenduskäiku, vajadusel illustreerib seda joonise või skeemiga. Teostab vajalikud arvutused, seletab ülesannete lahenduskäiku ja kontrollib selle õigsust.	tekstülesandeid, vajadusel illustreerib seda joonise või skeemiga. Teostab vajalikud arvutused, seletab lahenduskäiku ja kontrollib selle õigsust.
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides)	PROTSENDID (10h) Protsendi mõiste. Osa ja tervik, protsent, promill. Tekstülesanded protsentidega.		
5. Teisendab erinevaid valuutasid, arvutab liht- ja liitintressi, hindab hoiuse tulusust ja laenu kulukust, arvutab bruto- ja netopalka, enamkasutatavaid makse, loeb erinevaid majandusalaseid diagramme	Teisendab valuutasid		
	Arvutab liht- ja liitintressi, hoiuse suurust ja laenu kulukust, kasutades vajaliku teabe leidmiseks internetis leiduvaid teabeallikaid, laenukalkulaatoreid infotehnoloogilise pädevuse arendamiseks. Lahendab lihtsamaid ülesandeid antud teema ulatuses.	Arvutab liht- ja liitintressi, hoiuse suurust ja laenu kulukust, kasutades vajaliku teabe leidmiseks internetis leiduvaid teabeallikaid, laenukalkulaatoreid infotehnoloogilise pädevuse arendamiseks. Lahendab elulisi ülesandeid antud teema ulatuses.	Arvutab liht- ja liitintressi, hoiuse suurust ja laenu kulukust, kasutades vajaliku teabe leidmiseks internetis leiduvaid teabeallikaid, laenukalkulaatoreid infotehnoloogilise pädevuse arendamiseks. Lahendab ja koostab elulisi ülesandeid antud teema ulatuses.
	Arvutab bruto- ja netopalka, sellega kaasnevaid makse, mitmesuguseid igapäevaeluga seotud tulusid ja kulusid lahendades lihtsamaid ülesandeid.	Arvutab bruto- ja netopalka, sellega kaasnevaid makse, mitmesuguseid igapäevaeluga seotud tulusid ja kulusid lahendades elulisi ülesandeid.	Arvutab bruto- ja netopalka, sellega kaasnevaid makse, mitmesuguseid igapäevaeluga seotud tulusid ja kulusid lahendades ja koostades elulisi ülesandeid.
	Arvutab käibemaksu, kauba hinna käibemaksuga ja ilma ning hinnamuutusi, lahendades lihtsamaid ülesandeid.	Arvutab käibemaksu, kauba hinna käibemaksuga ja ilma ning hinnamuutusi, lahendades elulisi ülesandeid.	Arvutab käibemaksu, kauba hinna käibemaksuga ja ilma ning hinnamuutusi, lahendades ja koostades elulisi ülesandeid.
	Leiab tekstist, tabelist, jooniselt, graafikult, diagrammilt vajaliku info.	Leiab ja võrdleb tekstist, tabelist, jooniselt, graafikult, diagrammilt vajaliku info.	Leiab, võrdleb ja analüüsib tekstist, tabelist, jooniselt, graafikult, diagrammilt vajaliku info.
	Kirjeldab laenudega seotud riske ning arutleb säästmise vajalikkuse üle, esitab / toob näiteid tarbimise ja kulutamise tasakaalustamise võimalustest.	Kirjeldab laenudega seotud riske ning arutleb säästmise vajalikkuse üle, esitab / toob näiteid tarbimise ja kulutamise tasakaalustamise	Kirjeldab laenudega seotud riske ning arutleb säästmise vajalikkuse üle, esitab / toob näiteid tarbimise ja kulutamise tasakaalustamise võimalustest, võrdleb

		võimalustest, tõestab oma seisukoha antud küsimuses erinevate visuaalvahendite (diagrammide, tabelite) abil.	erinevad seisukohad antud küsimuses kasutades erinevaid visuaalvahendeid (diagramme, tabelleid, graafikuid).
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides)	MAJANDUSMATEMAATIKA ELEMENDID (10h + 8h iseseisev töö) Raha ja valuuta. Liht-ja liitintress. Laen ja hoiustamine, laenu tagasimakse-graafik. Palk ja kehtivad maksud töövõtjale ja tööandjale Hinnad. Käibemaks, hind käibemaksuga ja käibemaksuta. Hinnamuutused.		
6. Arvutab sündmuse tõenäosust, võiduvõimaluse suurust selgitab hasartmängudega seotud riske, kasutades selleks statistika põhimõisteid, lahendab elulisi ülesandeid, leides erinevatest teabeallikatest statistilisi andmeid, koostades ja lugedes tabelleid, jooniseid, graafikuid, diagramme ning esitades tõepäraseid vastuseid	Eristab juhuslikku, kindlat ja võimatut sündmust ja arvutab sündmuse tõenäosust.	Eristab juhuslikku, kindlat ja võimatut sündmust ning arvutab sündmuse tõenäosuse summa ja korrutist.	Eristab juhuslikku, kindlat ja võimatut sündmust ja arvutab mitme sündmuse tõenäosust ning seletab binoomkordaja mõistet ja kasutab Bernoulli valemit.
	Eristab ja kasutab vähemalt 3 matemaatilise statistika karakteristikuid	Eristab ja kasutab vähemalt 4 matemaatilise statistika karakteristikuid	Eristab ja kasutab vähemalt 5 matemaatilise statistika karakteristikuid, analüüsib saadud tulemust
	Loeb ja koostab tulp- ja sektordiagramme konspekti abil.	Loeb ja koostab tulp-, sektordiagramme ja sageduspolügoone.	Loeb erinevaid tabelleid, jooniseid, graafikuid ja diagramme.
	Planeerib ja viib läbi statistilist uuringut antud teemal õpetaja abil kasutades vajaliku teabe leidmiseks nii paber kandjal (õpik, käsiraamat, leksikon, ja muu) kui Internetis leiduvaid teabeallikaid.	Planeerib ja viib läbi statistilist uuringut antud teemal iseseisvalt kasutades vajaliku teabe leidmiseks nii paber kandjal (õpik, käsiraamat, leksikon, ja muu) kui Internetis leiduvaid teabeallikaid.	Planeerib ja viib läbi statistilist uuringut, kasutades vajaliku teabe leidmiseks nii paber kandjal (õpik, käsiraamat, leksikon, ja muu) kui Internetis leiduvaid teabeallikaid ning tõlgendab saadud tulemusi korrektselt.
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides)	TÕENÄOSUSTEOORIA JA STATISTIKA (10h + 8h iseseisevtöö) Sündmuse tõenäosus, tõenäosuse summa ja korrutis, *Bernoulli valem. Statistika põhimõisted ja arvkarakteristikud Statistiliste andmete kogumine, süstematiseerimine, statistiline andmetöötlus.		
7. Kujutab tasandil vektorit, arvutab lõigu ja vektori pikkuse, seostab joont võrrandiga ja joonestab võrrandi järgi sirge	Kujutab vektorit tasandil. Arvutab lõigu ja vektori pikkuse valemilehe kasutades.	Kujutab vektorit tasandil. Arvutab lõigu ja vektori pikkuse.	Kujutab vektorit tasandil. Arvutab lõigu ja vektori pikkuse. Arvutab erinevate punktidega antud kujundite ümbermõõdu ja pindala.
	Joonestab sirge antud võrrandi järgi. Seostab joone võrrandit graafikuga ja	Joonestab sirge antud võrrandi järgi. Seostab joone (sirge, parabool, ringjoon)	Joonestab sirge antud võrrandi järgi. Seostab joone (sirge, parabool, ringjoon)

	vastupidi. Koostab kahe punkti järgi sirge võrrandit.	võrrandit graafikuga ja vastupidi. Koostab kahe punkti järgi sirge ja keskpunkti ja raadiuse järgi ringjoone võrrandit.	võrrandit graafikuga ja vastupidi. Koostab sirge ja ringjoone võrrandit.
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides)	JOONED TASANDIL (10h) Vektor. Vektori pikkus. Vektorite summa. Sirge võrrand ja graafik. Ringjoone ja parabooli võrrandid ja graafikud.		
8. Kasutab Pythagorase teoreemi ja trigonomeetriat täisnurkse kolmnurga lahendamisel ja lahendab elulisi ülesandeid antud valdkonnas	Rakendab Pythagorase teoreemi ja trigonomeetrilisi funktsioone täisnurkse kolmnurga lahendamisel valemilehe abil.	Rakendab Pythagorase teoreemi ja trigonomeetrilisi funktsioone täisnurkse kolmnurga lahendamisel.	Rakendab Pythagorase teoreemi ja trigonomeetrilisi funktsioone kolmnurga lahendamisel erinevates kujundites.
	Lahendab lihtsamaid tekstülesandeid antud valdkonnas.	Lahendab tekstülesandeid antud valdkonnas.	Lahendab ja koostab tekstülesandeid antud valdkonnas.
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides)	TRIGONOMEETRIA (14h) Trigonomeetriliste funktsioonide mõisted. Pythagorase teoreem. Kolmnurga lahendamine. Elulised ülesanded.		
9. Rakendab trigonomeetria- ja planimeetriateadmisi erinevate ülesannete lahendamisel ning esitab tõepäraseid vastuseid lähtuvalt igapäevaelust	Lahendab korrektselt (teeb joonise, kirjutab andmed, valemid ja vastuse) lihtsamaid elulisi ülesandeid konsepti/näidete abil.	Lahendab korrektselt (teeb joonise, kirjutab andmed, valemid ja vastuse) elulisi ülesandeid, kasutades valemikaarti ning esitab tõepäraseid vastused lähtuvalt igapäevaelust.	Lahendab iseseisvalt ja loovalt (abimaterjale kasutamata) elulisi ülesandeid trigonomeetriateadmisi rakendades, esitab tõepäraseid vastuseid lähtuvalt igapäevaelust ning vormistab korrektse lahenduskäigu.
	Leiab valemikaardi abil õiged elementide vahelised seosed, ümbermõõdu ja pindala valemeid.	Liigitab tasandilisi kujundeid, oskab valemikaardi abil leida õiged elementide vahelisi seoseid, ümbermõõdu ja pindala valemeid.	Liigitab tasandilisi kujundeid ja kasutab elementide vahelisi seoseid, ümbermõõdu ja pindala valemeid.
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides)	PLANIMEETRIA (10h) Kolmnurk. Nelinurk. Hulknurk. Ringjoon ja ring. Elulised ülesanded.		
10. Liigitab ruumilisi kujundeid, teeb joonise, arvutab puuduvad elemendid, pindala ja ruumala ja rakendab trigonomeetria- ja planimeetriateadmisi	Lahendab korrektselt (teeb joonise, kirjutab andmed, valemid ja vastuse) lihtsamaid elulisi stereomeetria ülesandeid konsepti/näidete abil, teisevad vajadusel mõõtühikuid.	Lahendab korrektselt (teeb joonise, kirjutab andmed, valemid ja vastuse) elulisi stereomeetria ülesandeid, kasutades valemikaarti ning esitab tõepäraseid vastused lähtuvalt igapäevaelust.	Lahendab iseseisvalt ja loovalt (abimaterjale kasutamata) elulisi stereomeetria ülesandeid trigonomeetriateadmisi rakendades, esitab tõepäraseid vastuseid lähtuvalt igapäevaelust ning vormistab korrektse lahenduskäigu.
	Esitleb iseseisva töö ja vastab mõnele esitatud	Esitleb iseseisva töö ja vastab esitatud	Esitleb iseseisva töö, mis on sooritatud

eluliste stereomeetria ülesannete lahendamisel ning annab vastuse lähtudes igapäevaelust.	küsimusel.	küsimustele.	programmiga Geogebra või selle analoogis, ja vastab kõigile esitatud küsimustele.	
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides)	STEREOMEETRIA (15h) Prisma. Püramiid. Silinder. Koonus. Kera. Elulised ülesanded.			
Iseseisev töö moodulis (16h)	Uurimus teemal majandusmatemaatika elemendid (8h), „Laenu“ ning Tõenäosusteooria ja statistika (8h) „Statistikauuring meie koolis“			
sh praktika	Puudub			
Õppemeetodid	Loeng, rühmatöö, ajurünnak, mõttega lugemine, probleemülesanne, juhtumi uurimine, uurimustöö jne.			
Mooduli hinde kujunemine (hindekriteeriumid, kokkuvõtva hinde kujunemine)	Mooduli hinne kujuneb õppetöökalendaris määratud perioodi hinnete põhjal. Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb õpiväljundite omandamisel tehtud tööde (kontrolltööd, iseseisev töö jms) hinnete keskmisena, võttes aluseks õppetööst osavõtu ja protsessihinded, mis tõendavad mooduli väljundite omandamist ja võimaldavad hinnata õppija individuaalset arengut.			
sh hindamismeetodid	Esitlus, essee, konspekt, testid, kontrolltööd, uurimus, probleemi lahendamine jne.			
Õppematerjal	<u>Põhimaterjal</u> : moodle.e-ope.ee <u>Täiendav õppematerjal</u> : 1) T. Leego, L. Vedler, S. Vedler. Matemaatika õpik kutseõppeasutusele. – Tartu: Atlex 2002, 2005; 2) L. Lepmann, T. Lepmann, K. Velsker. Matemaatika 10. klassile. – Tln: Koolibri 2004; 3) T. Tõnso, A. Veelmaa. Matemaatika 10. klassile. – Tln: Mathema 2004; 4) L. Lepmann, T. Lepmann, K. Velsker. Matemaatika 11. klassile. – Tln: Koolibri 2001, 2007; 5) T. Tõnso, A. Veelmaa, A. Levin. Matemaatika 11. klassile. – Tln: Mathema 2002, 2007; 6) L. Lepmann, T. Lepmann, K. Velsker. Matemaatika 12. klassile. – Tln: Koolibri 2003; 7) T. Tõnso, A. Veelmaa. Matemaatika 12. klassile. – Tln: Mathema 2000, 2007, jne			
Mooduli number	10			
Mooduli nimetus	LOODUSAINED			
Mooduli maht (EKAP/ tundides)	sh auditoorne töö (EKAP/ tundides)	sh praktiline töö (EKAP/ tundides)	sh praktika (EKAP/ tundides)	sh iseseisev töö (EKAP/ tundides)
6 /156	5,2 /136	0	0	0,8 /20
Õpetajad	J. Vill, L. Paluveer, A. Tiidt, A. Fjodorova			
Nõuded mooduli alustamiseks	Põhikoolis omandatud või sellele vastavad teadmised ja oskused			
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane omab loodusteaduslikku maailmapilti, väärtustab ja järgib jätkusuutliku arengu põhimõtteid			

Õpiväljund(id)	Hindamiskriteeriumid (lävendid)		
	Rahuldav/arvestatud	Hea	Väga hea
Universum ja selle kujunemine			
1) Iseloomustab Maa sfääre kui süsteeme, toob näiteid sfääride omavahelistest seostest ning inimtegevuse mõjust	Kirjeldab süsteemi mõistet ning selle jaotuvust avatud süsteemideks, suletud süsteemideks, staatilisteks süsteemideks ning dünaamilisteks süsteemideks. Nimetada Maa erinevaid süsteeme ning toob näiteid nende omavahelistest seostest		
2) Iseloomustab geoloogilise ajaskaala järgi üldjoontes Maa tekke- ja arengulugu	Nimetab ja selgitab erinevaid Maa tekke teooriaid. Teab kui vana on Maa		
	Kirjeldab geoloogilise ajaskaala põhjal Maa arengulugu		
3) Kirjeldab Maa siseehitust, selgitab geoloogilisi protsesse ja sellega kaasnevaid nähtusi	Kirjeldab joonise abil Maa siseehitust, märgib joonisele õigesti Maa siseehituse erinevad osad (maksimaalselt 8). Selgitab joonise abiga kivimiringet ning liigitab kivimeid tekke järgi (põhirühmad) ja toob näiteid. Eristab võrdleb maakoort ja ookeanilist koort		
	Nimetab ja selgitab laamtektoonikaga seonduvaid geoloogilisi protsesse ja kaasnevaid nähtusi, toob näiteid selle mõjust looduskeskkonnale ja inimasustusele. Näitab ja märgib maailmakaardil laamade liikumise suundasid		
4) Kirjeldab ja iseloomustab põhilisi kliimatekke tegureid, seostades neid kliimamuutustega	Nimetab põhilisi kliimatekke tegureid, selgitab nende mõju kliimale. Määratleb ja märgib kaardile tuginedes kliimatüüpe. Toob omapoolseid näiteid kodukohast ja maailmast		
5) Kirjeldab veejaotumist Maal, selgitab vee ringlust hüdroosfääri erinevate osade vahel ning seostab seda rannikute- ja kliimamuutustega	Iseloomustab vee jaotumust Maal. Seletab joonise abiga veeringe lülisid. Toob omapoolseid näiteid nii kodukohaga kui maailmaga seotult		
	Selgitab liustike tähtsust veeringes ja kliima kujundamises ning toob omapoolseid näiteid nii oma kodukohaga kui maailmaga seotult		
	Selgitab loodete protsessi ja selle mõju rannikutele ning toob omapoolseid näiteid nii oma kodukohaga kui maailmaga seotult		
	Selgitab hoovuste teket ja liikumise seaduspära maailmameres ning rolli kliima kujunemises		
6) Iseloomustab mulla koostist, ehitust ja kujunemist ning seostab seda geograafilise asukoha iseärasustega	Selgitab millest ja kuidas muld tekib, toob näiteid mulla koostisosade ja funktsioonide kohta, kuid esineb väiksemaid vigu ja ebatäpsusi. Kirjeldab mullaprofiili ja seostab neid geograafilise asukoha iseärasustega. Nimetab erinevaid muldade kahjustamise põhjuseid ja tagajärgi (vähemalt 6), toob vähemalt 3 näidet ja pakub lahendusi		
Teemad, alateemad (arvestuslik	MAA KUI SÜSTEEM (14h)		

maht tundides) GEOGRAAFIA	Maa süsteemid. Maa teke ja areng. Maa siseehitus (Maa kihiline ehitus, Laamtektoonika, Vulkanism ja maavärinad). Kliima (Kliimatekke tegurid, Kliimamuutused). Vee jaotumine Maal (Vee jaotumine Maal ja veeringe, Hoovuste, loodete ja liustike mõju). Mullastik (Mulla teke ja koostis, Muldade degradeerumine ja kaitse)		
7) Kirjeldab Päikesesüsteemi tekke mudelit, selle kaasaegset olemust ning selle objekte, seletab astronoomia rolli teaduse ja tehnika arengus	Kirjeldab Päikesesüsteemi tekke mudelit ja selle kaasaegset olemust, nimetab astronoomia vaatlusvahendeid (vähemalt 2)	Kirjeldab Päikesesüsteemi tekke mudelit ja võrdleb kaasaegseid teooriad ning nimetab astronoomia vaatlusvahendeid (vähemalt 4), seletab kvalitatiivselt süsteemiga Päike-Maa-Kuu seotud nähtusi: aastaegade vaheldumist, Kuu faase, varjutusi	Kirjeldab Päikesesüsteemi tekke mudelit ja võrdleb kaasaegseid teooriad ning nimetab ja võrdleb astronoomia vaatlusvahendeid (vähemalt 6), seletab kvalitatiivselt süsteemiga Päike-Maa-Kuu seotud nähtusi: aastaegade vaheldumist, Kuu faase, varjutusi
	Kirjeldab Päikesesüsteemi ja selle objekte (vähemalt 4) ja nimetab planeedid õiges järjekorras	Kirjeldab Päikesesüsteemi ja selle objekte (vähemalt 6) ja nimetab planeedid õiges järjekorras	Kirjeldab ja võrdleb Päikesesüsteemi ja selle objekte (vähemalt 8) ja nimetab planeedid õiges järjekorras, kirjeldab Päikese ja teiste tähtede keemilist koostist ja ehitust
	Seletab astronoomia rolli teaduse ja tehnika arengus		
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) FÜÜSIKA	ASTRONOOMIA (4h) Astronoomia ajalooline ülevaade. Maa ja taevas. Varjutused. Päikesesüsteem ja selle objektid. Galaktikad		
8) Kirjeldab bioloogilist evolutsiooni, selgitab evolutsiooni toimumismehhanisme ning toob näiteid loodusteaduslike uuringute kohta, mis tõestavad bioevolutsiooni	Kirjeldab Darwini evolutsioonikäsitlust; toob näiteid loodusteaduslike uuringute kohta, mis tõestavad bioevolutsiooni	Iseloomustab ja hindab erinevaid seisukohti elu päritolu kohta Maal, kirjeldab bioevolutsiooni etappe ja olelusvõitlust ning nende vorme	Analüüsib ning hindab eri tegurite osa uute liikide tekkes ning analüüsib evolutsioonilise mitmekesisustumise, täiustumise ja väljasuremise tekkemehhanisme ning avaldumisvorme
	Kirjeldab bioevolutsiooni varasemaid etappe ja nimetab nüüdisaegsete eluvormide kujunemist	Kirjeldab ja võrdleb loodusliku valiku vorme, nende toimumise tingimusi ja tulemusi	Kirjeldab ja võrdleb mikro- ja makroevolutsiooni ning hindab bioloogiliste ja sotsiaalsete tegurite osa nüüdisinimese evolutsioonis
	Hindab bioloogiliste ja sotsiaalsete tegurite osa nüüdisinimese evolutsioonis		
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) BIOLOOGIA	UNIVERSUMI EVOLUTSIOON (7h) Evolutsiooniteooriate põhiseisukohad. Eri seisukohad elu päritolust Maal. Loodusliku valiku vormid ja tulemused. Makro- ja mikroevolutsioon		
9) Kasutab korrektset mõõtühikute süsteeme,	Teisendab ainekavas sisalduvaid SI mõõtühikuid, kasutab (vähemalt 4) eesliiteid	Teisendab ainekavas sisalduvaid SI mõõtühikuid, kasutab (vähemalt 6)	Teisendab ainekavas sisalduvaid SI mõõtühikuid, kasutab (vähemalt 8) eesliiteid

kirjeldab mehaanika nähtusi ja kasutab selleks õigeid füüsikalisi suurusi ja mõisteid		eesliiteid	
	Eristab ühtlast sirgjoonelist liikumist ühtlaselt kiirenevast/aeglustuvast sirgjoonelisest liikumisest, eristab nende graafikuid, lahendab lihtsamaid ülesandeid konspekti abil	Eristab ühtlast sirgjoonelist liikumist ühtlaselt kiirenevast/aeglustuvast sirgjoonelisest liikumisest, toob näiteid, eristab nende graafikuid, lahendab lihtsamaid ülesandeid	Võrdleb ühtlast sirgjoonelist liikumist ja ühtlaselt kiirenevast/aeglustuvast sirgjoonelist liikumist, toob näiteid, eristab nende graafikuid, lahendab probleemülesandeid
	Kasutab ning teisendab dünaamikat iseloomustavaid põhisuurusi ja nendevahelisi seoseid, lahendab lihtsamaid dünaamika ülesandeid. Eristab jõu, massi ja keha kaalu mõisteid		
	Nimetab liikumise tekkimise põhjusi, sõnastab Newtoni I, II ja III, kirjeldab erinevate jõudude liigid, lahendab lihtsamaid ülesandeid konspekti abil	Kirjeldab liikumise tekkimise põhjusi, sõnastab Newtoni I, II ja III, toob näiteid, kirjeldab erinevate jõudude liigid lahendab lihtsamaid ülesandeid	Kirjeldab liikumise tekkimise põhjusi, sõnastab ja seletab Newtoni I, II ja III, kirjeldab erinevate jõudude liigid toob näiteid, lahendab probleemülesandeid
Eristab töö, võimsuse, kineetilise ja potentsiaalse energia mõisteid, lahendab lihtsamaid ülesandeid konspekti abil, kasutades ülalt poolt nimetatud füüsikalisi suurusi	Eristab töö, võimsuse, kineetilise ja potentsiaalse energia, toob näiteid, lahendab lihtsamaid ülesandeid, kasutades ülalt poolt nimetatud füüsikalisi suurusi	Eristab töö, võimsuse, kineetilise ja potentsiaalse energia, toob näiteid, lahendab probleemülesandeid, kasutades sobivad füüsikalisi suurusi	
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) FÜÜSIKA	KEHAD, NENDE MÕÕTMED, MÕÕTÜHIKUTE SÜSTEEMID JA TEISENDAMISED (10h) Liikumine ja selle mõõtmine. Liikumisgraafikud. Newtoni seadused. Võimsus, töö ja energia		
Organism kui tervik			
10) Arutleb eluslooduse tunnuste üle, eristades eluta looduse osa ja selle tähtsust, klassifitseerib erinevaid biomolekule ja selgitab nende tähtsust enda elu näitel	Võrdleb elus- ja eluta looduse tunnuseid ning eristab elusloodusele ainuomaseid tunnuseid. Kirjeldab ja nimetab elus- ja eluta looduse keemilist koostist	Võrdleb elus- ja eluta looduse keemilist koostist, kirjeldab ja seostab vee omadusi organismide talitlusega, kirjeldab peamiste katioonide ja anioonide tähtsust organismide ehituses ning talitluses	Kirjeldab ja seostab süsivesikute, lipiidide ja valkude ehitust nende ülesannetega, võrdleb DNA ja RNA ehitust ning ülesandeid Demonstreerib elus- ja eluta looduse ühtset päritolu, leiab põhjusi, miks elu tekkis ja arenes esmalt veekeskkonnas
	Seletab vee, mineraalainete ja biomolekulide osa tervislikus toitumises		
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) BIOLOOGIA	ORGAANILISED AINED ELUSLOODUSES (6h) Organismide keemiline koostis. Biomolekulide tähtsus eluslooduses. Toiduainete toiteväärtus, lisaained ning tervislikkuse seos koostisega. Organismide energiavajadus		
11) Võrdleb rakkude tüüpe, tunneb ära joonise järgi	Nimetab rakuteooria põhiseisukohti (3) Kirjeldab inimese epiteel-, lihas-, side- ja	Võrdleb ainete aktiivset ja passiivset transporti läbi rakumembraani	Nimetab rakuteooria põhiseisukohti (6) ja selle olulisust eluslooduse ühtsuse

<p>rakutüübi, iseloomustab koetüüpe, kirjeldab fotosünteesi ning bakterite, seente ja inimese üldist aine ja energiavahetust</p>	<p>närvikoe rakkude ehitust ning eristab vastavaid kudesid joonistel</p>	<p>Seostab inimese epiteel-, lihas-, side- ja närvikoe rakkude ehitust nende talitlusega ning eristab vastavaid kudesid mikropreparaatidel, mikrofotodel ja joonistel</p>	<p>mõistmisel. Epiteel-, lihas-, side- ja närvikoe rakkude eristamine mikroskoobis ning nendel esinevate peamiste rakuosiste kirjeldamine</p>
	<p>Selgitab rakutuuma ja kromosoomide osa raku elutegevuses Tunneb loomaraku peamisi organelle joonistel Kirjeldab plastiidide, vakuoolide ja rakukesta ülesandeid taime elutegevuses</p>	<p>Kirjeldab loomaraku osade (rakumembraani, rakutuuma, ribosoomide, mitokondrite, lüsoosoomide, Golgi kompleksi, tsütoplasmapõrgustiku ja tsütoskeleti) ehitust Eristab loomaraku peamisi koostisosi mikrofotodel ja joonistel Võrdleb looma-, taime- ja seeneraku ehitust ning eristab joonistel</p>	<p>Kirjeldab loomaraku osade (rakumembraani, rakutuuma, ribosoomide, mitokondrite, lüsoosoomide, Golgi kompleksi, tsütoplasmapõrgustiku ja tsütoskeleti) ehitust nende talitlusega Koostab ning analüüsib skemaatilisi jooniseid ja mõistekaarte raku koostisosade omavahelistest talitluslikest seostest. Võrdleb looma-, taime- ja seeneraku ehitust ning eristab neid nähtuna mikropreparaatidel, mikrofotodel ja joonistel</p>
	<p>Kirjeldab fotosünteesi toimumisprotsessi, nimetades fotosünteesi lähteaineid ja saadusi</p>	<p>Võrdleb fotosünteesi valgus- ja Pimedusstaadiumi</p>	<p>Koostab ja analüüsib skemaatilisi jooniseid ja mõistekaarte fotosünteesi toimumise kohta ning võrdleb fotosünteesi ja taimede hingamist</p>
	<p>Nimetab bakterite tüüpe, kirjeldab bakteriraku ehitust Tunneb ära bakteriraku joonistel ning nimetab koostisosad</p>	<p>Võrdleb bakteriraku ehitust päristuumsete rakkudega</p>	<p>Eristab bakteri-, seene-, taime- ja loomarakke mikrofotodel ning joonistel Toob näiteid seente ja bakterite rakendusbioloogiliste valdkondade kohta</p>
	<p>Seostab seente ja bakterite osa looduses ja inimtegevuses ning väärtustab neid eluslooduse oluliste osadena.</p>		
<p>12) Selgitab organismide erinevaid paljunemisviise ning arengutüüpe, selgitab inimese paljunemise iseärasusi, kasutab geneetika põhimõisteid õiges kontekstis, selgitab</p>	<p>Nimetab ja toob näiteid mittesugulise paljunemise vormide kohta eri organismirühmadel Kirjeldab raku muutusi rakutsükli eri faasides Selgitab kromosoomistiku muutusi mitoosis ja meioosis Nimetab organismide eluiga mõjutavad</p>	<p>Võrdleb mehe ja naise sugurakkude arengut Kirjeldab kehaväliseid ja kehasisest viljastumist eri loomarühmadel Selgitab fotode ja jooniste põhjal mitoosi- ja meioosifaasides toimuvaid muutusi</p>	<p>Võrdleb inimese spermatogeneesi ja ovogeneesi ning analüüsib erinevuste põhjust Analüüsib erinevate rasestumisvastaste vahendite toimet ja tulemuslikkust ning väärtustab pereplaneerimist Lahendab dilemmaprobleeme raseduse katkestamise otstarbekusest</p>

näidete abil pärandumise seaduspärasusi	tegurid	Võrdleb sugulise ja mittesugulise paljunemise tulemust ning olulisust	probleemsituatsioonides ning prognoosib selle mõju Analüüsib inimese vananemisega kaasnevaid muutusi raku ja organismi tasandil
	Kirjeldab pärilikkuse ja keskkonnategurite osa organismi tunnuste kujunemisel. Kirjeldab geneetilise koodi omadusi (vähemalt 2)	Võrdleb DNA ja RNA sünteesi kulgu ning tulemusi. Kirjeldab geneetilise koodi omadusi (vähemalt 4) ning nende avaldumist valgusünteesis. Selgitab valgusünteesi üldist kulgu	Analüüsib DNA, RNA ja valkude osa päriliku info avaldumises. Koostab eksperimendi kavandi, mis tõestab molekulaarbioloogiliste põhiprotsesside universaalsust
	Kirjeldab ja toob näiteid pärilikkuse ja muutlikkuse avaldumise kohta eri organismirühmadel Lahendab geneetika ülesandeid Mendeli seadusest (monohübriidse ristamise kohta)	Võrdleb mutatsioonilise ja kombinatiivse muutlikkuse tekkepõhjusi ning tulemusi Lahendab geneetika ülesandeid Mendeli seadusest (mono- ja dihübriidse ristamise kohta) ning ABO- ja reesusüsteemi vererühmadest	Analüüsib modifikatsioonilise muutlikkuse graafikuid Lahendab geneetika ülesandeid Mendeli seadusest (mono- ja dihübriidse ristamise kohta), ABO- ja reesusüsteemi vererühmadest ning suguliitelisest pärandumisest
	Kirjeldab erinevate elundkondade ehitust ja nimetab organismi ülesandeid		
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) BIOLOOGIA	ORGANISMIDE EHITUS JA TALITLUS (14h) Rakkude ehitus ja talitus. Organismide aine- ja energiavahetus. Paljunemine ja areng. Pärilikkus. Inimene kui tervikorganism		
Mikromaailm ja aineehitus			
13) Iseloomustab soojusenergia muutmise viise, nähtusi ja seaduspärasusi	Kirjeldab aine ehitust molekulaartasemel, kirjeldab aine mikro- ja makroparameetreid (vähemalt 3), teisendab temperatuuri (vähemalt 2 skaala kasutades), lahendab lihtsamaid ülesandeid konspekti abil	Kirjeldab aine ehitust ja võrdleb selle koostisosad ning toob näiteid. Kirjeldab aine mikro- ja makroparameetreid (vähemalt 4), teisendab temperatuuri (vähemalt 3 skaala kasutades), lahendab lihtsamaid ülesandeid	Kirjeldab aine ehitust ja võrdleb selle koostisosad ning toob näiteid. Võrdleb aine mikro- ja makroparameetreid (vähemalt 5), teisendab temperatuuri (vähemalt 4 skaala kasutades), lahendab probleemülesandeid
	Nimetab ideaalgaasi mudeli olulisi tunnuseid, kirjeldab isoprotsesse ja nende graafikuid, lahendab lihtsamaid ülesandeid konspekti abil	Nimetab mudeli ideaalgaas olulisi tunnuseid, kirjeldab isoprotsesse ja määrab graafikutelt isoprotsesside parameetreid, lahendab lihtsamaid ülesandeid	Nimetab mudeli ideaalgaas olulisi tunnuseid ja nimetab reaalkaasi omaduste erinevusi ideaalgaasi mudelist, kirjeldab isoprotsesse ja joonistab graafikuid, lahendab erineva raskusega ülesandeid
	Kirjeldab soojusenergia muutumist	Kirjeldab soojusenergia muutumist	Võrdleb soojusenergia muutumist

	mehaanilise töö või soojusülekanne vahendusel, sõnastab termodünaamika I ja II printsiibi ning kirjeldab entroopia ja soojusmasina mõistet	mehaanilise töö või soojusülekanne vahendusel, sõnastab termodünaamika I ja II printsiipi ja kirjeldab kvalitatiiivselt entroopia mõistet ja soojusmasina tööd ning toob näiteid	mehaanilise töö või soojusülekanne vahendusel, sõnastab termodünaamika I ja II printsiipi ja kirjeldab kvalitatiiivselt entroopia mõistet ning toob selle kohta näiteid, eristades soojusülekanne liike, seostab termodünaamika printsiipe soojusmasinatega
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) FÜÜSIKA	SOOJUSÕPETUS (9h) Mikro- ja makromaailm. Rõhk ja temperatuur. Ideaalne gaas. Protsessid gaasides. Soojusmasinad		
14) Kirjeldab tähtsamaid mikromaailma mudeleid, tuumareaktsioone ning radioaktiivsust	Kirjeldab nüüdisaegset aatomimudelit, radioaktiivsust, tähtsamaid tuumareaktsioone ja tuumareaktorite üldist tööpõhimõtet, nimetab vähemalt 3 tuumafüüsika rakendust	Kirjeldab nüüdisaegset aatomimudelit, koostab lihtsamaid tuumareaktsioone, kasutab õigesti radioaktiivsuse mõistet, seletab tuumareaktorite üldist tööpõhimõtet ning tuumaenergeetika eeliseid, nimetab ioniseeriva kiirguse liike	Kirjeldab nüüdisaegset aatomimudelit ja selle kujunemine, kasutab õigesti mõisteid radioaktiivsust, toob näiteid radioaktiivsuse rakendamise kohta, seletab tuumareaktorite üldist tööpõhimõtet ning tuumaenergeetika eeliseid ja seonduvaid ohte, koostab tuumareaktsioone
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) FÜÜSIKA	AATOMI JA TUUMAFÜÜSIKA (9h) Nüüdisaegsed aatomimudelid. Alfa-, beta- ja gammakiirgus. Tuumareaktsioonid ja rakendused. Radioaktiivsust		
15) Kirjeldab korrektsete mõistete ja füüsikaliste suurustega elektromagnetismi nähtusi ja nendevahelisi seoseid	Seletab elektrivoolu tekkemehhanismi mikrotasemel, arvutab voolutugevust		
	Seletab elektrivälja ja magnetvälja tekkimise põhjusi, eristab elektrivälja ja magnetvälja kirjeldavaid suurusid ja omadusi, kirjeldab elektromagnetvälja levimist elektromagnetlainena, lahendab lihtsamaid ülesandeid konspekti abil	Seletab elektrivälja ja magnetvälja tekkimise põhjusi, eristab elektrivälja ja magnetvälja kirjeldavaid suurusid ja omadusi, kirjeldab elektromagnetvälja levimist elektromagnetlainena, lahendab ülesandeid	Seletab elektrivälja ja magnetvälja tekkimise põhjusi, eristab elektrivälja ja magnetvälja kirjeldavaid suurusid ja omadusi, kirjeldab elektromagnetvälja levimist elektromagnetlainena, lahendab probleemülesandeid
	Kirjeldab alalisvoolu, pinget, voolutugevust, takistuse ja võimsuse mõistet, sõnastab Ohmi seadust vooluringi osa kohta, eristab elektrivoolu kokkuleppelist suunda, eristab jada- ja rööpühendust skeemi järgi, lahendab lihtsamaid ülesandeid valemite tabeli kasutades	Kirjeldab alalisvoolu, pinget, voolutugevust, takistuse, eritakistuse ja võimsuse mõistet, sõnastab Ohmi seadust vooluringi osa kohta, eristab elektrivoolu kokkuleppelist suunda, eristab jada- ja rööpühendust, lahendab lihtsamaid ülesandeid	Kirjeldab alalisvoolu, pinget, voolutugevust, takistuse ja võimsuse mõistet, sõnastab Ohmi seadust vooluringi osa kohta, eristab elektrivoolu kokkuleppelist suunda, eristab jada- ja rööpühendust, lahendab erineva raskusega ülesandeid, kirjeldab eritakistuse ja ülijuhtivuse mõisteid, saab aru ülijuhtivuse tähtsust tuleviku tehnikamaailma jaoks

Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) FÜÜSIKA	ELEKTROMAGNETISM (10h) Elektriväli ja magnetväli. Elektrivälja tugevus ja magnetinduktsioon. Elektrivool ja voolutugevus. Voolutugevus, pinge, takistus, Ohmi seadus osa vooluringi kohta, takistite jada- ja rööpühendus, ülijuhtivus. Elektromagnetvälja levimine elektromagnetlainena		
16) Kirjeldab valguse olemuse ja levimise nähtusi	Seletab valguse dualismi		
	Nimetab laineoptika põhimõisteid ning kirjeldab vähemalt 1 nähtus ja rakendus	Nimetab laineoptika põhimõisteid ja kirjeldab vähemalt 2 nähtust ning toob näiteid nende kasutamisel	Nimetab ja võrdleb laineoptika põhimõisteid ja kirjeldab vähemalt 3 nähtust ning toob näiteid nende kasutamisel
17) Kirjeldab aatomiehituse põhiseisukohti ja perioodilisussüsteemi seaduspärasusi, kirjeldab keemilise sideme tüüpe ja iseärasusi, kirjeldab elemendi aatomi elektronstruktuuri	Nimetab kvantoptika põhimõisteid ning kirjeldab vähemalt 1 nähtus ja rakendus	Nimetab kvantoptika põhimõisteid ja kirjeldab vähemalt 2 nähtust ning toob näiteid nende kasutamisel	Nimetab ja võrdleb kvantoptika põhimõisteid ja kirjeldab vähemalt 3 nähtust ning toob näiteid nende kasutamisel
	Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) FÜÜSIKA LAINE- JA KVANTOPTIKA (4h) Laine- ja kvantoptika põhimõisted ja nähtused. Laine- ja kvantoptika rakendused		
17) Kirjeldab aatomiehituse põhiseisukohti ja perioodilisussüsteemi seaduspärasusi, kirjeldab keemilise sideme tüüpe ja iseärasusi, kirjeldab elemendi aatomi elektronstruktuuri	Selgitab elektronskeemide põhjal elementide aatomiehitust (esimese nelja perioodi piires) ja teeb nende põhjal järeldusi Kirjeldab elektronide paiknemist aatomi välises elektronkihis sõltuvalt elemendi asukohast perioodilisustabelis (A-rühmade elementide korral)	Selgitab elektronskeemide põhjal elementide aatomiehitust (A- ja B-rühmade piires) ja teeb nende põhjal järeldusi Selgitab A-rühmade elementide metallilisuse ja mittemetallilisuse muutumist perioodilisustabelis seoses aatomi ehituse muutumisega	Selgitab elektronvalemite põhjal elementide aatomiehitust (A ja B rühmade piires) ja teeb nende põhjal järeldusi Määrab A- ja B -rühmade keemiliste elementide maksimaalseid ja minimaalseid oksüdatsiooniastmeid elemendi asukoha järgi perioodilisustabelis ning koostab elementide tüüpühendite valemeid
	Selgitab tüüpiliste näidete varal kovalentse, ioonilise, metallilise ja vesiniksideme olemust	Kirjeldab kovalentse sideme polaarsust, lähtudes sidet moodustavate elementide asukohast perioodilisustabelis	Kirjeldab keemiliste sidemete ja molekulide vastastiktoime (ka vesiniksideme) mõju ainete omadustele
18) Määrab põhilisi oksüdatsiooniastmeid, klassifitseerib anorgaanilised ained aineklassidesse	Määrab aine valemi põhjal tema koostiselementide oksüdatsiooniastmeid ning koostab elemendi oksüdatsiooniastme alusel vastava oksiidide valemi ja nimetuse	Seostab A-rühmade elementide metalliliste ja mittemetalliliste omaduste (elektronegatiivsuse) muutumist perioodilisustabelis aatomiehituse muutumisega	Seostab A- ja B - rühmade elementide metalliliste ja mittemetalliliste omaduste (elektronegatiivsuse) muutumist perioodilisustabelis aatomiehituse muutumisega
	Tunneb valemi järgi happeid, hüdroksiide (kui tuntumaid aluseid) ja soolasid ning koostab hüdroksiidide ja soolade nimetuste	Määrab A-rühmade keemiliste elementide põhilisi oksüdatsiooniastmeid elemendi asukoha	Määrab A- ja B-rühmade keemiliste elementide põhilisi oksüdatsiooniastmeid elemendi asukoha järgi perioodilisustabelis

	alusel nende valemeid (ja vastupidi)	järgi perioodilisustabelis ning koostab elementide tüüpühendite(oksiidide, vesinikuühendite, hapnikhapete, hüdroksiidide ja lihtsoolade) valemeid	ning koostab elementide tüüpühendite (oksiidide, vesinikuühendite, hapnikhapete, hüdroksiidide, liht- ja vesiniksoolade) valemeid
	Koostab ning tasakaalustab lihtsamat hapete ja aluste vaheliste reaktsioonide võrrandeid Lahendab arvutusülesandeid massi-, ruumala kohta abimaterjaliga	Koostab reaktsioonivõrrandeid lihtainete ja ühendite iseloomulike reaktsioonide kohta (õpitud reaktsioonitüüpide) piires Lahendab arvutusülesandeid massi-, ruumala kohta.	Koostab skeemreaktsioone anorgaaniliste ainete üleminekute kohta Lahendab reaktsioonivõrranditel põhinevaid arvutusülesandeid, arvestades lähteainetes esinevaid lisandeid, reaktsiooni saagist ja kadu, põhjendab lahenduskäiku loogiliselt ning teeb arvutustulemuste põhjal järeldusi ja otsustusi.
19) Iseloomustab elemendi metallilisust ja mittemetallilisust, lähtudes elemendi asukohast perioodilisustabelis	Kirjeldab metallide ja mittemetallide füüsikalisi omadusi Nimetab õpitud metallide keemilisi omadusi vastava elemendi asukohaga perioodilisustabelis ja pingereas, koostab vastavaid reaktsioonivõrrandeid (metalli reageerimine mittemetalliga, veega, lahjendatud happe ja soolalahusega) kasutades abimaterjale	Võrdleb metallide ja mittemetallide füüsikalisi omadusi Seostab tuntumate metallide ja mittemetallide ning nende tüüpühendite keemilisi omadusi vastava elemendi asukohaga perioodilisustabelis, metallide korral ka asukohaga pingereas	Seostab õpitud metallide keemilisi omadusi vastava elemendi asukohaga perioodilisustabelis ja pingereas, koostab vastavaid reaktsioonivõrrandeid (metalli reageerimine mittemetalliga, veega, lahjendatud happe ja soolalahusega) ilma abimaterjalita
	Kirjeldab metallide korrosiooni, korrosiooni liike, korrosiooni tõrje võimalusi. Nimetab tuntumaid metallide sulameid.	Põhjendab korrosiooni ja metallide tootmise vastassuunalist energeetilist efekti, võrdleb keemilist ja elektrokeemilist korrosiooni kirjeldab korrosioonitõrje võimalusi Kirjeldab õpitud metallide ja nende sulamite rakendamise võimalusi praktikas	Analüüsib metallidega seotud redoksprotsesside toimumise üldisi põhimõtteid (nt elektrolüüsi, korrosiooni ja keemilise vooluallika korral) Analüüsib metallide tootmisega seotud keskkondlikke, majanduslikke ja poliitilisi probleeme
	Eristab elektrolüüte ja mitteelektrolüüte kasutades selleks abivahendeid (konspekti) ja koostab lihtsaid ioonvõrrandeid	Eristab elektrolüüte ja mitteelektrolüüte, tugevaid ja nõrku elektrolüüte ning koostab hapete, hüdroksiidide ja soolade	Analüüsib ionide vaheliste reaktsioonide kulgemise tingimusi vesilahustes ning koostab vastavaid reaktsioonivõrrandeid

		dissotsiatsioonivõrrandeid	(molekulaarsel ja ioonsel kujul) Seostab hapete, aluste ja soolade lahuste omadusi nende rakendusvõimalustega praktikas, sh igapäevaelus
	Kirjeldab tuntumate mittemetallide ning nende tüüpühendite keemilisi omadusi vastava elemendi asukohaga perioodilisustabelis	Koostab õpitud mittemetallide ja nende ühendite iseloomulike reaktsioonide võrrandeid	Kirjeldab ja analüüsib õpitud mittemetallide ja nende ühendite tähtsust looduses ja/või rakendamise võimalusi praktikas
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) KEEMIA	AATOMI JA MOLEKULI EHITUS JA MUDELID (16h) Keemilised elemendid Maal. Keemiline side. Anorgaanilised aineklassid. Metallid ja mittemetallid		
Keskond ja keskkonna kaitsmine			
20) Kirjeldab loodusteaduste ning tehnoloogia arengu positiivseid ja negatiivseid külge, toob näiteid loodusteaduste tehnoloogia ja ühiskonna vahelistest seostest	Nimetab loodusteaduste ning tehnoloogia arengu positiivseid ja negatiivseid külge, kirjeldab ja toob näiteid loodusteaduste tehnoloogia ja ühiskonna vahelistest seostest. Hindab tuuma-, kiirgus- ja/või kosmosetehnoloogiatega kaasnevaid keskkonna ja/või personaalriske ning nende minimeerimise võimalusi		
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) FÜÜSIKA	FÜÜSIKA JA KESKKOND (3h + 5h iseseisev töö) Impulsi jäävuse seadus looduses ja tehnikas. Energia jäävuse seadus looduses ja tehnikas. Erinevate kiirguste liigid ja nende mõju organismile		
21) Kirjeldab olulisemaid keskkonnaprobleeme nii globaalses kui ka lokaalses kontekstis, põhjendab loodusliku mitmekesisuse kaitsmise vajalikkust	Analüüsib inimtegevuse osa liikide hävimises ning suhtub vastutustundlikult enda tegevusesse looduskeskkonnas, selgitab bioloogilise mitmekesisuse kaitse olulisust, teadvustab looduse, tehnoloogia ja ühiskonna vastastikuseid seoseid ning põhjendab säästva arengu tähtsust isiklikul, kohalikul, riiklikul ja rahvusvahelisel tasandil, selgitab Eesti looduskaitse seaduses esitatud kaitstavate loodusobjektide jaotust, lahendab kohalikele näidetele tuginevaid keskkonnaprobleeme, arvestades teaduslikke, seadusandlikke, majanduslikke ja eetilisi seisukohti		
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) BIOLOOGIA	GLOBALISEERUMINE JA KESKKONNAPROBLEEMID (3h + 3h iseseisev töö) Bioloogilise mitmekesisuse kaitse vajadus ja meetmed. Loodus- ja keskkonnakaitse nüüdisaegsed suunad Eestis ning maailmas. Eesti keskkonnapoliitikat kujundavad riiklikud kokkulepped ja riigisisised meetmed		
22) Kirjeldab erinevate ökoloogiliste tegurite mõju	Nimetab peamisi ökoloogilisi tegureid (abiootilisi, biootilisi ja antropogeenseid) Kirjeldab biootiliste tegurite mõju organismidele erinevates kooslusvormides		

organismidele, toob näiteid ja selgitab ökosüsteemides valitsevaid suhteid	Kirjeldab ning koostab skemaatilisi jooniseid ja mõistekaarte toitumissuhetest ökosüsteemis Koostab biosfääri läbiva energiavoo muutuste skemaatilisi jooniseid
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) BIOLOOGIA	ELUKESKKOND JA SELLE SÜSTEEMID (3h) Ökoloogilised tegurid sh organismide omavahelised suhted. Ökosüsteemid ja selle muutused
23) Väldib ja vähendab keskkonda kahjustavat tegevust ning kasutab säästlikult ja ohutult reaktiive nii laboris kui ka argielus	Arutleb nafta ja kütuste poliitilise hetkeseisu üle maailmas, tuginedes teadmistele nafta tootmisest ja töötlemisest ning naftasaaduste kasutamisest Selgitab kütuste, sh autokütuste erinevusi koostise, efektiivsuse, keskkonnaohutlikkuse jne seisukohast Selgitab keemiatoodete, sh ravimite hinna kujunemist Selgitab halogeeniühendite, fenoolide jt saasteainete toimet keskkonnale ning inimesele
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) KEEMIA	TEHNOLOOGILINE KESKKOND (2h + 4h iseseisev töö) Kütused ja nafta. Orgaaniline keemia tööstus. Tehis - ja looduslikud ained
Loodusteaduste rakendusvõimalusi	
24) Leiab iseseisvalt usaldusväärset loodusteaduslikku informatsiooni ja kasutab seda erinevate ülesannete lahendamisel	Kirjeldab teaduse ning tehnoloogia võimalusi ja piiranguid ühiskonna heaolu ja majanduse arengu tagamiseks, kogub ja analüüsib infot, eristab vajalikku infot ülearusest, olulist infot ebaolulisest ning usaldusväärset infot infomürast
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) FÜÜSIKA	PILK TEADUSE JA TEHNIKAMAAILMA (3h + 5h iseseisev töö) Uurimustöö „Füüsika rakendused“
25) Toob näiteid biotehnoloogia rakendusvõimalustest, toob välja nakkushaiguste levimisviise ning nimetab vältimise võimalusi, kasutab erinevaid teabeallikaid vastavasisulise informatsiooni	Nimetab geenitehnoloogia rakendamise kaasnavaid teaduslikke, seadusandlikke, majanduslikke ja eetilisi probleeme Nimetab geneetika ja geenitehnoloogiaga seotud teadusharusid ning elukutseid Seostab AIDSi haigestumist HIVi organismisisese toimega Võrdleb viirus- ja bakterhaigustesse nakatumist, organismisisest toimet ja ravivõimalusi ning väärtustab tervislikke eluviise, et vältida nakatumist Toob näiteid viiruste ja bakterite geenitehnoloogiliste rakenduste kohta

hankimiseks, hindab selle usaldusväärust			
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) BIOLOOGIA	LOODUSTEADUSTE RAKENDUSVÕIMALUSI (3h + 3h iseseisev töö) Geen- ja biotehnoloogia. Transgeensed organismid. Nakkushaigused ja nende vältimine		
26) Kirjeldab ja võrdleb orgaanilisi aineid juhtides orgaanilise keemia sõlmküsimustele (nomenklatuur, füüsikalised omadused, keemilised omadused) tähelepanu erinevate aineklasside kaudu, tunneb erinevate argielus ja looduses tähtsust omavate molekulide koostises ära õpitavate aineklasside funktsionaalrühmad	Rakendab süstemaatilise nomenklatuuri põhimõtteid lihtsaimate süsivesinike korral (koostab valemi põhjal nimetuse ja nimetuse põhjal struktuurivalemi)	Kasutab erinevaid molekuli kujutamise viise (lihtsustatud struktuurivalem, tasapinnaline ehk klassikaline struktuurivalem, molekuli graafiline kujutis)	Selgitab struktuuri ja omaduste seoseid õpitu tasemel Selgitab ning võrdleb gaasiliste, vedelate ja tahkete (orgaaniliste) materjalide põlemist ning sellega kaasneva võivaid ohtusid
	Toob lihtsamaid näiteid õpitud ühendiklasside (halogeeniühendid, alkoholid, küllastumata süsivesinikud, karbonüülühendid ja karboksüülhapped) kohta struktuurivalemite kujul	Määrab molekuli struktuuri põhjal aine kuuluvuse (õpitud aineklasside piires) Kirjeldab molekuli struktuuri vaatluse põhjal aine üldisi füüsikalisi omadusi (suhtelist lahustuvust ja keemistemperatuuri);	Selgitab orgaaniliste ühendite vees lahustuvuse erinevusi, kasutades ettekujutust vesiniksidemest jt õpitud teadmisi Võrdleb alkoholide, aldehüüdide (sh sahhariidide), fenoolide ja karboksüülhapete redoksomadusi ning teeb järeldusi nende ainete püsivuse ja füsioloogiliste omaduste kohta
	Selgitab alkoholijoobega seotud keemilisi protsesse ja nähtusi ning sellest põhjustatud sotsiaalseid probleeme Selgitab halogeeniühendite, fenoolide jt saasteainete toimet keskkonnale ning inimesele.		
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) KEEMIA	LOODUSTEADUSTE RAKENDUSVÕIMALUSI (16h) Süsiniku aatomi olekud molekulis. Süsinikuühendite nimetamise põhimõtted. Struktuurivalemid. Küllastunud süsivesinikud. Halogeeniühendid. Küllastumata süsivesinikud. Areenid. Karbonüülühendid ja karboksüülhapped. Süsivesinikud ja nende derivaadid looduses ja tööstuses (tutvustavalt).		
Iseseisev töö moodulis (20h)	LOODUSTEADUSTE RAKENDUSED MUUTUVAS MAAILMAS (füüsika 10h, keemia 4h, bioloogia 6h, KOKKU 20h) ÕV: Kirjeldab loodusteaduste ning tehnoloogia rakendusi ja arengu positiivseid ja negatiivseid külge, toob näiteid loodusteaduste tehnoloogia ja ühiskonna vahelistest seostest Uurimustöö koos esitlusega (kirjeldab loodusteaduste ning tehnoloogia vähemalt 3 rakendust ning käsitleb nende rakenduste positiivseid ja negatiivseid aspekte, esitab oma uurimustöö tulemusi klassis)		
sh praktika	Puudub		
Õppemeetodid	Loeng, rühmatöö, ajurünnak, mõttega lugemine, probleemülesanne, juhtumi uurimine, uurimustöö jne		
Mooduli hinde kujunemine (hindekriteeriumid, kokkuvõtva	Mooduli hinne kujuneb õppetöökalendris määratud perioodi hinnete põhjal. Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb õpiväljundite omandamisel tehtud tööde (kontrolltööd, iseseisev töö jms) kaalutud hinnete keskmisena, võttes aluseks õppetööst osavõtu ja		

hinde kujunemine)	protsessihinded, mis tõendavad mooduli väljundite omandamist ja võimaldavad hinnata õppija individuaalset arengut
sh hindamismeetodid	Esitlus, essee, konspekt, testid, kontrolltööd, uurimus, probleemi lahendamine jne
Õppematerjal	<p><u>Põhimaterjal:</u> moodle.e-ope.ee</p> <p><u>Täiendav materjal:</u> Füüsika osa</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Jaaniste, J. (1999) Füüsika XII klassile. Kosmoloogia. Tallinn: Koolibri (http://opik.obs.ee/) 2) Pärnmäe, E. (2002) Füüsika õpik kutsekoolidele. Tartu 3) Peil, I. (2003) Füüsika X klassile. Mehaanika. Tallinn: Koolibri 4) Susi, J., Lubi, L. (2003) Füüsika X klassile. Soojusõpetus. Tallinn: Koolibri 5) Tarkpea, K. (1997) Füüsika XI klassile. 1. osa. Elekter ja Magnetism. Tallinn: Koolibri 6) Tarkpea, K. (2008) Füüsika XI klassile. 2. osa. Elektromagnetism. Tallinn: Koolibri 7) Voolaid, H. (2008) Füüsika XI klassile. Optika. Tallinn: Koolibri 8) Käämbre, H. (1998) Füüsika XII klassile. Aatom. Molekul. Kristall. Tallinn: Koolibri 9) Ainsaar, A. (1996) Füüsika XII klassile. Tallinn: Koolibri 10) Kask, M., Reemann, M. (1997) Füüsika ülesannete kogu gümnaasiumile. Tallinn: Koolibri <p>Bioloogia osa</p> <ol style="list-style-type: none"> 11) T. Sarapuu. (2003) Bioloogia gümnaasiumile 1.osa Tartu: Eesti Loodusfoto 12) M. Viikmaa. U. Tartes (2008) Bioloogia gümnaasiumile II Tartu: Eesti Loodusfoto 13) T. Sarapuu M. Viikmaa I. Puura (2006)Bioloogia IV Tartu: Eesti Loodusfoto 14) H. Järvalt (2003) Bioloogia lühikursus gümnaasiumile Tallinn: Avita 15) S. Laos K. Praakli U.Tokko Töövihikud gümnaasiumile 1,2,4 kursus Tartu: Eesti Loodusfoto <p>Keemia osa</p> <ol style="list-style-type: none"> 16) E. Külmanurm (2006) Keemia kutsekoolidele Kirjastus Atlex 17) A. Tuulmets (2006) Orgaaniline keemia 1,2 osa Tallinn: Avita 18) L. Tamm (2008) Üldine ja anorgaaniline keemia. Õpik gümnaasiumile Tallinn: Avita 19) H. Karik (2000) Üldine keemia Tallinn: Koolibri 20) N. Katt (2002) Keemia lühikursus gümnaasiumile Tallinn: Avita 21) L. Paaver (2003) Keemia ülesanded gümnaasiumile Tallinn: Avita 22) L. Karolin (2002) Orgaanilise keemia ülesanded Tallinn: Avita 23) L. Karolin (2007) Üldise ja anorgaanilise keemia harjutustik 1, 2 osa Tallinn: Avita 24) L. Paaver J. Vene (2003) Keemia testid gümnaasiumile Tallinn: Avita

	25) Seinatabelid Geograafia osa			
	26) http://www.hariduskeskus.ee/opiobjektid/loodus			
	27) http://geoeducation.info/geomoodulid/			
	28) https://moodle.e-ope.ee/			
	29) YouTube Education -> http://www.youtube.com/channel/UC3yA8nDwraeOfnYfBWun83g			
Mooduli number	11			
Mooduli nimetus	SOTSIAALAINED			
Mooduli maht (EKAP/ tundides)	sh auditoorne töö (EKAP/ tundides)	sh praktiline töö (EKAP/ tundides)	sh praktika (EKAP/ tundides)	sh iseseisev töö (EKAP/ tundides)
7 /182	6 /158	0	0	1 /24
Õpetajad	S. Kiveste; A. Raven, A. Laaneväli, L. Paluveer, M. Maksõmiv, E. Kirotbek			
Nõuded mooduli alustamiseks	Põhikoolis omandatud või sellele vastavad teadmised ja oskused			
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õppija omab loodusteaduslikku maailmapilti, väärtustab ja järgib jätkusuutliku arengu põhimõtteid			
Õpiväljund(id)	Hindamiskriteeriumid (lävendid)			
	Rahuldav/arvestatud	Hea		Väga hea
I. MINA JA TERVIS				
1) Hindab enda kehalist vormi tervise seisukohalt ja teab, kuidas seda hoida ja parandada kutsealal töötades.	1. Võtab osa kehalise kasvatus tundidest. 2. Kirjutab referaadi :“Kehalise aktiivsuse mõju inimese tervisele ja töövõimlemise vajalikkus kutsealal töötades“. 3. Sooritab üldfüüsilist vormi näitavad harjutused- kiirus, jõud, hüppevõime, paindumus.	1. Võtab osa 70% kehalise kasvatus tundidest. 2. Kirjutab referaadi: “Kehalise aktiivsuse mõju inimese tervisele ja töövõimlemise vajalikkus kutsealal töötades“. 3. Sooritab üldfüüsilist vormi näitavad harjutused- kiirus, jõud, hüppevõime, paindumus.	1. Võtab osa 85-90% kehalise kasvatus tundidest. 2. Kirjutab referaadi :“Kehalise aktiivsuse mõju inimese tervisele ja töövõimlemise vajalikkus kutsealal töötades“. 3. Sooritab üldfüüsilist vormi näitavad harjutused - kiirus, jõud, hüppevõime, paindumus.	
2) On valmis abistama ja julgustab oma kaasõpilasi harjutuste sooritamisel, arvestab	Treenib ja sooritab akrobaatiliste harjutuste (tirelid, sild, poolspagaat, rõhtseis) kava mittetäiuslikult, treenib ja sooritab harjutuste vabakava	Treenib ja sooritab akrobaatiliste harjutuste kava mõne pisiveaga, treenib ja sooritab harjutuste vabakava mõne pisiveaga,	Treenib ja sooritab akrobaatilise ja vabakava veatult, selgitab harjutuste koosmõju, eriti koordinatsiooniharjutuste mõju erinevatele lihasgruppidele, treenides ja kavu esitades	

ohutusnõuetega harjutuste, kavade treenimisel.	mittetäiuslikult, harjutuste treenimisel arvestab ohutusnõuetega.	treenides ja kavu esitades arvestab ohutusnõuetega	arvestab ohutusnõuetega.
3) Rakendab ohutu treenimise põhimõtteid ja oskab valida endale sobivaid koormusi.	Omandab sulgpalli-, võrk- ja korvpallimängu algteadmised ja esmase mängutehnika	Omandab sulgpallimängu servi, vajaliku liikumise mänguks, erinevad söödud, treenib ja omandab võrk- ja korvpallimänguks vajalikud tehnikaelemendid.	Omandab sulgpallimängu servi, liikumise mänguks, palli vastuvõtmise osavuse, mängu käigus erinevate söötude, löökide kasutamise, on omandanud võrk- ja korvpallimänguks tehnikaelemendid ja oskab juhendada ka teisi.
4) Spordib iseseisvalt tervist kahjustamata, kasutab sobivat koormust ning treeningujärgset taastumist soodustavaid harjutusi.	Omandab tervisejooksu-, kepikõnni tehnika ja tunnetab sobilikku koormust ning jälgib pulsisagedust, järgides ohutusnõudeid ja vajalikke venitusharjutusi treeningu lõpus.		
5) Tegeleb sihiteadlikult üldfüüsilise vormi tugevdamisega, võtab osa kehalise kasvatus tundidest, tegeleb tervisespordiga või mõne meelepärase spordiala treeningutega.	1. Osaleb 65% tundidest ja koostab referaadi „Sport minu elus, kehakultuuri ja spordi osatähtsus ühiskonnas.“ 2. Sooritab üldfüüsilise vormi harjutuse (vastupidavus)	1. Osaleb 80% tundides ja koostab referaadi “Sport minu elus, kehakultuuri ja spordi osatähtsus ühiskonnas.” 2. Sooritab üldfüüsilise vormi harjutuse (vastupidavus)	1. Osaleb 90% ulatuses tundides ja koostab referaadi „Sport minu elus.“ 2. Sooritab üldfüüsilise vormi harjutuse (vastupidavus)
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) 49 tundi (sh iseseisev töö 6 tundi). KEHALINEKASVATUS	KERGEJÕUSTIK. Kiirjooks 100m, krossijooks 1000m, pallivise, kaugushüpe (8 t). KEPIKÕND. Tehnika omandamine. Distsantsi läbimine, matk (4 t). ÜLDFÜÜSILINE ETTEVALMISTUS. Treening ringmeetodil. Üldfüüsilise ettevalmistuse harjutused, treeningud kooli jõusaalis (10 t). VÕIMLEMINE. Harjutuste kavad (akrobaatika, vabakava, vahendiga kava) - hindeline, rivi- ja korraharjutused (8 t). SPORTMÄNGUD. Sulgpall, võrkpall, korvpall (13 t). Iseseisev töö (6 t) – Referaat :“Sport minu elus, kehakultuuri ja spordi tähtsus ühiskonnas.“ Treenib kooli jõusaalis või meelepärasel spordialal, tegeleb tervisespordiga 1-2 korda nädalas.		
6) Mõistab seksuaalsuhete seotust armastusega ning turvalise ja vastastikku rahuldust pakuva	Sõnastab seksuaalsusega seonduvaid riske ja tagajärgi ning nimetab neid. Annab ülevaade seksuaalkäitumise normidest noorukieas ning kirjeldab seksuaalsuhete psühholoogiat ja bioloogiat.		

seksuaalkäitumise põhimõtteid	
7) Hindab adekvaatselt ennast ning oma teadmisi, ning mõistab, kuidas saab toetada inimeste vaimset tervist.	Analüüsib iseseisvalt enda isiksust ja kirjeldab enda tugevusi ja nõrkusi, lähtudes erinevatest rollidest ja kohustusest ühiskonnas . Sõnastab vaimse tervise tähenduse ning selle mõjufaktorid.
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) INIMESEÕPETUS (maht 3h)	PÜSISUHE (5 h) - Suhted teiste inimestega. Armastuse olemus ja liigid. Seksuaalsuhted. Turvaline seksuaalkäitumine.
II. MINA TEISE ÜHISKONNA LIIKMENA – ERINEVAD RIIGID JA ÜHISKONNAKORRALDUSED	
8) Mõistab ühiskonnas esinevaid nähtusi, protsesse ja konflikte ning selgitab nende seost ja vastastikust mõju.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Selgitab nüüdisühiskonna kujunemist, struktuuri ja korraldust. 2. Arutleb teiste rahvaste kommete, traditsioonide ja religiooni ning nende omavaheliste konfliktide teemadel 3. Selgitab Eesti rolli NATOs, ELs ja ÜROs. 4. Põhjendab inimeste ja riikide jätkusuutliku käitumise vajalikkust, pakub välja tegevused selle saavutamiseks, nimetab konkreetseid riike ja nende tegevusi eesmärgi saavutamisel. 5. Kasutab teabeallikaid sh geograafilisi, poliitilisi ja topograafilisi kaarte info leidmiseks ja rakendamiseks, määrab enda asukohta kaardil, kasutades koordinaatide süsteemi, mõõdab vahemaid ja määrab asimuuti.
9) Mõistab kultuurilise mitmekesisuse ning demokraatia ja selle kaitsmise tähtsust ning jätkusuutliku arengu vajalikkust, aktsepteerides erinevusi.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Määratleb Eesti ajaloo olulisemad pöördepunktid sündmused muinasajast tänapäevani, paigutades tähtsamad Eesti ajaloo ja kultuuri sündmused õigesse ajaperioodi ja Euroopa ning maailma ajaloo konteksti. 2. Kirjeldab poliitilisi ideoloogiaid ja selgitab nende erisusi, lähtudes Eesti poliitmaastikust. 3. Selgitab inimõiguste olemust ja vajalikkust, analüüsib inimõiguste tähenduse muutumist 20.-21. sajandil ning toob näiteid üksikisiku põhiõiguste muutumisest ajaloo vältel 4. Orienteerub ja teeb vahet erinevate kultuuride inimõigustes, toob näiteid ja seostab erinevaid kultuure seal aktsepteerivates inim- ja kodanikuõigustes .
10) Hindab üldinimlikke väärtusi, nagu vabadus, inimväärikus, võrdõiguslikkus, ausus, hoolivus, sallivus, vastutustunne, õiglus, isamaalisus ning lugupidamine enda, teiste ja keskkonna vastu.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Toob asjakohaseid näiteid sotsiaalainetes käsitletavate ja ühiskonnas esinevate nähtuste omavaheliste seoste kohta. 2. Arutleb teiste rahvaste kommete, traditsioonide ja religiooni ning nende omavaheliste konfliktide teemadel. 3. Iseloomustab demokraatliku valitsemiskorralduse toimemehhanisme Eesti ja Euroopa Liidu näitel. 4. Selgitab inimõiguste olemust ja nende vajalikkust, analüüsib inimõiguste tähenduse muutumist 20.-21. sajandil ning toob näiteid üksikisiku põhiõiguste muutumisest ajaloo vältel.

Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) AJALUGU JA ÜHISKOND (maht 6h)	Ühiskonna areng ja moderniseerumine, info- ja teadmusühiskonna kujunemine (2h) Ühiskonnaelu reguleerivad normid ja väärtused (2h) Eesti ja Euroopa rahvastiku muutumine ajas ja selle põhjused (2h)
11) Iseloomustab riigi ja ühiskonna kujunemist ning eripärasid, lähtudes kaardimaterjalist ja statistilistest näitajatest.	Teab riigi mõistet, oskab nimetada riiki moodustavaid elemente, selgitab geograafilise asendi mõju riigile, märgib kaardile Euroopa riigid, sealhulgas ka mõningaid maailma suurriike ning teab nende pealinnu. Teab riikide arengutaset iseloomustavaid põhilisi statistilisi näitajaid, nimetab erinevaid riigitüüpe, liigitab etteantud materjali alusel riike arenenud riikideks ja arenguriikideks ning oskab neid võrrelda, nimetab tootmisviise ja seostab neid ühiskonna arengu etappidega, toob näiteid.
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) INIMGEOGRAAFIA (maht 6 h)	ORGANISEERITUD RUUM JA ÜHISKOND (6 h) Riik kui maailmaruumi üksus ja selle elemendid; Riikide liigitamine arengutaseme ja panuse järgi maailmamajandusse; Riikide arengutaseme mõõtmine ja eri arengutasemega riigid; Ühiskonna areng ning ruumiline korraldus.
12) Analüüsib perekonna osa ühiskonna arengus ja ühiskondlike tingimuste mõju perekonna toimimisele.	Arutleb, kuidas perekond on muutunud ühiskonna arengu vältel ning kuidas ühiskondlikud normid mõjutavad ja reguleerivad perekonna liikmete elu.
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) INIMESEÕPETUS (maht 3h)	PEREKOND KUI ÜHISKONNA OSA (5 h) Perekonna eri vormid. Suhted ja rollid perekonnas. Perekonna funktsioonid.
III. MINU PEREKOND/SUGULASED/TUTTAVAD TAASISEISESVUNUD EESTIS	
13) Analüüsib perekonna osa ühiskonna arengus ja ühiskondlike tingimuste mõju perekonna toimimisele.	1. Selgitab inimõiguste olemust ja nende vajalikkust, analüüsib inimõiguste tähenduse muutumist 20.-21. sajandil ning toob näiteid üksikisiku põhiõiguste muutumisest ajaloo vältel. 2. Arutleb teiste rahvaste kommete, traditsioonide ja religiooni ning nende omavaheliste konfliktide teemadel.
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) AJALUGU (maht 8h)	Tänapäeva Eesti ühiskonnakorraldus (4h). Inimõigused (4h)

14) Hindab üldinimlikke väärtusi, nagu vabadus, inimväärikus, võrdõiguslikkus, isamaalisus ning lugupidamist teiste ja ühiskonna vastu	Iseloomustab demokraatliku valitsemiskorralduse toimemehhanisme Eesti ja Euroopa Liidu näitel.
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) ÜHISKONNAÕPETUS (maht 8h)	Eesti kodaniku õigused ja kohustused (4h). Tänapäeva Eesti ühiskonnakorraldus (4h)
IV. MINU ÕIGUSED JA KOHUSTUSED	
15) Hindab üldinimlikke väärtusi, inimväärikust, sallivust, õiglust, paneb tähtsuse järjekorda üldinimlikke väärtusi, nagu vabadus, inimväärikus, võrdõiguslikkus, ausus, sallivus, vastutustunne	Selgitab nüüdisühiskonna kujunemist, struktuuri ja korraldust Selgitab inimõiguste olemust ja nende vajalikkust, analüüsib inimõiguste tähenduse muutumist 20.-21. sajandil ning toob näiteid üksikisiku põhiõiguste muutumisest ajaloo vältel
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) ÜHISKONNAÕPETUS (maht 12h)	Ühiskonnaelu reguleerivad normid ja väärtused (4h). Inimõigused (4h). Eesti kodaniku õigused ja kohustused (4h).
16) Mõistab pere majanduselu korraldamisega kaasnevaid probleeme.	Kirjeldab iseseisvalt oma majanduslikke vajadusi lähtudes ressursside piiratusest. Selgitab iseseisvalt, kuidas vähendada pere kulutusi ja suurendada sissetulekut. Koostab juhendi alusel enda leibkonna ühe kuu eelarve.
17) Tunneb abielu ja perekonna psühholoogilist, füsioloogilist, majanduslikku ja seadusandlikku külge.	Analüüsib iseseisvalt registreeritud ja vabaabielu võimalikke eeliseid ning puudusi. Toob elulisi näiteid. Kirjeldab iseseisvalt abielu perioode ning abieluga kohanemist ja rahulolu mõjutavaid tegevusi. Orienteerub õigusaktides, kasutades erinevaid infoallikaid ja .... Nimetab põhilisi abielu ja laste elu reguleerivaid seadusi ja rakendab neid praktilistes töödes, kasutades erinevaid infoallikaid.
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides)	PEREKOND JA ARGIELU (8h) Abielu- ja perekonna seadusandlik külg. Abielu tavad ja kombed. Abielu perioodid. Abielusuhetest tulenevaid õigused ja kohustused.

INIMESEÕPETUS (maht 8 ,sh iseseisva töö maht 2h)	Rollide jaotamine peres. Pere eelarve. Perekonna majanduselu ja õigusaktid.
V. TEEKOND LÄBI AJA	
18) Mõistab kultuurilise mitmekesisuse ning demokraatia ja selle kaitsmise tähtsust ning jätkusuutliku arengu vajalikkust, aktsepteerides erinevusi	Määratleb Eesti ajaloo olulisemad pöördepunktid sündmused muinasajast tänapäevani, paigutades tähtsamad Eesti ajaloo ja kultuuri sündmused õigesse ajaperioodi ja Euroopa ning maailma ajaloo konteksti Selgitab nüüdisühiskonna kujunemist, struktuuri ja korraldust.
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) AJALUGU (maht 12h)	Ajalooallikad ja allikakriitika (3h). Ajaloo periodiseerimine (3h). Ühiskonna areng ja moderniseerumine, info- ja teadmusühiskonna kujunemine (4h).
19) Iseloomustab demokraatliku valitsemiskorralduse toimemehhanisme Eestis ja Euroopa Liidus	Selgitab Eesti rolli NATOs, ELs ja ÜROs Selgitab nüüdisühiskonna kujunemist, struktuuri ja korraldust
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) ÜHISKONNAÕPETUS (maht 8h)	Ühiskonna areng ja moderniseerumine, info- ja teadmusühiskonna kujunemine (4h). ÜRO, NATO ja EL asutamine ja funktsioonid tänapäeval (4h).
20) Teab perekonnavormide mitmekesisust, analüüsib perekonna tähendust minevikus ja tänapäeva kontekstis.	Omab ühtset ülevaadet perekonna ajaloost. Kirjeldab perekonna funktsioone ja pereliikmete rolle minevikus ja tänapäeva kontekstis.
21) Kirjeldab lapse sünniga kaasnevaid elumuutusi pereliikmete jaoks ning selgitab erinevate kasvatusstiilide võimalikku mõju lapse arengule.	Selgitab lapse arengu põhiküsimusi ja lapsevanema rolli lapse kasvatamises, toob näiteid. Kirjeldab lapse arengu etappe ja toob erinevaid näiteid elust. Nimetab iseseisvalt erinevaid kasvatusstiile ning seletab nende mõju lapse arengule.

Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) INIMESEÕPETUS (maht 6h, iseseisva töö maht 2h)	MUISTSEST PEREST TÄNAPÄEVA PEREKONNANI (8h) Perekonna ajaloost. Tänapäeva perekond Eestis. Perekonna minevik, olevik ja tulevik. . Kooseluvormid. Perekonna eri vormid. Suhted ja rollid perekonnas. Vanemate roll ja vastutus lapse kasvatajana. Vanemate kasvatusstiilid. Lapse areng ja vanema osa selles.
22) Iseloomustab ruumi mõju inimestele ja kultuurile, kujundades aktsepteerivat suhtumist kultuurilisse mitmekesisusse.	Omab ülevaadet ruumilistest variatsioonidest kultuurirühmade vahel ning nende ruumilisest toimimisest ühiskonnas, mõistab kultuurilist mitmekesisust. Teab kultuuriturismi positiivseid ja negatiivseid külgi ning suhestab neid ühiskonna ja majandusega.
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) INIMGEOGRAAFIA (maht 2h)	KULTUURITURISM (2 h) Eesti rahvuslik koosseis ja selle kujunemine. Rahvuslik mitmekesisus Euroopas.
VI. MAJANDUS JA RAHVASTIK	
23) Toob näiteid üleilmastumise mõjust Eestis ja maailmas, nimetab majandusliku ja kultuurilise arengu põhjusi	Määratleb Eesti ajaloo olulisemad pöörded sündmused muinasajast tänapäevani, paigutades tähtsamad Eesti ajaloo ja kultuuri sündmused õigesse ajaperioodi ja Euroopa ning maailma ajaloo konteksti
24) Näitab kaardil Euroopa Liidu ja NATO riike, nimetab nende pealinad	Kasutab teabeallikaid sh geograafilisi, poliitilisi ja topograafilisi kaarte info leidmiseks ja rakendamiseks, määrab enda asukohta kaardil, kasutades koordinaatide süsteemi, mõõdab vahemaid ja määrab asimuuti
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) AJALUGU (maht 8h)	Arengumaad ja arenenud riigid (4h). Maailma rassiline, rahvuslik ja religioosne mitmekesisus (4h).
25) Väärtustab kultuurilist mitmekesisust, on salliv teiste rahvaste kommete, traditsioonide ja religiooni suhtes.	Arutleb teiste rahvaste kommete, traditsioonide ja religiooni ning nende omavaheliste konfliktide teemadel
	Kirjeldab poliitilisi ideoloogiaid ja selgitab nende erisusi, lähtudes Eesti poliitmaastikust
Teemad, alateemad (arvestuslik	Eesti ja Euroopa rahvastiku muutumine ajas ja selle põhjused (4h). Maailma rassiline, rahvuslik ja religioosne mitmekesisus (4h). Eesti

maht tundides) ÜHISKONNAÕPETUS (maht 12h)	ja Euroopa rahvastiku muutumine ajas ja selle põhjused (4h).
26) Iseloomustab ja analüüsib paiknemise ja ruumi mõju majanduslikele tegevustele ning rahvastiku protsessidele, kasutades selleks nii geograafilist kaardiandmestikku kui ka statistilisi näitajaid.	Kasutades erinevaid kaardimaterjale kirjeldab koha ja ruumi mõju majanduses kasutatavatele ressursidele, nimetab põhilisi majandussektoreid, toob näiteid majanduslikust spetsialiseerumisest, nimetab ja selgitab põhilisi globaliseerumise ja regionaliseerumise mõjusid. Teab energiaallikate üldist jaotust ja oskab tuua näiteid. Omab ülevaadet ja oskab selgitada energiatootmise, tarbimise, majanduse ja keskkonna omavahelistest seostest, toob näited, võrdleb ja pakub omapoolseid lahendusi. Analüüsib kaartide ja statistiliste andmete põhjal riigi või regiooni rahvaarvu muutumist, rahvastiku paiknemist ja soolis-vanuseelist struktuuri.
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) INIMGEOGRAAFIA (maht 12h)	MAJANDUS JA RAHVASTIK (12 h) Majandusressursid ja majanduse struktuur. Globaliseerumise ja regionaliseerumise mõju majandusele. KT. Energiaallikad, nende kasutamise eelised ja puudused. Energiamaajandus ja energiaprobleemid. Eesti energiamaajandus. KT. Rahvaarv ja selle muutumine. Sündimuse, suremuse ja loomuliku iibe erinevused erinevates riikides. Rahvastiku soolis-vanusealine koosseis ja rahvastiku vananemisega kaasnevad probleemid. Ränded ja nende põhjused. Immigratsioon.
VII. RIIGIKAITSE	
27) Oskab hinnata enda kehalist vormi tervise seisukohalt ja teab, kuidas seda hoida ja parandada.	1. Osaleb 60% kehalise kasvatus tundidest. 2. Kirjutab referaadi "Kehalise aktiivsuse mõju inimese tervisele". 3. Sooritab üldfüüsilise vormi hindamise testi.
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) KEHALINE KASVATUS (maht 5h)	ÜLDFÜÜSILINE ETTEVALMISTUS . Treening ringmeetodil. Üldfüüsilise ettevalmistuse testid (3 h). RIVI- JA KORRAHARJUTUSED (2 h).
28) Kirjeldab erinevate ajaloosündmuste ja –protsesside tõlgendamise võimalusi ja põhjusi.	Põhjendab inimeste ja riikide jätkusuutliku käitumise vajalikkust, pakub välja tegevused selle saavutamiseks, nimetab konkreetseid riike ja nende tegevusi eesmärgi saavutamisel
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) AJALUGU (maht 9h)	Ühiskonnaelu reguleerivad normid ja väärtused (3h). ÜRO, NATO ja EL asutamine ja funktsioonid tänapäeval (3h).

29) Väärtustab kultuurilist mitmekesisust, on salliv teiste rahvaste kommete, traditsioonide ja religiooni suhtes	Orienteerub ja teeb vahet erinevate kultuuride inimõigustes, toob näiteid ja seostab erinevaid kultuure seal aktsepteerivates inim- ja kodanikuõigustes
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) ÜHISKONNAÕPETUS (maht 6h)	ÜRO, NATO ja EL asutamine ja funktsioonid tänasel päeval (3h). Ühiskonnaelu reguleerivad normid ja väärtused (3h).
30) Hindab adekvaatselt ennast ning oma teadmisi, ning mõistab, kuidas saab toetada inimeste vaimset tervist.	Analüüsib iseseisvalt enda isiksust ja kirjeldab enda tugevusi ja nõrkusi, lähtudes erinevatest rollidest ja kohustusest ühiskonnas . Sõnastab vaimse tervise tähenduse ning selle mõjufaktoreid.
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) INIMESEÕPETUS (maht 2h)	Ühiskonna ja kultuuri mõju inimese arengule (2 h).
Iseseisev töö moodulis	SOTSIAALAINETE ÕPIMAPI KOOSTAMINE „ÜHISKONNA ARENG GLOBALISEERUVAS MAAILMAS“ (24h) Sotsiaalainete valdkonda kuuluvate õppeainete koondtööd (referaadid, esseed jm) ning esitab õpetajate poolt etteantud nõuetele vastavalt vormistatud õpimapi.
sh praktika	puudub
Õppemeetodid	Loeng, loetud tekstist (tekstidest) kokkuvõtva teksti loomine. Meeskonnatöö, ajurünnak, mõttega lugemine, jutustamine diskussioon, juhtumi uurimine, intervjuud, ideekaart, rollimäng.
Mooduli hinde kujunemine (hindekriteeriumid, kokkuvõtva hinde kujunemine)	Mooduli hinne kujuneb õppetöökalendaris määratud perioodi hinnete põhjal (kontrolltööd, iseseisev töö jms) hinnete keskmisena, võttes aluseks õppetööst osavõtu ja protsessihinded, mis tõendavad mooduli väljundite omandamist ja võimaldavad hinnata õppija individuaalset arengut.
sh hindamise meetodid	praktiliste tööde demonstratsioon, esitlus, essee, õpimapp, testid, kontrolltööd, probleemi lahendamine.
Õppematerjal	<u>Põhimaterjal:</u> moodle.e-ope.ee <u>Täiendav materjal:</u> AJALUGU/ÜHISKONNAÕPETUS A. Adamson, S. Valdmaa. Eesti ajalugu. Koolibri 2000.

M.Laur, A.Mäesalu, T.Tannberg, U.Vent. Eesti ajalugu I osa Avita 2005
A.Pajur, T.Tannberg. Eesti ajalugu II osa. Avita 2006
Heiki Raudla. Ühiskonnaõpetus gümnaasiumile I osa – Kirjastus Avita 2010
Heiki Raudla, Kalle Kroon, Tõnu Viik. Ühiskonnaõpetus gümnaasiumile II osa – Kirjastus Avita 2010
K. Olenko, A. Toots. Ühiskonnaõpetus gümnaasiumile – Kirjastus Koolibri 2005.
M. Varik. Ühiskonnaõpetus. Ülesannete kogu. Euroopa Päevik 2011-2012

INIMESEÕPETUS

Kraav, I., jt. 2007. Perekonnaõpetus. Gümnaasiumi inimeseõpetuse õpik. Tallinn: Koolibri.
Ajakiri „Pere ja Kodu“
Leimann, J. (koostaja.) Peremajanduse ABC. 2005. Tallinna Tehnikaülikool
Perekonnaseadus (<https://www.riigiteataja.ee/akt/13330603?leiaKehtiv>)

INIMGEOGRAAFIA

1. Ainsaar, M., Jauhiainen, J. S., Raagmaa, G., Roosaare, J., Liiber, Ü., Müristaja, H. 2013. Geograafia gümnaasiumile I kursus, rahvastik ja majandus. Eesti Loodusfoto, Eesti. 136 lk.
2. Mäeltsemes, S. Geograafia gümnaasiumile I, maailma ühiskonnageograafia. 2013. Avita kirjastus, Eesti. 143 lk.
3. Mäeltsemes, S. Geograafia gümnaasiumile I, maailma ühiskonnageograafia töövihik. 2013. Avita kirjastus, Eesti. 72 lk.
4. Mäeltsemes, S. Maailma ühiskonnageograafia gümnaasiumile, I osa. 2006. Avita kirjastus, Eesti. 136 lk.
5. Mäeltsemes, S. Maailma ühiskonnageograafia gümnaasiumile, II osa. 2005. Avita kirjastus, Eesti. 161 lk.
6. http://www.lvrkk.ee/kristiina/Diana_Tandru/regionaalokonomika/index.html
7. <http://www.vkg.werro.ee/materjalid/EGCD/Opik/juhan/majanteo/alused.html>
8. <http://www.vkg.werro.ee/materjalid/EGCD/Opik/juhan/juhan.html>
9. YouTube Education -> <http://www.youtube.com/channel/UC3yA8nDwraeOfnYfBWun83g>

KEHALINE KASVATUS

„Noorsportlase harjutusvara“
Spordialade võistlusreeglid
J. Unger “Sportimisel on reeglid.“
Täienduskursuste materjalid.
R. Jalak (2007) „Tervise treening“
Olümpiamängude ajalugu 1-4 osa (2003-2006) Tallinn: Maalehe Raamat

Mooduli number	12			
Mooduli nimetus	KUNSTIAINED			
Mooduli maht (EKAP/ tundides)	sh auditoorne töö (EKAP/ tundides)	sh praktiline töö (EKAP/ tundides)	sh praktika (EKAP/ tundides)	sh iseseisev töö (EKAP/ tundides)
1,5 /39	1,3 /34	0	0	0,19 /5
Õpetajad	S. Gumenyuk, M. Pill			
Nõuded mooduli alustamiseks	Põhikoolis omandatud või sellel vastavad kunsti ja muusika valdkonna teadmised			
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane kasutab kunstialaseid teadmisi ja kogemusi oma elukvaliteedi tõstmiseks ja isiksuse arendamiseks.			
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid (lävendid)			
1) Eristab näidete alusel kunsti liike ja muusikažanre	<ul style="list-style-type: none"> • Võrdleb näidete põhjal erinevaid visuaalkunsti liike ja muusikažanreid • Paigutab kunstiteoseid ja helitöid sajandi täpsusega ajateljele 			
2) Nimetab maailma ja Eesti kunsti ja muusika olulisi teoseid ning seostab neid ajalooa	<ul style="list-style-type: none"> • Tutvustab Eesti kunsti ja muusika eripära ning tähtteoseid • Määrab kunsti- ja muusikakultuuri ajastuid ajateljel • Uurib ja kirjeldab kunsti- ja muusikateoste ajaloolist ning kultuuriloolist tausta • Seostab kunstivoole üldajalooa 			
3) Analüüsib oma suhet kultuuriga ja loomingulisust läbi vahetu kogemuse	<ul style="list-style-type: none"> • Koostab Eesti lemmikteostest oma virtuaalse kogu (3 kunstiteost + 3 muusikateost), asetab valitud teosed „suuremasse pilti“, analüüsides nende suhet vastava ajastu ja teiste autoritega ning esitleb seda • Suhestab enda ja oma eakaaslaste elukvaliteeti kunsti, muusika ja kultuuriga üldiselt • Analüüsib kunstiväljapanekut ja helitööd läbi iseenda 			
4) Kasutab kunsti ja muusikat elukvaliteedi tõstmiseks ja isiksuse arendamiseks	<ul style="list-style-type: none"> • Kirjeldab kogetud kunsti- ja muusikaelamust • Võrdleb eri ajastute kunstiteoste mõistmist ja mõju oma eakaaslaste hulgas 			
5) Väljendab ennast läbi loomingulise tegevuse	<ul style="list-style-type: none"> • Mõtestab ja esitleb ühte enda jaoks tähendusrikast kunsti- ja muusikateost ja põhjendab oma valikut, kirjeldades selle emotsionaalset mõju iseendale • Leiab oma elukeskkonnast üles eri ajastute kunsti, muusika ja arhitektuuri näiteid 			
	Alateemad: I Antiikaeg ja keskaeg (kunst 6h + muusika 3h)			

	<p>Vana -Kreeka, Vana-Rooma, Egiptus; Muusika roll vanadel kultuurrahvastel; Ajastute kultuurilooline taust; Gooti stiil. Gooti arhitektuuri tunnused; Tallinna vanalinn; Eesti kirikud; Mitmehäälsuse ja noodikirja kujunemine.</p> <p>II Renessans ja barokk (kunst 4h + muusika 3h): Uuenenud inimese maailmapilt, trükipressi leiutamine; Arhitektuur; Itaalia kõrgrenessansi maalikunstnikud: (Leonardo da Vinci, Raffael, Michelangelo); Polüfoonilise muusika areng, ilmalik laul; Barokkarhitektuur, näited Eestis; Õukonnamuusika, uued muusikažanrid; Arhitektuuri põhitunnuste tuletamine antiikkultuurist; Instrumentaalmuusika areng; Soololaul, programmiline muusika, rahvuslikkus.</p> <p>III Klassitsism ja romantism (kunst 4h + muusika 3h) Arhitektuuri põhitunnuste tuletamine antiikkultuurist; Instrumentaalmuusika areng; Soololaul, programmiline muusika, rahvuslikkus.</p> <p>IV 19. ja 20. sajand (kunst 3h + muusika 3h) Uuendused maalikunstis; Seosed nüüdiskunstiga; Ülevaade ajastu muusikastiilidest ja kunstivooludest (Impressionism, ekspressionism, juugend, modernism). Olulisemad heliloojad. V 21. sajand (kunst 3h + muusika 2h): Kehakunst (graffiti, happening, installatsioon, fotokunst, videokunst, performance, netikunst); Tänapäevane muusikamaastik; Rahvakunst ja –muusika kui identiteedi kujundaja.</p>
Iseseisev töö moodulis (5 tundi)	<p>Iseseisva töö eesmärgiks on arendada loovat mõtlemist, analüüsi- ja tähelepanuvõimet, üksikasjade märkamisoskust.</p> <p>Iseseisva töö teemad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pildiseeria loomine Tallinna arhitektuurimälestistest 2. Õppekäigud vahetu kultuurielamuse saamise eesmärgil (valikuliselt: ateljee, muuseum, kontsert, etendus, näitus, linnakeskkond, virtuaalkeskkond)
sh praktika	Puuduvad
Õppemeetodid	loeng, vestlus, arutlus/ analüüs õppekäigu põhjal, kokkuvõtva teksti loomine loetu põhjal, diskussioon kuuldud helindite või vaadeldud kunstiteoste põhjal, rühmatöö kaasõpilaste esitluste analüütiliseks aruteluks, paaritöö
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitteeristavalt (arvestuslikult), mooduli hinne kujuneb õppetöökalendris määratud protsessihinnete, arvestustööde põhjal, mis tõendavad mooduli väljundite omandamist ja võimaldavad hinnata õppija individuaalset arengut.
sh hindamiseetodid	praktiliste tööde demonstratsioon, esitus, essee, õpimapp, testid, kontrolltööd, probleemi lahendamine.
Õppematerjal	<p>Muusikaõpik gümnaasiumile, I osa, 2008. Toomas Siitan, Anu Sepp</p> <p>Muusikaõpik gümnaasiumile, II osa. 19.sajandi muusika. Eesti muusika kujunemine, 2012. Igor Garšnek, Talve Särg, Anu Sepp.</p> <p>Muusikaajalugu gümnaasiumile. Konspekt I, 2003. Maris Kaldaru.</p> <p>Muusikaajalugu gümnaasiumile, konspekt II. Romantism 20.Sajand, AS BIT, 2004. M. Kaldaru</p> <p>Multimeedialeksikon „Eesti muusika“.</p>

VALIKAINED

Mooduli number	13			
Mooduli nimetus	ÕPIOSKUSED			
Mooduli maht (EKAP/ tundides)	sh auditoorne töö (EKAP/ tundides)	sh praktiline töö (EKAP/ tundides)	sh praktika (EKAP/ tundides)	sh iseseisev töö (EKAP/ tundides)
3/ 78	1/ 26	1,5/ 39	-	0,5/ 13
Õpetajad	M. Muskat			
Nõuded mooduli alustamiseks	puuduvad			
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane arendab oma õppimiseoskuseid, otsib talle olulist infot, oskab planeerida oma aega ning teab avaliku esinemise põhimõtteid			
Õpiväljund(id)	Hindamiskriteeriumid (lävendid)			
	Arvestatud			
1. Tunneb end õpilasena lähtudes enda tugevustest ja nõrkustest.	<ul style="list-style-type: none"> kirjeldab erinevaid õppimise viise ja õpioskusi lähtudes eneseanalüüsist 			
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 7 tundi praktiline töö: 10 tundi iseseisev töö: 3 tundi kokku: 20 tundi	1. Õppimine ja selle olemus 1.1 Õppimine ja selle olemus-formaal-ja mitte formaalne haridus 1.2 Õppimine ja rühm 1.3 Eneseanalüüs 1.4 Õpioskused ja nende arendamine 1.5 Mõtlemisprotsessid-võrdlus, analüüs, süntees Praktilised tööd: <ul style="list-style-type: none"> SWOT-analüüsi koostamine Iseseisvad tööd: <ul style="list-style-type: none"> eneseanalüüsi koostamine: mina õpilasena, minu tugevused ja nõrkused 			
2. Kasutab ja töötleb infootsimise allikaid lähtudes nende eesmärkidest.	<ul style="list-style-type: none"> otsib ja hindab infot lähtudes infootsimise allikatest vormistab dokumente lähtudes kirjalike tööde vormistamise nõuetest 			

<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 9 tundi praktiline töö: 12 tundi iseseisev töö: 4 tundi kokku: 25 tundi</p>	<p>2. Info otsing ja töötlemine 2.1 Lugemine, lugemisstrateegiad 2.2 Sõnastikud, tõlkeprogrammid, veebikeskkonnad ja entsüklopeediad 2.3. Konspekterimine, lühikava ja mõistekaardi koostamine 2.4 Referaadi koostamine ja vormistamine 2.5 Ettekande koostamine ja vormistamine</p> <p>Praktilised tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • info otsimine • dokumentide vormistamine • mõistekaardi koostamine <p>Iseseisvad tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kompleksülesanne: koostab erialaga seotud teemal referaadi, mis sisaldab mõistekaarti ning tõlkeprogrammi ja/ või sõnastiku abil tõlgitud teksti ning referaati tutvustava esitluse
<p>3. Planeerib oma tegevusi lähtudes enese- ja ajajuhtimise põhimõtetest</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab enesejuhtimise ja aja planeerimise põhimõtteid lähtudes enda tegevusest õpilasena
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 6 tundi praktiline töö: 11 tundi iseseisev töö: 3 tundi kokku: 20 tundi</p>	<p>3. Enesejuhtimine ja aja planeerimine. 3.1 Enesejuhtimine 3.2 Aja planeerimine 3.3 Õppimist toetava keskkonna kujundamine</p> <p>Praktilised tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ajaplaani koostamine (ajaplaneerimine) <p>Iseseisvad tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nädala/kuu plaani koostamine ja analüüs
<p>4. Mõistab avaliku esinemise põhimõtteid arvestades loovuse võtteid.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab ja iseloomustab avalikku esinemist toetavaid võtteid lähtudes loovusest ja eneseväljendusest.
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides:</p>	<p>4. Avalik esinemine ja loovus 4.1 Avalik esinemine ja eneseväljendus 4.2 Ilmekalt lugemine</p>

teoreetiline töö: 4 tundi praktiline töö: 6 tundi iseseisev töö: 3 tundi kokku: 13 tundi	4.3 Loovus ja seda arenevad võtted Praktilised tööd: <ul style="list-style-type: none"> • esinimine Iseseisvad tööd: <ul style="list-style-type: none"> • luuletuse ja proosateksti esitamine etteantud ja vabalt valitud emotsioonide edasiandmisega
Iseseisev töö moodulis	Õpimapi koostamine. Õpimapi kohustuslikud osad: eneseanalüüs, kompleksülesanne, nädala/kuu plaan ja analüüs. Luuletuse ja proosateksti esitamine etteantud ja vabalt valitud emotsioonide edasiandmisega.
sh praktika	puudub
Õppemeetodid	<ol style="list-style-type: none"> 1. õv - loeng, rühmatöö, analüüs 2. õv - loeng, rühmatöö, iseseisev töö 3. õv – loeng, video, analüüs 4. õv – loeng, video, paaristöö, rühmatöö, harjutamine
Mooduli hinde kujunemine (hindakriteeriumid, kokkuvõtva hinde kujunemine)	<p>Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt.</p> <p>Hindamise eelduseks on iseseisvate tööde, praktiliste ülesannete, kompleksülesande positiivne sooritamine.</p> <p>Praktiliseks ülesandeks on teksti esitamine ilmekalt.</p> <p>Moodulülesandeks on erialaga seotud info põhjal referaadi ning seda tutvustava esitluse koostamine ja kaitsmine.</p> <p>Hindamiskriteeriumid:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kirjeldab erinevaid õppimise viise ja õpioskusi lähtudes eneseanalüüsist 2. otsib ja hindab infot lähtudes infootsimise allikatest 3. vormistab dokumente lähtudes kirjalike tööde vormistamise nõuetest 4. kirjeldab enesejuhtimise ja aja planeerimise põhimõtteid lähtudes enda tegevusest õpilasena 5. kirjeldab ja iseloomustab avalikku esinemist toetavaid võtteid lähtudes loovusest ja eneseväljendusest 6. koostab eneseanalüüsi sisaldava õpimapi, süstematiseerides ja vormistades dokumente vastavalt kooli kirjalike tööde juhendile 7. esitleb õpimappi, järgides esitluse head tava
sh hindamismeetodid	Eneseanalüüs, kompleksülesanne, esitlus
Õppematerjal	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aedma, K. (2012). Avalik esinimine hirmuhigita! Kuidas ärevusest saab elevus?: nipid ja trikid esinemise nautimiseks ja hirmu ületamiseks. Parim valik praktilisi näpunäiteid! Tallinn: Kvaliteetse Õppe Keskus. 2. Ajajuhtimise veeb. http://www.ajajuhtimine.ee/ 3. Burnett, G. (2006). Õpime õppima: muudame õppimise tõhusaks kõikidele õppuritele. Tartu: Studium.

4. Fisher, R. (2004). Õpetame lapsi õppima. Tartu: Atlex.
5. Hansen, E. (2012). Karjääri planeerimine. https://www.nooruse.ee/e-ope/opiobjektid/Karjaariplaneerimine_kursus/enesejuhtimine.html
6. Kidron, A. (1999). 122 õpetamistarkust. Tallinn: Andras & Mondo.
7. Õppekava portaal. Lugemine. Lugemisstrateegiad ja nende kujundamine. http://www.oppekava.ee/index.php/LINK_12._Lugemine._Lugemisstrateegiad_ja_nende_kujundamine

Mooduli number	14			
Mooduli nimetus	ERIALANE SOOME KEEL			
Mooduli maht (EKAP/ tundides)	sh auditoorne töö (EKAP/ tundides)	sh praktiline töö (EKAP/ tundides)	sh praktika (EKAP/ tundides)	sh iseseisev töö (EKAP/ tundides)
6/ 156t	2.1 / 55	2.9/ 75	-	1/ 26
Õpetajad	A.Mae			
Nõuded mooduli alustamiseks	puuduvad			
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane suhtleb igapäevases argisuhtluses ja kaubanduses teenindusprotsessi läbiviimisel iseseisvalt arusaadavas soome keeles			
Õpiväljund(id)	Hindamiskriteeriumid (lävendid)			
	Arvestatud			
1. Suhtleb igapäevases argisuhtluses suulisel tasemel A1 keelekasutajana soome keeles.	<ul style="list-style-type: none"> • suhtleb iseseisvalt tuttavas olukorras, kasutades soomekeelset põhisoovara • tutvustab vestlusel iseennast ja oma eriala soome keeles • kasutab suhtlemisel olulisemaid viisakusväljendeid 			
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 15 praktiline töö: 15 iseseisev töö: 5 kokku: 35	<p>1. Mina ja eakaaslased – kutseõppurid. 2. Oma kooli ja oma eriala tutvustus.</p> <p>Praktilised tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • suhtleb iseseisvalt tuttavas olukorras kasutades soome keelset põhisoovara, tutvustab vestlusel iseennast ja oma eriala soome keeles <p>Iseseisvad tööd:</p>			

	<ul style="list-style-type: none"> • enesetutvustuse koostamine (kirjalik ja suuline) • kooli ekskursiooni plaani koostamine ja ettekandmine
2. Kaardistab kliendi vajadused, rakendades sobivat keelekasutust, hoiakuid ja lugupidavat kultuurilist suhtumist soome keeles.	<ul style="list-style-type: none"> • alustab vestlust teenindusprotsessis kliendiga arusaadavas soome keeles, järgides klienditeeninduse põhimõtteid • esitab teenindusprotsessis kliendile arusaadavalt küsimusi soome keeles, järgides klienditeeninduse põhimõtteid
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) teoreetiline töö: 20 praktiline töö: 30 iseseisev töö: 10 kokku: 60	<p>3. Soomekeelne kõneetikett Tervitamine, tutvumine, vestluse alustamine, küsimuste esitamine ja vastamine, vabandamine, viisakusväljendid</p> <p>Praktilised tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kaubandusklassis/ õppekaupluses isekoostatud suhtlusdialoogide läbi mängimine, kasutades teemakohast sõnavara ja suhtlusnorme <p>Iseseisvad tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • soome suhtlusetiketi lausete omandamine (ettevalmistus testiks)
3. Kasutab iseseisvalt soomekeelset kaubandusega seotud põhisõnavara ja nõustab klienti kauba valikul.	<ul style="list-style-type: none"> • vastab arusaadavalt kliendi küsimustele soome keeles järgides klienditeeninduse põhimõtteid • tutvustab arusaadavalt kaupa soome keeles järgides klienditeeninduse põhimõtteid
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 15 praktiline töö: 15 iseseisev töö: 5 kokku: 35	<p>4. Kaupluste liigid ja osakonnad. 5. Kliendi nõustamine. Kauba kirjeldamise põhimõtted (garderoobikaupade kaupluses)</p> <p>Praktilised tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • isekoostatud dialoogi esitamine kaubandusklassis/ õppekaupluses, teemal „Kliendi nõustamine“ (kasutades koostatud varem kauba kirjeldust) <p>Iseseisvad tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • garderoobikaupade nimetuste sõnastiku koostamise alustamine • ühe kauba (toote) tutvustus
4. Arveldab kliendiga ja lõpetab positiivselt kliendikontakti.	<ul style="list-style-type: none"> • nimetab arve summa, kasutades viisakusväljendeid soome keeles • lõpetab positiivselt kliendikontakti arusaadavas soome keeles järgides klienditeeninduse põhimõtteid
Teemad, alateemad (arvestuslik	6. Arveldamine kliendiga

<p>maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 5 praktiline töö: 15 iseseisev töö: 6 kokku: 26</p>	<p>6.1 Arvsõnad. 6.2 Makseviisi. 6.3 Rahaühikud. 6.4 Viisakusväljendid</p> <p>Praktilised tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dialoogi koostamine ja esitamine kaubandusklassis/ õppekaupluses – teemal: arveldamine ja positiivne kontakti lõpetamine <p>Iseseisvad tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvsõnade kordamine • soomekeelsed viisakusväljendid - kliendikontakti lõpetamine
<p>Iseseisev töö moodulis</p>	<p>Õpimapi koostamine. Õpimapi kohustuslikud osad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • õpetaja poolt koostatud müügisõnastiku tõlge ja individuaalne sõnastik (sisaldab garderoobikaupade nimetusi, viisakusväljendeid) • enesetutvustus ja kooli ekskursiooni plaan
<p>sh praktika</p>	<p>puudub</p>
<p>Õppemeetodid</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. õv - loeng, harjutused, paaristöö, rollimäng 2. õv - loeng, harjutused, paaristöö, rollimäng, juhtumi lahendamine 3. õv – loeng, harjutused, paaristöö, rollimäng 4. õv – loeng, harjutused, paaristöö, rollimäng
<p>Mooduli hinde kujunemine (hindekriteeriumid, kokkuvõtva hinde kujunemine)</p>	<p>Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Hindamise eelduseks on iseseisvate tööde esitamine. Kirjalik kompleksne arvestustöö, mis võimaldab õpilasel kogu kursuse jooksul õpitut praktiliselt rakendada. Mooduli hindamine koosneb iseseisvate tööde (1,2) ja müügisituatsiooni (3, 4, 5, 6, 7, 8) sooritamisest vastavalt hindamiskriteeriumitele:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. suhtleb iseseisvalt tuttavas olukorras, kasutades soomekeelset põhisõnavara 2. tutvustab vestlusel iseennast ja oma eriala soome keeles 3. kasutab suhtlemisel olulisemaid viisakusväljendeid 5. alustab vestlust teenindusprotsessis kliendiga arusaadavas soome keeles, järgides klienditeeninduse põhimõtteid 6. esitab teenindusprotsessis kliendile arusaadavalt küsimusi soome keeles, järgides klienditeeninduse põhimõtteid 7. vastab arusaadavalt kliendi küsimustele soome keeles järgides klienditeeninduse põhimõtteid 8. tutvustab arusaadavalt kaupa soome keeles järgides klienditeeninduse põhimõtteid

	<p>9. nimetab arve summa, kasutades viisakusväljendeid soome keeles</p> <p>10. lõpetab positiivselt kliendikontakti arusaadavas soome keeles järgides klienditeeninduse põhimõtteid</p> <p>11. koostab eneseanalüüsi sisaldava õpimapi, süstematiseerides ja vormistades dokumente vastavalt kooli kirjalike tööde juhendile</p> <p>12. esitleb õpimappi, järgides esitluse head tava</p>			
sh hindamismeetodid	eneseanalüüs, kompleksülesanne, esitlus			
Õppematerjal	<p>1. Heikkilä, S., Majakangas, P. (2002). Hyvin menee!: Suomea aikuisille. Helsinki: Otava.</p> <p>2. Kenttälä, M. (2011). Kieli käyttöön: suomen kielen alkeisoppikirja. Helsinki: Gaudeamus.</p> <p>3. Kuusk, M. (2013). Suomi selväksi: soome keele õpik. Tallinn: Pakett.</p> <p>4. Sark, K. (2009). Hyvä - parempi - paras: soome keele õppekomplekt algajaile. Tallinn: Iduleht.</p>			
Mooduli number	15			
Mooduli nimetus	LOOVUSÕPETUS			
Mooduli maht (EKAP/ tundides)	sh auditoorne töö (EKAP/ tundides)	sh praktiline töö (EKAP/ tundides)	sh praktika (EKAP/ tundides)	sh iseseisev töö (EKAP/ tundides)
3/ 78	1/ 26	1,5/ 39	-	0,5/ 13
Õpetajad	M. Pill, M. Salu			
Nõuded mooduli alustamiseks	puuduvad			
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane valmistab kinkepakendi kasutades sobilikke töövahendeid, materjale ja pakkimisviise.			
Õpiväljund(id)	Hindamiskriteeriumid (lävendid)			
	Arvestatud			
1. Omab ülevaadet ja esmaseid teadmisi loomeprotsessist	<ul style="list-style-type: none"> kirjeldab värvide kasutamist ja sobivust riietuses, ruumis ning pakkimises 			
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 15 praktiline töö: 6 iseseisev töö: 5 kokku: 26	<p>1. Värvid kompositsioonis</p> <p>1.1 Ruumikujunduses (värv, valgus, tekstiil, mööbel, lilleseade)</p> <p>1.2 Pakendite kaunistamisel</p> <p>Praktilised tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> kirjeldab värvide kasutamist ja sobivust riietuses, ruumis ning pakkimises <p>Iseseisvad tööd:</p>			

	<ul style="list-style-type: none"> töölehtede täitmine
2. Kasutab erinevaid töövahendeid ja materjale pakkimiseks lähtuvalt kaubast.	<ul style="list-style-type: none"> valib pakkimiseks töövahendid lähtuvalt kaubast valib pakkimiseks materjali ja kaunistused arvestades kliendi soovi
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides)</p> <p>Jaotus tundides:</p> <p>teoreetiline töö: 6</p> <p>praktiline töö: 16</p> <p>iseseisev töö: 4</p> <p>kokku: 26</p>	<p>2. Töövahendid ja materjalid</p> <p>2.1 Töövahendid (liigid, töövahendite ohutusnõuded ja ergonoomiline kasutamine)</p> <p>2.2 Pakkimismaterjalid (liigid k.a. taaskasutatavad)</p> <p>2.3 Kaunistamise materjalid</p> <p>Praktilised tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> sobilike töövahendite, materjali ja kaunistuste valimine etteantud materjalide hulgast <p>Iseseisvad tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> töölehtede täitmine
3. Valmistab erikujulise ja eriotstarbelise kinkepaki lähtuvalt kliendi soovist	<ul style="list-style-type: none"> pakib ja kaunistab erikujulisi ja eriotstarbelisi ilupakendeid lähtuvalt kliendi soovist
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides)</p> <p>Jaotus tundides:</p> <p>teoreetiline töö: 5</p> <p>praktiline töö: 17</p> <p>iseseisev töö: 4</p> <p>kokku: 26</p>	<p>3. Ilupakendid</p> <p>3.1 Erikujulised ja eriotstarbelised kinkepakendid</p> <p>3.2 Erinevad pakkimistehnikad</p> <p>3.3 Erinevad kaunistamise võimalused</p> <p>3.4 Efektne aja ja materjali kasutamine</p> <p>Praktilised tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> pakkimine <p>Iseseisvad tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> erinevate pakkimistehnikate kasutamise harjutamine
Iseseisev töö moodulis	Õpimapi koostamine: sisaldab iseseisvaid töid.
sh praktika	puudub

Õppemeetodid	<ol style="list-style-type: none"> 1. õv - loeng, harjutused, videod, värvikaardid, ilupakendid 2. õv - loeng, harjutamine, video, näitlikustamine, praktiline töö 3. õv – loeng, harjutamine, video, näitlikustamine, praktiline töö
Mooduli hinde kujunemine (hindekriteeriumid, kokkuvõtva hinde kujunemine)	<p>Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt.</p> <p>Hindamise eelduseks on praktilistes tundides osalemine, enesehindamise ja vastastikhindamise täitmine ning iseseisvate tööde esitamine.</p> <p>Hindamiskriteeriumid:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kirjeldab värvide kasutamist ja sobivust riietuses, ruumis ning pakkimises 2. valib pakkimiseks kõige sobivamad töövahendid 3. valib pakkimiseks kõige sobilikuma materjali ja kaunistused, arvestades kliendi soovi 4. pakib ja kaunistab erikujulisi ja eriotstarbelisi ilupakendeid 5. koostab õpimapi, süstematiseerides ja vormistades dokumente vastavalt kooli kirjalike tööde juhendile 6. esitleb õpimappi, järgides esitluse head tava
sh hindamismeetodid	Praktilised tööd, iseseisvad tööd
Õppematerjal	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niermann, B. Kingituste pakkimine. Tallinn: Koolibri 2. Aunapu, M. Kaunistuselemendid kinkepakenditel. Õpiobjekt. http://www.valgamaa.kok.ee/oppe/marianne2/index.html 3. Aunapu, M. Erikujuliste kinkide pakkimine. Õpiobjekt. http://www.valgamaa.kok.ee/oppe/marianne3/ 4. Aunapu, M. Klassikaline pakkimine lõõstehnikas kaunistustega. Õpiobjekt. http://www.valgamaa.kok.ee/oppe/Marianne/ 5. Tammai, M. Kingituste pakkimine. Koduleht. http://www.kingitustepakkimine.pri.ee/index.htm 6. Carola, L. Wrapped with Style: Simple, Creative Ideas for Imaginative Gift Wrapping 7. Paper Paper Crafts Magazine. Ultimate Handbook for Paper Crafters: Over 1,000 Projects, Tips, Tools, & Techniques

Mooduli number	16			
Mooduli nimetus	RAAMATUPIDAMISE ALUSED MÜÜJATELE			
Mooduli maht (EKAP/ tundides)	sh auditoorne töö (EKAP/ tundides)	sh praktiline töö (EKAP/ tundides)	sh praktika (EKAP/ tundides)	sh iseseisev töö (EKAP/ tundides)
3/ 78	1/ 26	1,5/ 39	-	0,5/ 13
Õpetajad	I.Merendi			
Nõuded mooduli alustamiseks	puuduvad			
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane oskab kajastada majandustehinguid raamatupidamise arvestuses ning teostada maksu- ja kuluarvestust			

Õpiväljund(id)	Hindamiskriteeriumid (lävendid)
	Arvestatud
1. Kirjendab majandussündmusi toetudes raamatupidamisseadustele ja muudele normatiivaktidele ning juhindudes majandusüksuse raamatupidamise sise-eeskirjast koostab raamatupidamise põhiaruandeid.	<ul style="list-style-type: none"> • kirjendab ja dokumenteerib majandusüksuse töös toimuvad majandussündmuseid • selgitab aruandeid, võttes aluseks kirjendatud ja dokumenteeritud majandussündmused • selgitab põhiaruannete omavahelisi seoseid
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides)</p> <p>Jaotus tundides: teoreetiline töö: 9 praktiline töö: 12 iseseisev töö: 5 kokku: 26</p>	<p>1. Raamatupidamise alusteadmised ja seda reguleerivad õigusaktid</p> <p>1.1 Raamatupidamise olemus</p> <p>1.2 Kassa- ja tekkepõhine raamatupidamisarvestus</p> <p>1.3 Majandustehingud ja nende dokumenteerimine</p> <p>1.4 Tehingute kirjendamine kontodele</p> <p>1.5 Aruandlus ettevõttes</p> <p>Praktilised tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kirjendab ja dokumenteerib majandusüksuse töös toimuvad majandussündmuseid <p>Iseseisvad tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • loengumaterjalide läbitöötamine, harjutusülesannete lahendamine
2. Koostab maksudeklaratsioone järgides maksualast seadusandlust	<ul style="list-style-type: none"> • kasutab palgaarvestuse andmeid maksudeklaratsioonide (TSD ja käibedeklaratsioon) täitmiseks juhendite abil • koostab maksudeklaratsioonid vastavalt õigusaktidele
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides)</p> <p>Jaotus tundides: teoreetiline töö: 8 praktiline töö: 14 iseseisev töö: 4</p>	<p>2. Maksundus ja seda reguleerivad õigusaktid</p> <p>2.1 Eesti maksukorraldus</p> <p>2.2 Maksundust reguleerivad õigusaktid</p> <p>2.3 Raamatupidamis- ja finants-arvestusega seonduvad maksud</p> <p>2.4 Maksudeklaratsioonid</p>

kokku: 26	<p>Praktilised tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • harjutusülesannete lahendamine, maksudeklaratsioonide täitmine <p>Iseseisvad tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • loengumaterjalide läbitöötamine, harjutusülesannete lahendamine
3. Teostab kuluarvestusi järgides majandusüksuses kehtivat kuluarvestuse korda	<ul style="list-style-type: none"> • loetleb majandusüksuses tekkivaid kulusid kululiikide kaupa määratledes kulukohad • analüüsib ja arvestab kulusid põhjendades nende otstarbekust seoses majandusüksuse tegevusega
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides)</p> <p>Jaotus tundides:</p> <p>teoreetiline töö: 9</p> <p>praktiline töö: 13</p> <p>iseseisev töö: 4</p> <p>kokku: 26</p>	<p>3. Kuluarvestus juhtimisarvestuses</p> <p>3.1 Kulude arvestamise põhimõtted</p> <p>3.2 Kulukohad, kulukandjad kululiigid</p> <p>3.3 Kuluarvestussüsteemide tutvustus</p> <p>Praktilised tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • harjutusülesannete lahendamine, arvestab kulusid põhjendades nende otstarbekust seoses majandusüksuse tegevusega <p>Iseseisvad tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • loengumaterjalide läbitöötamine, harjutusülesannete lahendamine
Iseseisev töö moodulis	<p>Õpimapi koostamine: sisaldab iseseisvaid töid.</p> <p>Loengumaterjalide läbitöötamine.</p>
sh praktika	puudub
Õppemeetodid	<ol style="list-style-type: none"> 1. õv - loeng, praktiline töö 2. õv - loeng, praktiline töö 3. õv - loeng, praktiline töö
Mooduli hinde kujunemine (hindekriteeriumid, kokkuvõtva hinde kujunemine)	<p>Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt.</p> <p>Mooduli hindamine koosneb kompleksülesande esitamisest ja selle kaitsmisest.</p> <p>Kompleksülesanne: raamatupidamise korraldus ettevõttes. Töö koosneb järgmistest osadest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ettevõtte tegevuse lühikirjeldus, millele toetuvad dokumenteeritud majandussündmused (1, 2, 3 – õv 1) • Majandustehingute kirjendamine kontodele (1, 2, 3 – õv 1) • Maksudeklaratsioonide täitmine (3, 4, 5 – õv 1, 2) • Kuluarvestussüsteemi tutvustus koos kulude liigitamisega ja analüüsiga (6, 7 – õv 3) <p>Hindamiskriteeriumid:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kirjendab ja dokumenteerib majandusüksuse töös toimuvad majandussündmused

	<ol style="list-style-type: none"> 2. selgitab aruandeid, võttes aluseks kirjendatud ja dokumenteeritud majandussündmused 3. selgitab põhjaruannete omavahelisi seoseid 4. kasutab palgaarvestuse andmeid maksudeklaratsioonide (TSD ja käibedeklaratsioon) täitmiseks juhendite abil 5. koostab maksudeklaratsioonid vastavalt õigusaktidele 6. loetleb majandusüksuses tekkivaid kulusid kululiikide kaupa määratledes kulukohad 7. analüüsib ja arvestab kulusid põhjendades nende otstarbekust seoses majandusüksuse tegevusega 8. koostab eneseanalüüsi sisaldava õpimapi, süstematiseerides ja vormistades dokumente vastavalt kooli kirjalike tööde juhendile 9. esitleb õpimappi, järgides esitluse head tava
sh hindamismeetodid	Praktilised tööd, iseseisvad tööd
Õppematerjal	<ol style="list-style-type: none"> 1. Alver, L. Alver, J. Reinberg, L. Finantsraamatupidamine. Deebet 2004. 2. Eesti Hea Raamatupidamistava http://www.easb.ee/?id=1255 3. Kikas, E. Treumann, M. Raamatupidamise sise-eeskirjade koostamine. Agitaator OÜ. 4. Kärsna, O. Füüsilisest isikust ettevõtja käsiraamat. Kirjastus Ilo, 2004 5. Raamatupidamise seadus https://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=13165676 6. Sirkel, R. Uiboleht, K. Teder, J. Nikitina-Kalamäe, M. Ideest eduka ettevõteni. SA Innove, 2008 7. Tegevust alustava FIE ABC http://www.emta.ee/4495 8. Visberg, A-L. Rebane, M. Sissejuhatus raamatupidamisse. Külim 1996 9. Äriseadustik https://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=13188675

Mooduli number	17			
Mooduli nimetus	ERIALANE VENE KEEL MÜÜJATELE			
Mooduli maht (EKAP/ tundides)	sh auditoorne töö (EKAP/ tundides)	sh praktiline töö (EKAP/ tundides)	sh praktika (EKAP/ tundides)	sh iseseisev töö (EKAP/ tundides)
6/ 156	2.1/ 55	2.9/ 75	-	1/ 26
Õpetajad	I. Peetrimägi			
Nõuded mooduli alustamiseks	läbitud on teemad kaubaõpetus ja klienditeenindus			
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane suhtleb igapäevases argisuhtluses ja kaubanduses teenindusprotsessi läbiviimisel iseseisvalt arusaadavas vene keeles			
Õpiväljund(id)	Hindamiskriteeriumid (lävendid)			

	Arvestatud
1. Suhtleb igapäevases argisuhtluses suulises kõnes tasemel A1 keelekasutajana vene keeles.	<ul style="list-style-type: none"> • õpilane suhtleb iseseisvalt tuttavas olukorras kasutades venekeelset põhisojavara • tutvustab vestlusel iseennast ja oma eriala vene keeles
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 15 praktiline töö: 15 iseseisev töö: 5 kokku: 35	<p>1. Mina ja eakaaslased – kutseõppurid. 2. Oma kooli ja oma eriala tutvustus.</p> <p>Praktilised tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • suhtleb iseseisvalt tuttavas olukorras kasutades venekeelset põhisojavara, tutvustab vestlusel iseennast ja oma eriala vene keeles <p>Iseseisvad tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • enesetutvustuse koostamine (kirjalik ja suuline) • kooli ekskursiooni plaani koostamine ja ettekandmine
2. Kaardistab kliendi vajadused, rakendades sobivat keelekasutust, hoiakuid ja lugupidavat kultuurilist suhtumist vene keeles.	<ul style="list-style-type: none"> • alustab vestlust teenindusprotsessis kliendiga arusaadavas vene keeles järgides klienditeeninduse põhimõtteid • esitab teenindusprotsessis kliendile arusaadavalt küsimusi vene keeles järgides klienditeeninduse põhimõtteid
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 20 praktiline töö: 30 iseseisev töö: 10 kokku: 60	<p>3. Venekeelne kõneetikett Tervitamine, tutvumine, vestluse alustamine, küsimuste esitamine ja vastamine, vabandamine, viisakusväljendid.</p> <p>Praktilised tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kaubandusklassis/ õppekaupluses isekoostatud suhtlusdialoogide läbi mängimine, kasutades teemakohast sõnavara ja suhtlusnorme <p>Iseseisvad tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vene suhtlusetiketi lausete omandamine (ettevalmistus arvestustestiks)
3. Kasutab iseseisvalt venekeelset kaubandusega seotud põhisojavara ja nõustab klienti kauba valikus.	<ul style="list-style-type: none"> • vastab arusaadavalt kliendi küsimustele vene keeles järgides klienditeeninduse põhimõtteid • tutvustab arusaadavalt kaupa vene keeles järgides klienditeeninduse põhimõtteid

<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 15 praktiline töö: 15 iseseisev töö: 5 kokku: 35</p>	<p>4. Kaupluste liigid ja osakonnad. 5. Kliendi nõustamine. Kauba kirjeldamise põhimõtted (garderoobikaupade kaupluses)</p> <p>Praktilised tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • isekoostatud dialoogi esitamine kaubandusklassis/ õppekaupluses teemal kliendi nõustamine (kasutades koostatud varem kauba kirjeldust) <p>Iseseisvad tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • garderoobikaupade nimetuste sõnastiku koostamise alustamine • ühe kauba (toote) tutvustus
<p>4. Arveldab kliendiga ja lõpetab positiivselt kliendikontakti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • nimetab arve summa, kasutades viisakusväljendeid vene keeles • lõpetab positiivselt kliendikontakti arusaadavalt vene keeles järgides klienditeeninduse põhimõtteid
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 5 praktiline töö: 15 iseseisev töö: 6 kokku: 26</p>	<p>6. Arveldamine kliendiga 6.1 Arvsõnad. 6.2 Makseviisi. 6.3 Rahaühikud. 6.4 Viisakusväljendid</p> <p>Praktilised tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dialoogi koostamine ja esitamine kaubandusklassis/ õppekaupluses, teemal: arveldamine ja positiivne kontakti lõpetamine <p>Iseseisvad tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvsõnade kordamine • venekeelsed viisakusväljendid- kliendikontakti lõpetamine
<p>Iseseisev töö moodulis</p>	<p>Õpimapi koostamine. Õpimapi kohustuslikud osad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • õpetaja poolt koostatud müügisõnastiku tõlge ja individuaalne sõnastik (sisaldab garderoobikaupade nimetusi, viisakusväljendeid) • enesetutvustus ja kooli ekskursiooni plaan
<p>sh praktika</p>	<p>puudub</p>
<p>Õppemeetodid</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. õv - loeng, praktiline töö 2. õv - loeng, praktiline töö 3. õv – loeng, praktiline töö
<p>Mooduli hinde kujunemine</p>	<p>Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt.</p>

(hindekriteeriumid, kokkuvõtva hinde kujunemine)	<p>Hindamise eelduseks on iseseisvate tööde esitamine.</p> <p>Mooduli hindamine koosneb iseseisvate tööde (1, 2 – õv 1) ja müügisituatsiooni (3, 4, 5, 6, 7, 8 – õv 2, 3) sooritamisest vastavalt hindamiskriteeriumitele:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. suhtleb iseseisvalt tutavas olukorras kasutades venekeelset põhisõnavara 2. tutvustab vestlusel iseennast ja oma eriala vene keeles 3. alustab vestlust teenindusprotsessis kliendiga arusaadavas vene keeles järgides klienditeeninduse põhimõtteid 4. esitab teenindusprotsessis kliendile arusaadavalt küsimusi vene keeles järgides klienditeeninduse põhimõtteid 5. vastab arusaadavalt kliendi küsimustele vene keeles järgides klienditeeninduse põhimõtteid 6. tutvustab arusaadavalt kaupa vene keeles järgides klienditeeninduse põhimõtteid 7. nimetab arve summa, kasutades viisakusväljendeid vene keeles 8. lõpetab positiivselt kliendikontakti arusaadavalt vene keeles järgides klienditeeninduse põhimõtteid 9. koostab eneseanalüüsi sisaldava õpimapi, süstematiseerides ja vormistades dokumente vastavalt kooli kirjalike tööde juhendile; 10. esitleb õpimappi, järgides esitluse head tava
sh hindamismeetodid	Praktilised tööd, iseseisvad tööd
Õppematerjal	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mangus, I. Vene keele õpik, Tallinn, 2010 2. Saveljeva, Z, Guštšina, S, Mangus, I, Vene ärikeeel, Tallinn, 2007 3. L. Leesi. Vene keel – minu kirk. Avita, 2000 4. Pillisner, R. õpiobjekt www.hariduskeskus.ee/opiobjektid/toidukaup 5. Pillisner, R. õpiobjekt www.hariduskeskus.ee/opiobjektid/toostuskaup

Mooduli number	18			
Mooduli nimetus	PERSONAALSTILISTIKA JA RÕIVAKOLLEKTSIOONIDE KOOSTAMINE			
Mooduli maht (EKAP/ tundides)	sh auditoorne töö (EKAP/ tundides)	sh praktiline töö (EKAP/ tundides)	sh praktika (EKAP/ tundides)	sh iseseisev töö (EKAP/ tundides)
3/ 78	1,1/ 29	1,2/ 31	-	0,7/ 18
Õpetajad	K. Veisner, M. Pill			
Nõuded mooduli alustamiseks	puuduvad			
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane teostab personaalstilistikat ning komplekteerib rõivakollektsioone			
Õpiväljund(id)	Hindamiskriteeriumid (lävendid)			
	Arvestatud			

<p>1. Kaardistab inimese omadused ning loob sellest lähtuvalt stiilikaardi eri meediumite abil</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab klienti järgides personaalstilistika põhimõtteid • kliendi esitlus inspiratsioonikollaaži abil järgides esitluse head tava • loob kliendi stiilikaardi kollaaži järgides kehtivaid nõudeid
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 8 tundi praktiline töö: 12 tundi iseseisev töö: 6 tundi kokku: 26 tundi</p>	<p>1. Stiilikaart 1.1 Personaalse stiili analüüsimine 1.2 Personaalstilistika põhimõtted 1.3 Stiilikaardi kujundamine ja vormistamine ning esitlus 1.4 Fotostilistika alused 1.5 Videostilistika alused.</p> <p>Praktilised tööd: Oma pereliikme stiili analüüs</p> <p>Iseseisvad tööd: Töölehed:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kliendi kirjeldus • kliendist lähtuv inspiratsioonikollaaž • kliendi stiilikollaaži loomine paberil või arvutis foto ja videotöötamise abil
<p>2. Koostab rõivakollektsioone persoonist, moesuunast ja üritusest lähtuvalt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab persooni garderoobi olemasoleva info põhjal • koostab persooni rõivakollektsiooni inspiratsioonikollaaži järgides rõivakollektsiooni koostamise põhimõtteid • pakub lähtuvalt inspiratsioonikollaažist 10 esmeme suuruse rõivakollektsiooni
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 8 tundi praktiline töö: 13 tundi iseseisev töö: 5 tundi kokku: 26 tundi</p>	<p>2. Rõivakollektsiooni koostamise põhimõtted 2.1 Moesuuna kasutus rõivakollektsiooni komplekteerimises 2.2 Aastaaja mõjutused rõivakollektsioonidele 2.3 Inimeste harjumused ja eripärad garderoobi koostamisel 2.4 Garderoobi esitlemine kliendile</p> <p>Praktilised tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Internetist erinevate rõivakollektsioonide inspiratsioonikollaažide näidete otsimine • Persooni rõivakollektsiooni inspiratsioonikollaaži koostamine <p>Iseseisvad tööd:</p>

	<p>Töölehed:</p> <ul style="list-style-type: none"> • persooni rõivakollektsiooni inspiratsioonikollaaž • 10 eseme suurune rõivakollektsioon lähtuvalt inspiratsiooni kollaažist
3. Mõistab tele- ja fotostilistika põhimõtteid ja erisusi	<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab telestilistika põhimõtteid ning toob näiteid olemasoleva info põhjal • kirjeldab fotostilistika põhimõtteid ning toob näiteid olemasoleva info põhjal • koostab fotosessioonile stilistika kasutades olemasolevat infot ja järgides fotostilistika põhimõtteid • kirjeldab kahte vabalt valitud videostilistikat järgides video- ja telestilistika põhimõtteid
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides)</p> <p>Jaotus tundides:</p> <p>teoreetiline töö: 13 tundi</p> <p>praktiline töö: 6 tundi</p> <p>iseseisev töö: 7 tundi</p>	<p>3. Telestilistika põhimõtted ja mõju vaatajale</p> <p>4. Fotostilistika põhimõtted ja mõju vaatajale</p> <p>5. Videostilistika põhimõtted ja ideed kandev funktsioon</p> <p>Praktilised tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • fotosessiooni stilistika koostamine ja esitluse ettevalmistus <p>Iseseisvad tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kahe näitliku video otsimine internetist, kirjelduse koostamine olemasoleva info põhjal ning selgitus, kuidas stilistika toetab video üldideed <p>Töölehed:</p> <ul style="list-style-type: none"> • fotostilistika näited • enda koostatud fotosessiooni stilistika
Iseseisev töö moodulis	Õpimapi koostamine ja vormindamine.
sh praktika	puudub
Õppemeetodid	<ol style="list-style-type: none"> 1. õv - loeng, praktiline töö, esitlus 2. õv - loeng, praktiline töö, esitlus 3. õv – loeng, praktiline töö, esitlus
Mooduli hinde kujunemine (hindekriteeriumid, kokkuvõtva hinde kujunemine)	<p>Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt.</p> <p>Mooduli hinne kujuneb õpimapi ja selle esitluse alusel. Õpimapi kohustuslikud osad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kliendi analüüs (ÕV 1) 2. kliendist lähtuv inspiratsioonikollaaž (ÕV1) 3. stiilikollaaž kliendist lähtuvalt (ÕV1) 4. rõivakollektsiooni inspiratsioonikollaaž (ÕV2) 5. inspiratsioonikollaažist lähtuv 10 esemest koosnev garderoob (ÕV2)

	6. garderoobi analüüs (ÕV2) 7. fotosessiooni stilistika (ÕV3) 8. kahe videostilistika kirjeldus (ÕV3) Hindamiskriteeriumid: 1. kirjeldab klienti järgides personaalstilistika põhimõtteid 2. kliendi esitlus inspiratsioonikollaaži abil järgides esitluse head tava 3. loob kliendi stiilikaardi kollaaži järgides kehtivaid nõudeid 4. kirjeldab persooni garderoobi olemasoleva info põhjal 5. koostab persooni rõivakollektsiooni inspiratsioonikollaaži järgides rõivakollektsiooni koostamise põhimõtteid 6. pakub lähtuvalt inspiratsioonikollaažist 10 esmeme suuruse rõivakollektsiooni 7. kirjeldab telestilistika põhimõtteid ning toob näiteid olemasoleva info põhjal 8. kirjeldab fotostilistika põhimõtteid ning toob näiteid olemasoleva info põhjal 9. koostab fotosessioonile stilistika kasutades olemasolevat infot ja järgides fotostilistika põhimõtteid 10. kirjeldab kahte vabalt valitud videostilistikat järgides video- ja telestilistika põhimõtteid 11. koostab eneseanalüüsi sisaldava õpimapi, süstematiseerides ja vormistades dokumente vastavalt kooli kirjalike tööde juhendile 12. esitleb õpimappi, järgides esitluse head tava
sh hindamismeetodid	praktilised tööd, iseseisvad tööd
Õppematerjal	B.Roetzel, C. Piras Hea stiil 500 nõuannet naistele B.Roetzel, C. Piras Hea stiil. 500 stiilinõuannet meestele P. Schults 365 stiilinõuannet daamine P. Schults 365 stiilinõuannet meestele S. C. Morrison, G. Mirabella Secret of Stylists: An insider's Guide to styling the Stars A. Flusser Dressing the man

Mooduli number	19			
Mooduli nimetus	TOITUMISÕPETUS			
Mooduli maht (EKAP/ tundides)	sh auditoorne töö (EKAP/ tundides)	sh praktiline töö (EKAP/ tundides)	sh praktika (EKAP/ tundides)	sh iseseisev töö (EKAP/ tundides)
3/ 78	1/ 26	1,5/ 39	-	0,5/ 13

Õpetajad	M. Salu, A. Brük
Nõuded mooduli alustamiseks	puuduvad
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane omab ülevaadet tervisliku toitumise vajadusest, tähtsusest ja põhimõtetest. Selgitab toiduainete keemilist koostist, energeetilist väärtust. Oskab sobivaid toiduaineid ja kasutusviise soovitada.
Õpiväljund(id)	Hindamiskriteeriumid (lävendid)
	Arvestatud
1. Mõistab tervisliku toitumise tähtsust lähtudes tervisliku toitumise põhimõtetest.	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab tervisliku toitumise tähtsust, lähtudes toiduainete koostisest ja energeetilisest väärtusest • koostab toidupüramiidi lähtudes tervisliku toitumise põhimõtetest
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 7 tundi praktiline töö: 7 tundi iseseisev töö: 4 tundi kokku: 18 tundi	1. Tervisliku toitumise alused 1.1 Toitumise põhimõisted 1.2 Seedimine 1.3 Toiduenergia 1.4 Toiduring ja -püramiid 1.5 Taldrikureegel 1.6 Toiduvaliku põhimõtted Praktilised tööd: <ul style="list-style-type: none"> • toiduenergia arvutused Iseseisvad tööd: <ul style="list-style-type: none"> • toidupüramiidi koostamine lähtuvalt tervisliku toitumise põhimõtetest ja analüüs
2. Omab teadmisi organismi põhitoitainetest, nende rollist organismis.	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab põhitoitainete rolli, vajadust ja tähtsust organismis • tutvustab kaubapakendil olevat toitumisalast teavet
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 7 tundi praktiline töö: 7 tundi iseseisev töö: 2 tundi kokku: 16 tundi	2. Toiduainete keemiline koostis 2.1 Toitainete liigitus, roll organismis, leiduvus toiduainetes 2.2 Lisaained Praktilised tööd: <ul style="list-style-type: none"> • lisaainete leidmine koostisest ja tähenduse selgitamine etteantud materjali abil • toitumisalase info leidmine pakendilt ja selle selgitamine

	<p>Iseseisvad tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> koostada raport, milliseid lisaaineid leidub minu toidulaual
3. Tunneb toiduainete erinevaid kasutamisevõimalusi toiduvalmistamisel.	<ul style="list-style-type: none"> nõustab ostjat toiduainete valikul lähtuvalt toiduvalmistamise viisist
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides)</p> <p>Jaotus tundides:</p> <p>teoreetiline töö: 6 tundi</p> <p>praktiline töö: 7 tundi</p> <p>iseseisev töö: 3 tundi</p> <p>kokku: 16 tundi</p>	<p>3. Toiduvalmistamise erinevad viisid</p> <p>3.1 Toiduainete kuum – ja külmtöötlemine</p> <p>3.2 Toiduainete kaod ja muutused sõltuvalt valmistusviisist</p> <p>Praktilised tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> ülesannete lahendamine <p>Iseseisvad tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> toidu valmistamine
4. Tutvustab toiduaineid lähtudes erinevate toitumisvajadustega klientide nõudmistest.	<ul style="list-style-type: none"> koostab ostunimekirja ja põhjendab kauba valikut lähtuvalt eritoituja vajadustest
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides)</p> <p>Jaotus tundides:</p> <p>teoreetiline töö: 6 tundi</p> <p>praktiline töö: 18 tundi</p> <p>iseseisev töö: 4 tundi</p> <p>kokku: 28 tundi</p>	<p>4. Eritoitumine</p> <p>4.1 Diabeet</p> <p>4.2 Laktoositalumatus</p> <p>4.3 Tsöliaakia</p> <p>4.4 Taimetoitlus</p> <p>4.5 Üle- ja alakaaluliste toit</p> <p>4.6 Toiduallergia</p> <p>4.7 Toitumishäired</p> <p>Praktilised tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> ostunimekirjade koostamine lähtuvalt eritoituja vajadustest <p>Iseseisvad tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> toitumishäired - esitlus kantakse ette kaasõpilastele
Iseseisev töö moodulis	Õpimapi koostamine ja vormindamine.
sh praktika	puudub

Õppemeetodid	<ol style="list-style-type: none"> 1. õv – aktiivne loeng, praktilised ülesanded 2. õv – aktiivne loeng, praktilised ülesanded, esitlus 3. õv – aktiivne loeng, praktilised ülesanded, esitlus 4. õv – aktiivne loeng, praktilised ülesanded, esitlus, rollimäng
Mooduli hinde kujunemine (hindekriteeriumid, kokkuvõtva hinde kujunemine)	<p>Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt.</p> <p>Mooduli hindamine koosneb õpimapi esitlemisest ja praktiliste tööde sooritamisest.</p> <p>Õpimapi kohustuslikud osad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • toidupüramiid ja analüüs (1, 2 - õv 1) • lisaained minu toidulaual (3, 4 – õv 2) • toitumishäired (6 – õv 4) • töölehed (1, 2, 3, 4, 5, 6 – õv 1, 2, 3, 4) • eritoitujate ostunimekirjad (6 – õv 4) <p>Praktiline töö 1: tutvustab kaubapakendil olevat toitumisalast teavet, selgitab põhitoitainete rolli, vajadust ja tähtsust organismis ning tervisliku toitumise tähtsust, lähtudes toiduainete koostisest ja energeetilisest väärtusest (1, 3, 4 – õv 1, 2).</p> <p>Praktiline töö 2: Nõustab ostjat toiduainete valikul lähtuvalt toiduvalmistamise viisist (5 – õv 3).</p> <p>Hindamiskriteeriumid:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. selgitab tervisliku toitumise tähtsust, lähtudes toiduainete koostisest ja energeetilisest väärtusest 2. koostab toidupüramiidi lähtudes tervisliku toitumise põhimõtetest 3. selgitab põhitoitainete rolli, vajadust ja tähtsust organismis 4. tutvustab kaubapakendil olevat toitumisalast teavet 5. nõustab ostjat toiduainete valikul lähtuvalt toiduvalmistamise viisist 6. koostab ostunimekirja ja põhjendab kauba valikut lähtuvalt eritoituja vajadustest 7. koostab eneseanalüüsi sisaldava õpimapi, süstematiseerides ja vormistades dokumente vastavalt kooli kirjalike tööde juhendile 8. esitleb õpimappi, järgides esitluse head tava
sh hindamismeetodid	Praktilised tööd, iseseisvad tööd
Õppematerjal	<p>Erin, A Saladuslikud E-ained meie igapäevatoitus, 2010</p> <p>Kalbri, I Toitumisõpetus, 2007</p> <p>Koolinoorte tervisliku toitumise arvesti. www.ampser.ee</p> <p>Zimler, M, Kokassar, U, Vihalemm, T. Antioksidantsus, oksüdatiivne stress, ennetuslik tervisekaitse, 1995</p>

Zimler, M, Kokassaar, U, Vihalemm, T. Normaalne söömine, 2004 Teesalu, S, Vihalemm, T Seedimine, toitumine, dieetid, 1999
--

Mooduli number	20			
Mooduli nimetus	PUHASTUSÕPETUS JA HÜGIEEN			
Mooduli maht (EKAP/ tundides)	sh auditoorne töö (EKAP/ tundides)	sh praktiline töö (EKAP/ tundides)	sh praktika (EKAP/ tundides)	sh iseseisev töö (EKAP/ tundides)
2/ 52	1/ 26	0,5/ 13	-	0,5/ 13
Õpetajad	M. Salu			
Nõuded mooduli alustamiseks	puuduvad			
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane järgib puhastamiseks sobivaid meetodeid ning sobivate puhastusainete ja -vahendite kasutamisest			
Õpiväljund(id)	Hindamiskriteeriumid (lävendid)			
	Arvestatud			
1. Määratleb koristusvajaduse lähtuvalt objektist, mustuse liigist ja astmest.	<ul style="list-style-type: none"> • märkab ja fikseerib hooldus- ja eripuhastustöödega eemaldatavat mustust • liigitab mustust vastavalt selle eripärale ja määrab mustuse eemaldamiseks sobivad puhastusmeetodid 			
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 10 tundi iseseisev töö: 3 tundi praktiline töö: 3 tundi kokku: 16 tundi	1. Puhastus- ja koristustööde tehnoloogia 1.1. Koristamise eesmärk. Puhtuseaste. 1.2. Mustus ja mustuse liigid. 1.2. Koristuses mõjuvad tegurid. 1.3. Vesi koristuses. Jäätmed, jäätmekäitlus. Keskkonnasõbralik koristamine. 1.4. Pindaktiivsed ained. 2. Koristusmeetodid 2.1. Koristustööde meetodite liigitus ja valiku põhimõtted. Hoolduspuhastus. Kuivpuhastus. Väheniiske puhastus. Niiske puhastus. Märk puhastus. 2.2. Tööde järjekord. 2.3. Desinfitseerimine. Praktilised tööd: <ul style="list-style-type: none"> • puhastusmeetodite kasutamine vastavalt juhendile 			

	<p>Iseseisvad tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • koristusplaani koostamine ja analüüs
2. Valib, doseerib ja kasutab koristusaineid lähtuvalt puhastatavast pinnast.	<ul style="list-style-type: none"> • valib koristusaine vastavalt mustusele ja pinnakattematerjalile • arvutab erinevalt esitatud doseeringute puhul kasutuslahuse valmistamiseks vajamineva koristusaine hulga • doseerib ja kasutab koristusainet vastavalt kasutusjuhendile
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides)</p> <p>Jaotus tundides:</p> <p>teoreetiline töö: 10 tundi</p> <p>iseseisev töö: 5 tundi</p> <p>praktiline töö: 5 tundi</p> <p>kokku: 20 tundi</p>	<p>3. Pinnakattematerjalid</p> <p>Pinnakattematerjalide valiku põhimõtted. Veekindlad põrandakattematerjalid. Looduslikud- ja tehiskivist põrandad. Keraamilised põrandad. Plastikpõrandad. Kummkatted. Veekindlate põrandate hooldus- ja põhipuhastus. Puitpõrandad. Laminaatpõrandad. Linoleumpõrandad. Korkpõrandad. Veetundlike põrandate hooldus- ja põhipuhastus. Mööbli- ja seinakatted. Tekstiilkatted. Tööpinnad. Metall-, portselan-, fajanss- ja klaaspinnad.</p> <p>4. Erialane keemia</p> <p>pH mõiste. pH tabel. Ainete rühmad. Neutraalsete ainete omadused. Leeliseliste ainete omadused. Looduslikud leeliselised. Leeliseliste ainete mõju keskkonnale ja inimesele. Hapete omadused. Looduslikud happed. Hapete mõju keskkonnale ja inimesele.</p> <p>5. Koristusained</p> <p>Koristusainete jaotus. Pakendid ja pakendi märgistus. Puhastusainete valikud. Puhastusainete hoidmine. Puhastusainete koostis.</p> <p>6. Doseerimine</p> <p>Praktilised tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • koristusainete doseerimine vastavalt kasutusjuhendile ja nende kasutamine erinevatel pinnakattematerjalidel <p>Iseseisvad tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • koristusainete mini turu-uuring
3. Valib ja kasutab koristustarvikuid järgides töö- ja keskkonnaohutuse põhimõtteid.	<ul style="list-style-type: none"> • valib koristustarvikud arvestades mustust, pinnakattematerjali, olemasolevaid võimalusi, saavutatavat eesmärki • kasutab koristustarvikuid järgides ergonoomikat ja ohutusnõudeid
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides)</p> <p>Jaotus tundides:</p> <p>teoreetiline töö: 6 tundi</p> <p>iseseisev töö: 5 tundi</p> <p>praktiline töö: 5 tundi</p> <p>kokku: 16 tundi</p>	<p>7. Koristustarvikud</p> <p>Koristuslapid, mopid, pressid, põrandakuivatajad, klaasitarvikud, harjad, hõõrukid, koristuskärud</p> <p>8. Ergonoomika ja ohutusnõuded koristustöödel</p> <p>Ergonoomika. Ohud puhastustöödel. Ohumärgised. Ohutusnõuded kemikaalide kasutamisel.</p> <p>Praktilised tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • erinevate koristustarvikutega töötamine kasutades ergonoomilisi töövõtteid

	Iseseisvad tööd: <ul style="list-style-type: none"> • koristustarvikute mini turu-uuring
Iseseisev töö moodulis	Koristusplaan, mini turu-uuringud
sh praktika	puudub
Õppemeetodid	1. õv – aktiivne loeng, praktilised ülesanded, näitlikustamine, videod 2. õv – aktiivne loeng, praktilised ülesanded, näitlikustamine, videod 3. õv – aktiivne loeng, praktilised ülesanded, näitlikustamine, videod
Mooduli hinde kujunemine (hindekriteeriumid, kokkuvõtva hinde kujunemine)	Moodulit hinnatakse mitteeristavalt. Mooduli hindamine koosneb õpimapi esitlemisest ja praktiliste tööde sooritamisest. Õpimapi kohustuslikud osad: <ol style="list-style-type: none"> 1. koristusplaan ja analüüs (õv 1) 2. koristusainete mini turu-uuring (õv 2) 3. koristustarvikute mini turu-uuring (õv 3) Praktiline töö 1: puhastusmeetodite kasutamine vastavalt juhendile (õv 1) Praktiline töö 2: koristusainete doseerimine vastavalt kasutusjuhendile ja nende kasutamine erinevatel pinnakattematerjalidel (õv 2). Praktiline töö 3: erinevate koristustarvikutega töötamine kasutades ergonoomilisi töövõtteid (õv 3) Hindekriteeriumid: <ol style="list-style-type: none"> 1. märkab ja fikseerib hooldus- ja eripuhastustöödega eemaldatavat mustust 2. liigstab mustust vastavalt selle eripärale ja määrab mustuse eemaldamiseks sobivad puhastusmeetodid 3. valib koristusaine vastavalt mustusele ja pinnakattematerjalile 4. arvutab erinevalt esitatud doseeringute puhul kasutuslahuse valmistamiseks vajamineva koristusaine hulga 5. doseerib ja kasutab koristusainet vastavalt kasutusjuhendile 6. valib koristustarvikud arvestades mustust, pinnakattematerjali, olemasolevaid võimalusi, saavutatavat eesmärki 7. kasutab koristustarvikuid järgides ergonoomikat ja ohutusnõudeid 8. koostab eneseanalüüsi sisaldava õpimapi, süstematiseerides ja vormistades dokumente vastavalt kooli kirjalike tööde juhendile 9. esitleb õpimappi, järgides esitluse head tava
sh hindamismeetodid	Praktilised tööd, iseseisvad tööd, töölehed

Õppematerjal	<p>Schumann,S.; Lapp,S.; Alt,H. (2000) Koristaja ABC. Tallinn. kirjastus Ehitame.</p> <p>Kuura,E. (2003) Puhastusteenindus. Tallinn kirjastus. Ilo.</p> <p>Puhastusteenindus https://moodle.e-ope.ee/course/view.php?id=435</p> <p>Erialane keemia http://erialanekeemia.weebly.com/</p> <p>Endla Kuura õppematerjal Puhastu http://endla.synthasite.com/</p> <p>Puhastustööde alused: mustus http://users.khk.ee/maarja.kask/Mustus/</p> <p>Puhastustööde alused: koristusmeetodid http://users.khk.ee/maarja.kask/Koristusmeetodid/</p> <p>Puhastustehnoloogia https://moodle.e-ope.ee/course/view.php?id=680</p> <p>Vannitoa koristamine http://ope.khk.tartu.ee/~maarja/vannituba.wmv</p> <p>Elutoa koristamine http://ope.khk.tartu.ee/~maarja/elutuba.wmv</p> <p>Puhastusmeetodid http://www.sappax.fi/, http://www.sappax.fi/menetelma.html</p> <p>Koristustekstiilide pesemine Vikan http://www.vikan.com/de/oeffentl-einrichtungen/schulungsvideo/</p>
--------------	---

Mooduli number	21			
Mooduli nimetus	VAATEAKENDE KUJUNDAMINE			
Mooduli maht (EKAP/ tundides)	sh auditoorne töö (EKAP/ tundides)	sh praktiline töö (EKAP/ tundides)	sh praktika (EKAP/ tundides)	sh iseseisev töö (EKAP/ tundides)
3/ 78	1,3/ 33	1,2 / 31	-	0,5/ 14
Õpetajad	M. Pill, K. Veisner			
Nõuded mooduli alustamiseks	puuduvad			
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane kujundab kaupluse vaateakent lähtuvalt hooajast, sündmusest ja kaupluse brändingu põhimõtetest			
Õpiväljund(id)	Hindamiskriteeriumid (lävendid)			
	Arvestatud			
1. Mõistab kaupluse vaateakna kujunduspõhimõtteid.	<ul style="list-style-type: none"> selgitab erinevate kaupluste vaateakende kujundusi lähtuvalt kujunduspõhimõtetest 			
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 8 tundi	1. Vaateakna kompositsioon 1.1 Vaateakne stilistika ja kujunduspõhimõtted 1.2 Vaateakna praktilisus ja vaataja haaramine 1.3 Ettevõtte brändingu põhimõtted			

<p>iseseisev töö: 5 tundi praktiline töö: 8 tundi kokku: 21 tundi</p>	<p>Praktilised tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kaupluse vaateakna kujundus paberil ja selle esitlus <p>Iseseisvad tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pildistab kaubanduses 5 erinevat vaateakna kujundust, selgitab vaateakende kujundust lähtuvalt kujunduspõhimõtetest ning esitleb kaasõpilastele
<p>2. Kujundab kaupluse vaateakna lähtudes eelarvest, hooajast ja brändist.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kujundab kaupluse vaateakna arvestades eelarvet, ülespaneku mugavust, hooaega, brändingut ja kliendile mõjuvust
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 15 tundi iseseisev töö: 7 tundi praktiline töö: 18 tundi kokku: 40 tundi</p>	<p>2. Kaupluse vaateakna kaardistamine ja mõõdistamine</p> <p>2.1 Sketšide joonistamine paberile</p> <p>2.2 Kompositsioon</p> <p>2.3 Hooajaline mõju inimesele</p> <p>2.5 Brändingu edasiandmine kaupluse vaateakna teel</p> <p>2.6 Eelarvest lähtuv kaupluse vaateakna kujundus</p> <p>2.7 Kaupluse vaateakna ülespaneku mugavus</p> <p>Praktilised tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kaupluse vaateakna visandamine ja kujundus <p>Iseseisvad tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • valmistab ette kaupluse vaateakna kujunduseks vajaminevad tarvikud ja põhjendab nende valikut
<p>3. Mõistab suurbrändide kujundaja tööülesandeid lähtuvalt ettevõttest.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • võrdleb suurbrändide brändinguideoloogiat lähtuvalt ettevõtete eripärast • kirjeldab suurbrändi vaateakna kujundaja tööülesandeid, tööiseloomu ja süsteemi • kujundab vaateakna lähtudes etteantud kujundusjoonisest
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 10 tundi iseseisev töö: 2 tundi praktiline töö: 5 tundi kokku: 17 tundi</p>	<p>3. Suurbrändid ja nende kaupade paigutamise nõuded</p> <p>3.1 Suurbrändide vaateakende kujundusnõuded</p> <p>3.2 Vaateakna kujundusjoonise lugemine</p> <p>3.3 Vaateakna kujundusjoonise koostamine</p> <p>3.4 Suurbrändide ideoloogia</p> <p>Praktilised tööd:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • erinevate suurbrändide brändinguideoloogia esitlus Iseseisvad tööd: <ul style="list-style-type: none"> • erinevate suurbrändide valimine internetist ja ettekande koostamine
Iseseisev töö moodulis	Praktilised ja iseseisvad tööd
sh praktika	puudub
Õppemeetodid	<ol style="list-style-type: none"> 1. õv – aktiivne loeng, praktilised ülesanded, näitlikustamine, videod 2. õv – aktiivne loeng, praktilised ülesanded, näitlikustamine, videod 3. õv – aktiivne loeng, praktilised ülesanded, näitlikustamine, videod
Mooduli hinde kujunemine (hindekriteeriumid, kokkuvõtva hinde kujunemine)	<p>Moodulit hinnatakse mitteeristavalt.</p> <p>Mooduli hinne kujuneb õpimapi esitlemisest ja praktiliste tööde sooritamisest.</p> <p>Õpimapi kohustuslikud osad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pildistab kaubanduses 5 erinevat vaateakna kujundust, selgitab vaateakende kujundust lähtuvalt kujunduspõhimõtetest ning esitleb kaasõpilastele (õv 1) • kaupluse vaateakna kujundus paberil ja selle esitlus (õv 1) • valmistab ette kaupluse vaateakna kujunduseks vajaminevad tarvikud ja põhjendab nende valikut (õv 2) • kaupluse vaateakna visandamine ja kujundus (õv 2) • erinevate suurbrändide valimine internetist ja ettekande koostamine (õv 3) • erinevate suurbrändide brändinguideoloogia esitlus (õv 3) <p>Hindekriteeriumid:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. selgitab erinevate kaupluste vaateakende kujundusi lähtuvalt kujunduspõhimõtetest 2. kujundab kaupluse vaateakna arvestades eelarvet, ülespaneku mugavust, hooaega, brändingut ja kliendile mõjuvust 3. võrdleb suurbrändide brändinguideoloogiat lähtuvalt ettevõtete eripäradest 4. kirjeldab suurbrändi vaateakna kujundaja tööülesandeid, tööiseloomu ja süsteemi 5. kujundab vaateakna lähtudes etteantud kujundusjoonisest 6. koostab eneseanalüüsi sisaldava õpimapi, süstematiseerides ja vormistades dokumente vastavalt kooli kirjalike tööde juhendile 7. esitleb õpimappi, järgides esitluse head tava
sh hindamismeetodid	Praktilised tööd, iseseisvad tööd, töölehed
Õppematerjal	<p>Vaateakende kujundus https://aknakujundus.wordpress.com/</p> <p>Parimad vaateaknad 2011 http://tallinncity.postimees.ee/685258/pildid-tallinna-kesklinna-parjatud-vaateaknad</p>

Mooduli number	24			
Mooduli nimetus	TOIDU- JA ESMATARBEKAUBAD			
Mooduli maht (EKAP/ tundides)	sh auditoorne töö (EKAP/ tundides)	sh praktiline töö (EKAP/ tundides)	sh praktika (EKAP/ tundides)	sh iseseisev töö (EKAP/ tundides)
27/ 702	10/ 260	5/ 130	9/ 234	3/ 78
Õpetajad	M. Salu, A. Brük			
Nõuded mooduli alustamiseks	alustatud mooduliga kaupade käitlemine ja kaubatundmine			
Mooduli eesmärk	õpetusega taotletakse, et õpilane tunneb põhjalikult toidu- ja esmatarbekaupu, lähtudes müüja-klienditeenindaja töö eripärast			
Õpiväljund(id)	Hindamiskriteeriumid (lävendid)			
	Rahuldav/ Arvestatud	Hea		Väga hea
1. Tunneb põhjalikult toidu- ja esmatarbekaupade kaubamärke, lähtudes müüja-klienditeenindaja töö eripärast.	<ul style="list-style-type: none"> selgitab meeskonnatöona toidu- ja esmatarbekaupade kaubamärke, lähtudes kaupade käitlemise põhimõtetest sh praktilal 	<ul style="list-style-type: none"> selgitab meeskonnatöona toidu- ja esmatarbekaupade kaubamärke, lähtudes kaupade käitlemise põhimõtetest sh praktilal annab lisainfot (tootja päritolumaa, kaubamärgi kujunemise jne kohta) 		<ul style="list-style-type: none"> selgitab meeskonnatöona toidu- ja esmatarbekaupade kaubamärke, lähtudes kaupade käitlemise põhimõtetest sh praktilal annab lisainfot (tootja päritolumaa, kaubamärgi kujunemise jne kohta) juhhib töörühma või kirjutab ülesse rühma poolt pakutud argumente või osaleb ettekandmisel
Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 21 tundi iseseisev töö: 5 tundi praktika: 13 tundi kokku: 39 tundi	1. Kaubamärgid 1.1 Eritoit, uuendtoit. 1.2 Tera- ja kaunviljad ning nendest tooted. 1.3 Piim ja piimatooted. 1.4 Liha ja lihatooted. 1.5 Kala ja kalatooted, mereannid. 1.6 Munad- ja munatooted. 1.7 Puu- ja köögiviljad. 1.8 Joogid. 1.9 Kohv ja kohvijoogid.			

- 1.10 Tee ja teejoogid.
- 1.11 Maiustused.
- 1.12 Suhkur. Suhkruasendajad. Mesi.
- 1.13 Maitseained, kastmed. Sool.
- 1.14 Toidurasvad.
- 1.15 Lemmikloomatoidud ja -tarbed.
- 1.16 Tubakatooted.
- 1.17 Tarbekeemia. Puhastusvahendid.
- 1.18 Tekstiil- ja garderoobikaubad.
- 1.19 Kooli-, büroo- ja paberikaubad.
- 1.20 Kosmeetika- ja parfümeeria kaubad.
- 1.21 Mänguasjad.
- 1.22 Kodu- ja majapidamiskaubad.
- 1.23 Elektriikaubad (lambid, kodumasinad).

Praktilised tööd:

- pakendilt kaubamärkide leidmine ja selgitamine

Iseseisvad tööd:

- kaubamärkide uurimine valitud kaubagrupi lõikes
- ühe kaubagrupi iseseisev läbitöötamine ja esitluse koostamine
- praktika aruande koostamine ja vormistamine

Praktika:

- praktiline töö - pakendilt kaubamärkide leidmine ja selgitamine

<p>2. Tunneb põhjalikult toidu- ja esmatarbekaupade koostist, lähtudes müüja-klienditeenindaja töö eripärast.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab toidu- ja esmatarbekaupade koostist, lähtudes kaupade käitlemise ning teenindamise ja müümise põhimõtetest sh praktikal 	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab toidu- ja esmatarbekaupade koostist, lähtudes kaupade käitlemise ning teenindamise ja müümise põhimõtetest sh praktikal • annab lisainfot kaupade omaduste kohta (toiteväärtus, eritoitumine, lisaained jne) 	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab toidu- ja esmatarbekaupade koostist, lähtudes kaupade käitlemise ning teenindamise ja müümise põhimõtetest sh praktikal • annab lisainfot kaupade omaduste kohta (toiteväärtus, eritoitumine, lisaained jne) • võrdleb samalaadsete toodete koostist, omadusi ja toob välja nende
---	--	--	--

		erisused
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides)</p> <p>Jaotus tundides:</p> <p>teoreetiline töö: 66tundi</p> <p>praktiline töö: 16 tundi</p> <p>iseseisev töö: 16 tundi</p> <p>praktika: 26 tundi</p> <p>kokku: 124 tundi</p>	<p>2. Toidu- ja esmatarbekaupade koostis</p> <p>2.1 Toiduainete keemiline koostis</p> <p>2.2 Lisaained</p> <p>2.3 Toiduainete konserveerimine</p> <p>2.4 Esmatarbekaupade koostis</p> <p>Praktilised tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • toodete koostise leidmine ja selgitamine <p>Iseseisvad tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • koostise uurimine valitud kaubagrupi lõikes • ühe kaubagrupi iseseisev läbitöötamine ja esitluse koostamine • praktika aruande koostamine ja vormistamine <p>Praktika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • toodete koostise leidmine ja selgitamine 	
<p>3. Tunneb põhjalikult toidu- ja esmatarbekaupade märgistust, lähtudes müüja-klienditeenindaja töö eripärast.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab toidu- ja esmatarbekaupade märgistust, lähtudes kaupade käitlemise ning teenindamise ja müümise põhimõtetest sh praktikal 	
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides)</p> <p>Jaotus tundides:</p> <p>teoreetiline töö: 16 tundi</p> <p>praktiline töö: 5 tundi</p> <p>iseseisev töö: 5 tundi</p> <p>praktika: 26 tundi</p> <p>kokku: 52 tundi</p>	<p>3. Toidu- ja esmatarbekaupade märgistus.</p> <p>3.1 Kaupade kohustuslik märgistus. GDA märgistus.</p> <p>3.2 Ohutusmärgistus.</p> <p>3.3 Pakendite märgistamine.</p> <p>3.4 Kaupade markeerimine müügiks vajaliku infoga.</p> <p>3.5 Märgistusnõuetele mittevastavad kaubad.</p> <p>Praktilised tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kontrollib kaupadel oleva märgistuse vastavust nõuetele <p>Iseseisvad tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • märgistuse uurimine valitud kaubagrupi kohta 	

	<ul style="list-style-type: none"> • ühe kaubagrupi iseseisev läbitöötamine ja esitluse koostamine • praktika aruande koostamine ja vormistamine <p>Praktika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kontrollib kaupadel oleva märgistuse vastavust nõuetele 		
<p>4. Tunneb põhjalikult toidu- ja esmatarbekaupade kvaliteedi- ja säilitusnõudeid, lähtudes müüjaklienditeenindaja töö eripärast.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab toidu- ja esmatarbekaupade kvaliteedi ja säilitusnõudeid, lähtudes kaupade käitlemise, teenindamise ja müümise ning kassatöö põhimõtetest sh praktikal 	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab toidu- ja esmatarbekaupade kvaliteedi ja säilitusnõudeid, lähtudes kaupade käitlemise, teenindamise ja müümise ning kassatöö põhimõtetest sh praktikal • koostab praktikaaruandes võrdlustabeli kvaliteeti mõjutavate tegurite ja säilitusnõuete kohta 	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab toidu- ja esmatarbekaupade kvaliteedi ja säilitusnõudeid, lähtudes kaupade käitlemise, teenindamise ja müümise ning kassatöö põhimõtetest sh praktikal • koostab praktikaaruandes võrdlustabeli kvaliteeti mõjutavate tegurite ja säilitusnõuete kohta • selgitab praktikaaruandes võrdlustabelit
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 16 tundi praktiline töö: 10 tundi iseseisev töö: 6 tundi praktika: 26 tundi kokku: 58 tundi</p>	<p>4. Toidu- ja esmatarbekaupade kvaliteedi- ja säilitusnõuded.</p> <p>4.1 Kaupade kvaliteedi mõjurid (mikroorganismid, temperatuur, õhuniiskus, kahjurid, valgus, ventilatsioon, pakkematerjalid).</p> <p>4.2 Kaupade kvaliteedi hindamine (sensomotoorne ja laboratoorne kvaliteedi hindamine, keemilised ja füüsilised kvaliteedi näitajad).</p> <p>4.3 Kaupade säilitusnõuded.</p> <p>4.4 Kvaliteedinõuetele mittevastava kauba käitlemine. Müügisaalis purunenud kaup.</p> <p>4.5 Realiseerimisaja ületanud kaubad. Kaubandusliku välimuse kaotanud kaubad (deformeerunud, kuivanud, pleekinud, mädanenud jne kaubad).</p> <p>4.6 Töökoha korrashoid ja puhtus.</p> <p>Praktilised tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kaupade väljapanek vastavalt säilitusnõuetele <p>Iseseisvad tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kvaliteedi- ja säilitusnõuete uurimine valitud kaubagrupi kohta • ühe kaubagrupi iseseisev läbitöötamine ja esitluse koostamine • praktika aruande koostamine ja vormistamine <p>Praktika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kaupade väljapanek vastavalt säilitusnõuetele 		

<p>5. Tunneb põhjalikult toidu- ja esmatarbekaupade kasutamist, lähtudes müüja-klienditeenindaja töö eripärast.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab toidu- ja esmatarbekaupade kasutamise võimalusi, lähtudes kaupade käitlemise ning teenindamise ja müümise põhimõtetest sh praktikal 	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab toidu- ja esmatarbekaupade kasutamise võimalusi, lähtudes kaupade käitlemise ning teenindamise ja müümise põhimõtetest sh praktikal • pakub lisavõimalusi kaupade kasutamise kohta 	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab toidu- ja esmatarbekaupade kasutamise võimalusi, lähtudes kaupade käitlemise ning teenindamise ja müümise põhimõtetest sh praktikal • pakub lisavõimalusi kaupade kasutamise kohta • loob seoseid erinevate kaupade kasutamise võimaluste vahel
<p>Teemad, alateemad (arvestuslik maht tundides) Jaotus tundides: teoreetiline töö: 141 tundi praktiline töö: 99 tundi iseseisev töö: 46 tundi praktika: 143 tundi kokku: 429 tundi</p>	<p>Kasutamine: Eritoit, uuendtoit. Tera- ja kaunviljad ning nendest tooted. Piim ja piimatooted. Liha ja lihatooted. Kala ja kalatooted, mereannid. Munad- ja munatooted. Puu- ja köögiviljad. Joogid. Kohv ja kohvijoogid. Tee ja teejoogid. Maiustused. Suhkur. Suhkruasendajad. Mesi. Maitseained, kastmed. Sool. Toidurasvad. Lemmikloomatoidud ja -tarbed. Tubakatooted. Tarbekeemia. Puhastusvahendid. Tekstiil- ja garderoobikaubad. Kooli-, büroo- ja paberikaubad. Kosmeetika- ja parfümeeria kaubad. Mänguasjad. Kodu- ja majapidamiskaubad. Elektrikaubad (lambid, kodumasinad).</p>		

	<p>Praktilised tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> etteantud kaubagruppide kasutusvõimaluste tutvustamine <p>Iseseisvad tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> kasutamise võimaluste väljatoomine valitud kaubagrupi kohta ühe kaubagrupi iseseisev läbitöötamine ja esitluse koostamine praktika aruande koostamine ja vormistamine <p>Praktika:</p> <ul style="list-style-type: none"> etteantud kaubagruppide kasutusvõimaluste tutvustamine
Iseseisev töö moodulis	<ol style="list-style-type: none"> 1. Referaat 3 eestimaise ja 3 välismaise kaubamärgi kohta. 2. Kirjalik töö: toidu- ja esmatarbekaupadel kasutatavad märgid ja nende selgitused. 3. Vabalt valitud toote tutvustus lähtudes koostisest ja omadustest. 4. Teooria ja praktika võrdlus: kaupade kvaliteet ja hoiustamine. 5. Praktika aruande koostamine.
sh praktika	<ul style="list-style-type: none"> selgitab meeskonnatöona toidu- ja esmatarbekaupade kaubamärke, lähtudes kaupade käitlemise põhimõtetest sh praktikal selgitab toidu- ja esmatarbekaupade koostist, lähtudes kaupade käitlemise ning teenindamise ja müümise põhimõtetest sh praktikal selgitab toidu- ja esmatarbekaupade märgistust, lähtudes kaupade käitlemise ning teenindamise ja müümise põhimõtetest sh praktikal selgitab toidu- ja esmatarbekaupade kvaliteedi ja säilitusnõudeid, lähtudes kaupade käitlemise, teenindamise ja müümise ning kassatöö põhimõtetest sh praktikal selgitab toidu- ja esmatarbekaupade kasutamise võimalusi, lähtudes kaupade käitlemise ning teenindamise ja müümise põhimõtetest sh praktikal
Õppemeetodid	<ol style="list-style-type: none"> 1. õv – mini loeng, esitlus, meeskonnatöö, õppekäik tootmisettevõttesse 2. õv – mini loeng, esitlus, aaretejaht, mõttega lugemine, õppekäik kaubandusettevõttesse, praktiline töö 3. õv – kõitev loeng, mõttega lugemine, arutelu, esitlus, rühmatöö, õppekäik kaubandusettevõttesse, ideekaart, peidetud sõnad, pusle – mõisted ja keemiline koostis, võrdlustabelsamalaadsete toodete omaduste kohta, kogemusõpe 4. õv – mini loeng, esitlus, lugude rääkimine, arutelu, situatsioonülesanne, kogemusõpe, meeskonnatöö 5. õv – kõitev loeng, esitlus, mosaiikrühm, diskussioon e vestlus, arutelu, kogemusõpe, situatsioonülesanne, meeskonnatöö
Mooduli hinde kujunemine (hindekriteeriumid, kokkuvõtva hinde kujunemine)	<p>Moodulit hinnatakse eristavalt.</p> <p>Hindamise eelduseks on õppeprotsessi kõikide hindamisülesannete, praktiliste tööde ning praktika positiivne sooritamine.</p> <p>Õpimapi kohustuslikud osad: iseseisvad ja praktilised tööd</p>

	<p>Moodulit hinnatakse:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. eneseanalüüsi sisaldava õpimapi koostamine, süstematiseerides ja vormistades dokumente vastavalt kooli kirjalike tööde juhendile 2. õpimapi esitlemine, järgides esitluse head tava 3. praktikaaruande koostamine vastavalt praktikajuhendile ja kooli kirjalike tööde juhendile
sh hindamismeetodid	<p>praktiliste tööde demonstratsioon, esitus, õpimapp, testid, kontrolltööd, probleemi lahendamine, iseseisvad tööd, praktilised tööd</p>
Õppematerjal	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bardi, C. (2012). Suur väike šokolaadiraamat. Tallinn: Tänapäev. 2. Fortin, J. (2006). Maailma toiduainete entsüklopeedia. Tallinn: Tea. 3. Erin, A. (2010). Saladuslikud e-ained meie igapäevatoitudes. Tallinn: Meediatera. 4. Kikas, H., Antson, A., Joosu, E., Kiivit, E., Koger, E., Pärn, K., Vetka, V. (2012). Kaubandusala toidukaupade õpik. http://www.ekk.edu.ee/vvfiles/0/kaubandusala_toidukaupade_õpik.pdf 5. Kikas, H., Mets, S., Koger, E. (2007). Tööstuskaubaõpetus. Tallinn: Argo. 6. Kuura, E. (2003). Puhastusteenindus: puhastuskeemia, töövahendid, puhastusmeetodid. Tallinn: Ilo. 7. Luide, S. (2014). 10 jahu soolastes ja magusates küpsetistes. Tallinn: Varrak. 8. Maasik, L. (s.a.). Kuulsad vürtsid, ürdid ja kastmed. http://www.lvrkk.ee/kristiina/Liina_Maasik/vyrtsid/index.html 9. Nõupuu, H. (2013). Puuviljad ja marjad. http://www.hkhk.edu.ee/vanker/marjad/index.html 10. Raun, A., Grossfeldt, K. (2014). Kohv: ajalugu, kasvatamine, valmistamine, nautimine. Tallinn: Menu Kirjastus. 11. Roosipõld, A. (2011). Veinietikett. http://eope.eek.ee/oo/2011/veinietikett/ 12. Sootalu, T. (2013). Pähkliid ja söödavad seemned. http://www.hkhk.edu.ee/vanker/pahklidseemned/index.html 13. Vetka, V. (s.a.). Sool. http://ope.khk.tartu.ee/~maarja/vanker/sool 14. Vetka, V. (s.a.). Tee ja teejoogid. http://e-ope.khk.ee/oo/2011/tee_ja_teejoogid/ 15. Vetka, V. (s.a.). Toidurasvad. http://e-ope.khk.ee/oo/toidurasvad/